

ΑΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ
Σχολή Διοίκησης Και Οικονομίας

Τμήμα Χρηματοοικονομικής Και Ελεγκτικής

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Φωτιάδης Παναγιώτης

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Πρέβεζα, 2009

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΓΙΑ ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΕΘΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	6
1.1 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Για Την Ανταγωνιστικότητα (ΕΠΑΝ).	6
1.1.1 Ευκαιρίες Χρηματοδότησης Επιχειρήσεων Διάφορων Τομέων Δραστηριότητας και Ανεξαρτήτως Αριθμού Απασχολούμενων.	8
1.1.2 Ευκαιρίες Χρηματοδότησης Τουριστικών Επιχειρήσεων.	10
1.1.3 Ευκαιρίες Χρηματοδότησης Επιχειρηματικής Δραστηριότητας Επιλεγμένων Ομάδων Πληθυσμού.	11
1.1.4 Άξονες Προτεραιότητας.	12
1.1.5 Δράσεις Εφαρμογής Των Πεδίων Του ΕΠΑΝ.	16
1.2 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Για Την Κοινωνία Της Πληροφορίας.	19
1.3 Αναπτυξιακός Νόμος (Ν. 3299/2004).	23
1.3.1 Επιλέξιμοι Φορείς.	25
1.3.2 Επιλέξιμες Δαπάνες.	28
1.3.3 Καταβολή Ενισχύσεων.	28
1.4 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ).	29
1.5 Προγράμματα Ανάπτυξης Υπαίθρου.	32
1.5.1 Αγροτουρισμός.	32
1.5.2 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ' ΚΠΣ «Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου».	33
1.6 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL.	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο : ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	40
2.1 Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας.	40
2.2 Επιδότηση Απασχόλησης Ανέργων.	42
2.3 Επιχορήγηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Για Απασχόληση Σπουδαστών ΤΕΙ - ΣΕΛΕΤΕ.	43
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο : ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ	45
3.1 Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG 3.	45
3.2 Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+.	45
3.3 Κοινοτική Πρωτοβουλία SMEs ACTION PROGRAMME (SMEAP 4C).	46
3.4 Πρόγραμμα E-CONTENT.	47
3.5 Πρόγραμμα INFORMATION SOCIETY.	47
3.6 Κοινοτικό Πρόγραμμα LEONARDO DA VINCI 2.	48
3.7 Πρόγραμμα DISCRIMIN C-EQUAL.	51
3.8 Κοινοτικό Πρόγραμμα MEDIA+.	51
3.9 Κοινοτική Πρωτοβουλία FIT (Financing Innovative Technology).	52
3.10 Κοινοτική Πρωτοβουλία EUROTECH CAPITAL (ETC).	53
3.11 Κοινοτικό Πρόγραμμα CREA Net (Creative's Rights European Agency Net).	53
3.12 Κοινοτικό Έργο I-TEC (Innovation And Technology Equity Capital).	54
3.13 Πρόγραμμα JEV (Joint European Venture).	54
3.14 Κοινοτικό Έργο EYREKA.	55
3.15 Κοινοτικό Πρόγραμμα CRAFT.	55
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο : ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ	56
4.1 Τραπεζικές Πιστοδοτήσεις.	56
4.2 Δάνεια Για Κάλυψη Αναγκών Παραγωγικής - Εμπορικής Λειτουργίας.	58
4.2.1 Δάνεια Με Την Εκχώρηση - Υπεγγυοποίηση Συναλλαγματικών - Επιταγών Πελατείας.	59
4.2.2 Δάνεια Για Την Προετοιμασία Παραγγελιών Εσωτερικού.	59

4.2.3 Δάνεια Για Την Προετοιμασία Παραγγελιών Εξωτερικού.	60
4.2.4 Δάνεια Έναντι Φορτωτικών Εγγράφων.	60
4.2.5 Δάνεια Για Την Εκτέλεση Συμβάσεων Δημοσίου ή Δημοσίων Οργανισμών.	60
4.2.6 Δάνεια Έναντι Γεγεννημένων Απαιτήσεων.	61
4.2.7 Δάνεια Για Την πραγματοποίηση Εισαγωγών.	61
4.2.8 Μεσομακροπρόθεσμα Δάνεια.	61
4.2.9 Βιοτεχνικά Δάνεια.	62
4.2.10 Συμβάσεις Χορήγησης Πιστώσεων Και Δανείων.	63
4.2.11 Εξασφαλίσεις - Καλύμματα Πιστοδοτήσεων.	64
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο : ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ (LEASING)	65
5.1 Εισαγωγή.	65
5.2 Μορφές Leasing.	67
5.3 Η Χρηματοδοτική Μίσθωση Στην Περίοδο 1994–2003.	69
5.4 ΕΘΝΙΚΗ Leasing.	70
5.5 ΕΜΠΟΡΙΚΗ Leasing.	71
5.6 EFG EUROBANK Properties και EFG EUROBANK Leasing.	71
5.7 ALPHA Leasing.	72
5.8 ΚΥΠΡΟΥ Leasing.	72
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ^ο : ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (VENTURE CAPITAL)	74
6.1 Εισαγωγή.	74
6.2 Πηγές Χρηματοδότησης Του Επιχειρηματικού Κεφαλαίου Υψηλού Κινδύνου.	75
6.3 Οι Μορφές Επενδύσεων Του Επιχειρηματικού Κεφαλαίου Υψηλού Κινδύνου.	75
6.4 Τύποι Επενδύσεων Venture Capital.	76
6.5 Κριτήρια Συμμετοχής Ελληνικών Εταιρειών Venture Capital Σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.	78
6.6 Ωφέλειες Από Το Venture Capital.	79
6.7 Οι Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών.	79
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ^ο : ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (FACTORING)	83
7.1 Εισαγωγή.	83
7.2 Είδη Factoring.	84
7.3 Παράγοντες Που Δημιουργούν Δυσκολίες Πρόσβασης Στο Θεσμό Factoring.	87
7.4 Εταιρείες Και Επιχειρήσεις Factoring Στην Ελλάδα.	87
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ^ο : ΔΙΚΑΙΟΧΡΗΣΙΑ (FRANCHISING)	89
8.1 Εισαγωγή.	89
8.2 Βασικά Χαρακτηριστικά Του Franchising.	90
8.3 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα Του Franchising.	90
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 ^ο : ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	92
9.1 Εισαγωγή.	92
9.2 Τι Προσφέρει Το Ταμείο Εγγυοδοσίας.	93
9.3 Η Διαδικασία.	93
9.4 Υποχρεώσεις Των Επιχειρήσεων.	94
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10 ^ο : ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ	95
10.1 Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank).	95
10.2 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF).	96
10.3 Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB).	96
10.4 European Private Equity And Venture Capital Association (EVCA).	98
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	99
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΥΚΤΙΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ	101

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι δυνατότητες χρηματοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια λόγω της ανάπτυξης του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος και της θέσπισης πληθώρας προγραμμάτων επιδότησης της επιχειρηματικής ανάπτυξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σήμερα, υπάρχουν πολλά χρηματοδοτικά εργαλεία στη διάθεση του νέου επιχειρηματία προκειμένου να εξεύρει πρόσθετους πόρους και να υλοποιήσει με επιτυχία το επιχειρηματικό του σχέδιο. Μιλώντας για χρηματοδοτικά εργαλεία αναφερόμαστε σε μία σειρά από χρηματοοικονομικά προϊόντα, τα οποία υποβοηθούν την πρόσβαση των επιχειρήσεων στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου. Τα εργαλεία αυτά πολλαπλασιάζουν τις επιλογές του επιχειρηματία ως προς τους συνδυασμούς χρόνου και ανάληψης κινδύνου, που είναι δύο βασικοί παράμετροι των επενδυτικών σχεδιασμών. Το θεσμικό πλαίσιο στο οποίο εγγράφεται η δημιουργία αγοράς νέων χρηματοδοτικών εργαλείων είναι η απελευθέρωση των αγορών χρήματος και κεφαλαίου στην Ελλάδα, προς το τέλος της δεκαετίας του 1980 και η συναλλαγματική απελευθέρωση των αρχών της δεκαετίας του 1990.

Η μικρομεσαία επιχείρηση δεν έχει ένα συγκεκριμένο ορισμό αλλά ορίζεται κάθε φορά σε σχέση με τις συγκεκριμένες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες κάθε χώρας και τις εφαρμοσμένες πολιτικές. Διαφορές στον ορισμό του μεγέθους μιας μικρομεσαίας επιχείρησης προκαλούνται επίσης από γεωγραφικές παραμέτρους και κυρίως από τις διαστάσεις των αγορών. Έτσι παραδείγματος χάριν στις ΗΠΑ, μικρομεσαία θεωρείται η επιχείρηση που απασχολεί λιγότερους από 500 εργαζομένους, στην Ιαπωνία λιγότερους από 300, στη Γερμανία, Γαλλία και Ιταλία λιγότερους από 200 και στην Αυστραλία λιγότερους από 50 εργαζόμενους.

Στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον ΕΟΜΜΕΧ (Ελληνικός Οργανισμός Μικρών - Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας), θεωρούνται ως μικρομεσαίες επιχειρήσεις όσες απασχολούν μέχρι 100 άτομα προσωπικό. Η μικρομεσαία επιχείρηση στην Ελλάδα είναι συνήθως μια οικογενειακή επιχείρηση της οποίας η διοίκηση ταυτίζεται με την κυριότητα και η καθημερινή διαχείριση εξασφαλίζεται συνήθως από τον επιχειρηματία.

Η Ελλάδα είναι κυριολεκτικά η χώρα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αφού οι επιχειρήσεις με λιγότερα από 100 άτομα προσωπικού αποτελούν το 99,8% του συνόλου των επιχειρήσεων. Σημαντικότερη είναι η θέση των «μικρών» επιχειρήσεων, οι οποίες απασχολούν μέχρι και 10 άτομα προσωπικό, καθόσον αποτελούν το 96,3% των επιχειρήσεων σύμφωνα με στοιχεία του ΕΟΜΜΕΧ.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τον βασικό πυρήνα της ελληνικής οικονομίας. Κυριαρχούν και προσδιορίζουν την

οικονομική ζωή σε κάθε τομέα, κάθε κλάδο και κάθε γεωγραφική περιφέρεια. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν ένα φυτώριο δημιουργίας και εξειδίκευσης επιχειρηματιών και στελεχών, συμμετέχοντας με υψηλά ποσοστά στη διαμόρφωση του ΑΕΠ, της απασχόλησης και των εξαγωγών. Γενικότερα, συμβάλλουν στη διασπορά του οικονομικού πλούτου και της οικονομικής δύναμης.

Η υγιής ανάπτυξη μίας επιχείρησης προϋποθέτει την δυνατότητα διαχείρισης της αβεβαιότητας (risk management), ευελιξίας στα μηνύματα της αγοράς (market signals) και αποτελεσματικής χρήσης των διαθέσιμων χρηματοοικονομικών εργαλείων.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΕΘΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1.1 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Για Την Ανταγωνιστικότητα (ΕΠΑΝ).

Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί το βασικό αναπτυξιακό βραχίονα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ) και περιλαμβάνει μια δέσμη δράσεων και ενισχύσεων που έχουν ως στρατηγικό στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και την επίτευξη της κοινωνικής και οικονομικής σύγκλισης της χώρας μας με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ΕΠΑΝ ενισχύει την επιχειρηματικότητα σε τομείς όπως: οι νέες τεχνολογίες, η απελευθερωμένη αγορά ενέργειας, το περιβάλλον, ο τουρισμός, σε ειδικές κατηγορίες πληθυσμού όπως οι νέοι, οι γυναίκες και τα άτομα με ειδικές ανάγκες αλλά και η χρηματοδότηση δράσεων εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη μεταποίηση, στον τουρισμό και στις υπηρεσίες. Σε κάθε τομέα δράσης ενισχύονται και διαφορετικοί ωφελούμενοι.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝ προωθεί επίσης έργα αναβάθμισης των βιομηχανικών περιοχών, του εθνικού συστήματος ποιότητας, των ενεργειακών υποδομών και των περιφερειακών δομών πληροφόρησης, εκπαίδευσης, διαχείρισης και υποστήριξης των επιχειρήσεων. Παράλληλα με την υλοποίηση των έργων και δράσεων του ΕΠΑΝ, το Υπουργείο Ανάπτυξης δρομολογεί μια σειρά από μεταρρυθμίσεις δομών και θεσμών που έχουν σχέση με την απλοποίηση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, τη μακροχρόνια ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων και της ενέργειας. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα 2007-2013, έχει ως κεντρικό αναπτυξιακό στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και του παραγωγικού συστήματος της χώρας, με έμφαση στη διάσταση της καινοτομικότητας.¹

Η συνολική δημόσια δαπάνη του ΕΠΑΝ II ανέρχεται στο ποσό των 1.721.000.000€ για τις 8 γεωγραφικές περιοχές παρέμβασης του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» - (περιφέρειες στόχου 1) και 1.498.000.000€

¹ http://www.antagonistikotita.gr/epan/site/Program/AtAGlance/t_section

για τις υπόλοιπες 5 περιφέρειες μεταβατικής στήριξης (Αττική, Δυτική Μακεδονία, Κεντρική Μακεδονία, Νότιο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα) αρμοδιότητας παρέμβασης των αντίστοιχων Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ). Η συνολική δημόσια δαπάνη για τις 13 περιφέρειες ανέρχεται σε 3.219.000.000€.²

Οι πόροι αυτοί κατευθύνονται:

- Στην ενίσχυση των επιχειρήσεων, κυρίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την αναδιοργάνωση, τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό, την καινοτομία και την έρευνα.
- Στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού.
- Στις νέες επενδύσεις, με διεύρυνση της επιχειρηματικότητας, σε νέους αλλά και σε παραδοσιακούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας.
- Στη βελτίωση και επέκταση των υποδομών, όπως είναι οι βιομηχανικές και λοιπές επιχειρηματικές περιοχές και δίκτυα, το εθνικό σύστημα ποιότητας, τα νέα δίκτυα φυσικού αερίου, το σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, τα τεχνολογικά πάρκα, τα ερευνητικά κέντρα, οι τουριστικές υποδομές, τα προγράμματα αξιοποίησης των ορυκτών πόρων και η διαχείριση του υδάτινου δυναμικού.

Ειδικότερα το ΕΠΑΝ προωθεί πρωτοβουλίες εξορθολογισμού και αναβάθμισης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος όπως:

- Την εξάλειψη των εμποδίων και την απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης για την ίδρυση και λειτουργία των επιχειρήσεων και την ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Την δημιουργία Κέντρων Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης ως πανελλαδικό δίκτυο με τοπικούς κόμβους για την ενημέρωση, πληροφόρηση και εξατομικευμένη υποστήριξη κάθε επιχειρηματία.
- Τη δημιουργία ενδιάμεσων φορέων διαχείρισης με τη συμμετοχή τραπεζών για την πιο αποτελεσματική διαχείριση των ενισχύσεων προς τις επιχειρήσεις σε όλη την Ελλάδα.
- Την ίδρυση Φορέα Εγγυοδοσίας για την ουσιαστική χρηματοοικονομική υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Την εγκατάσταση κοινοπραξιών σε όλες τις περιφέρειες οι οποίες θα εκπαιδεύουν τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, μέχρι 100 ατόμων, που εντάσσονται στο πρόγραμμα «ΔΙΚΤΥΩΘΕΙΤΕ».
- Την ανάπτυξη εξειδικευμένων εφαρμογών πληροφορικής για την ηλεκτρονικοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Δημοσίου προς τις επιχειρήσεις, την ηλεκτρονική οργάνωση και τήρηση του Μητρώου Εταιρειών και τις κρατικές προμήθειες.

---

² <http://epan2.antagonistikotita.gr/greek/help2.asp>

Επίσης περιλαμβάνει τις δράσεις που μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να ενισχυθούν από το ΕΠΑΝ, ταξινομημένες σε πέντε κατηγορίες:

- I. Χρηματοδότηση επιχειρήσεων διαφόρων τομέων δραστηριότητας και ανεξαρτήτως αριθμού απασχολούμενων.
- II. Χρηματοδότηση υφιστάμενων επιχειρήσεων που απασχολούν έως 250 άτομα.
- III. Χρηματοδότηση υφιστάμενων μεταποιητικών επιχειρήσεων που απασχολούν έως 50 άτομα.
- IV. Χρηματοδότηση τουριστικών επιχειρήσεων.
- V. Χρηματοδότηση επιχειρηματικής δραστηριότητας επιλεγμένων ομάδων πληθυσμού.

Η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων γίνεται μετά από ανοικτή προκήρυξη, υποβολής προτάσεων και αξιολόγησή τους σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια και στο πλαίσιο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Προγράμματος.

1.1.1 Ευκαιρίες Χρηματοδότησης Επιχειρήσεων Διάφορων Τομέων Δραστηριότητας Και Ανεξαρτήτως Αριθμού Απασχολούμενων.

Στην κατηγορία αυτή χρηματοδοτούνται επενδύσεις και δράσεις για:

1. Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας.
2. Συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
3. Συστήματα συμπαραγωγής ενέργειας.
4. Υλοποίηση περιβαλλοντικών σχεδίων που θα οδηγούν στην πιστοποίηση είτε προϊόντων με το οικολογικό σήμα (Ecolabel), είτε συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά τον κανονισμό 1836/93 (EMAS), όπως ισχύει.
5. Εισαγωγή και προσαρμογή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της επιχείρησης κατά την Οδηγία 96/61 - IPPC (υιοθέτηση βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών).³
6. Ενίσχυση περιβαλλοντικών συνεργασιών.
7. Δημιουργία νέων ή/και επέκταση - ενίσχυση εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας (δοκιμές ελέγχου και διακρίβωσης).
8. Ίδρυση νέων ή/και επέκταση υφιστάμενων επιχειρήσεων για την αποσυναρμολόγηση/αξιοποίηση στερεών υλικών και αποβλήτων ή υγρών ουσιών.
9. Επενδύσεις νέων ή/και υφισταμένων μεταποιητικών επιχειρήσεων μέσω των κινήτρων του Ν.3299/2004 (με εστίαση κυρίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις).

³ Αφορά μόνο μεταποιητικές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από τον αριθμό εργαζομένων που απασχολούν.

10. Συνέχιση ενίσχυσης ειδικών επενδύσεων που έχουν ήδη υπαχθεί στον αναπτυξιακό Ν.3299/2004 (πρώην άρθρο 23β του Ν. 2601/98).
11. Υποστήριξη επιχειρηματικότητας νέων επιστημόνων και επιχειρηματιών σε τομείς νέων τεχνολογιών και νέων επιχειρηματικών προτύπων.
12. Επιδεικτικά έργα συμπαραγωγής, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και εξοικονόμησης ενέργειας.
13. Σύσταση φορέων διαχείρισης σε ήδη υπάρχουσες βιομηχανικές περιοχές με συμμετοχή επιχειρήσεων.
14. Προώθηση της δικτύωσης κυρίως μικρομεσαίων επιχειρήσεων (clustering) που οδηγούν σε συγκεκριμένο επιχειρηματικό αποτέλεσμα, δηλαδή είτε εκτέλεση κοινού έργου είτε δημιουργία μόνιμων επιχειρηματικών συνεργασιών.⁴
15. Ανάπτυξη συμβουλευτικών δραστηριοτήτων για την υποστήριξη της τεχνολογικής καινοτομίας και της μεταφοράς τεχνολογίας.
16. Δικτύωση οργανισμών παροχής υπηρεσιών μεταφοράς τεχνολογίας και καινοτομίας.
17. Δραστηριότητες για την υιοθέτηση του ευρωπαϊκού μοντέλου επιχειρηματικής αριστείας.
18. Μεγάλα έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης μέχρι το στάδιο του βιομηχανικού πρωτοτύπου, σε τομείς υψηλής προτεραιότητας για την εθνική και περιφερειακή οικονομία, με την συνεργασία δημοσίων φορέων (μέσω του Π.Δ. 274/2000).
19. Τεχνολογική έρευνα από επιχειρήσεις με ήδη αναπτυγμένη παραγωγική και εμπορική δραστηριότητα.
20. Τεχνολογική έρευνα από επιχειρήσεις που ξεκινούν την παραγωγική και εμπορική τους δραστηριότητα.
21. Έργα για την προώθηση καινοτόμων λύσεων στο πρόβλημα του ενεργειακού εφοδιασμού των νησιών.
22. Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα ποιότητας, καινοτομίας, περιβάλλοντος και εφοδιαστικής αλυσίδας.
23. Ενέργειες κατάρτισης - μεταφοράς τεχνογνωσίας που σχετίζονται με την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.
24. Ενέργειες κατάρτισης και μεταφοράς τεχνογνωσίας που αφορούν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω της αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού τους.
25. Υποστήριξη της πρόσληψης ερευνητικού δυναμικού σε επιχειρήσεις.
26. Εκπαίδευση και υποστήριξη επιχειρήσεων για την εξοικείωση με το Διαδίκτυο και τις υπηρεσίες του σε συνέργεια με το πρόγραμμα «ΔΙΚΤΥΩΘΕΙΤΕ» του

---

⁴ Αφορά κυρίως μεταποιητικές επιχειρήσεις αλλά συμπληρωματικά μπορούν να συμμετέχουν και επιχειρήσεις του τομέα του εμπορίου και των υπηρεσιών.

επιχειρησιακού προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» (για επιχειρήσεις έως 10 άτομα).

1.1.2 Ευκαιρίες Χρηματοδότησης Τουριστικών Επιχειρήσεων.

Επιπλέον των ευκαιριών χρηματοδότησης που αναφέρονται σε προηγούμενες παραγράφους, χρηματοδοτούνται επενδύσεις και δράσεις για:

1. Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής για την ανάπτυξη των θεματικών μορφών τουρισμού, π.χ. μαρίνες, συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, κέντρα θαλασσοθεραπείας, υδροθεραπευτήρια, χιονοδρομικά κέντρα, κέντρα αθλητικού - προπονητικού τουρισμού κ.α. μέσω του Ν.3299/2004.
2. Περιοχές ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης μέσω του Ν. 3299/2004.
3. Προγράμματα διάσωσης και καθιέρωσης της ελληνικής κουζίνας (εθνικής, τοπικής, δημιουργικής).
4. Δράσεις ένταξης παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων, προϊόντων χειροτεχνίας και παραδοσιακών τεχνικών (π.χ. μεταλλοτεχνία, ξυλοναυπηγική) στο τουριστικό προϊόν της χώρας.
5. Προγράμματα εξοικείωσης των τουριστών με την ελληνική τέχνη, συμπεριλαμβανομένης της σύγχρονης λογοτεχνικής, εικαστικής κ.λπ. παραγωγής.
6. Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων και κάμπινγκ άνω της Γ' Τάξης (μέσω του Ν. 3299/2004) με ελάχιστο συνολικό ύψος επένδυσης 100.000€.
7. Εκσυγχρονισμό τουριστικών καταλυμάτων (εκτός 3299/2004), δηλαδή: ξενοδοχεία, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα δωμάτια και επιπλωμένα διαμερίσματα χαμηλών τάξεων με ανώτατο ύψος επένδυσης 80.000€.⁵
8. Επιχειρηματικά Σχέδια (business plans) των μικρομεσαίων επιχειρήσεων όλων των κλάδων του τουριστικού τομέα που θα περιλαμβάνουν συνδυασμένες οργανωτικές δράσεις.
9. Δίκτυα εθνικής εμβέλειας με στόχο τη διατήρηση της εθνικής κληρονομιάς (π.χ. ανεμόμυλοι, παραδοσιακά καφενεία κ.λπ.) η επιλογή των οποίων θα γίνεται μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Ειδικότερα για:

α) Ξενοδοχεία και κάμπινγκ άνω της Γ' τάξης.

Αφορά επενδύσεις σε πάγιες εγκαταστάσεις, εξοπλισμούς και μέσα σύμφωνα με τον Ν. 3299/2004 (ελάχιστο ύψος επένδυσης 100.000€.), δηλαδή (ενδεικτικά):

⁵ Στο πλαίσιο του ΕΠΑΝ δεν χρηματοδοτούνται οι νέες κλίνες και η μετατροπή παραδοσιακών κτισμάτων σε ξενοδοχεία (θα καλυφθούν από εθνικούς αποκλειστικά πόρους ή άλλα κοινοτικά προγράμματα).

1. Αναβάθμιση κτιριακών εγκαταστάσεων και του συμβατικού ενσωματωμένου κινητού εξοπλισμού.
2. Επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας.
3. Επενδύσεις προστασίας περιβάλλοντος.
4. Επενδύσεις σχετικές με την ασφάλεια πελατών και προσωπικού.
5. Εισαγωγή νέων τεχνολογιών.

β) Ξενοδοχεία, κάμπινγκ, χαμηλών τάξεων, ενοικιαζόμενα δωμάτια και επιπλωμένα διαμερίσματα (τουριστικά καταλύματα εκτός Ν.3299/2004).

Επιχορηγούνται:

1. Επενδύσεις που αφορούν σε αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό τουριστικών καταλυμάτων (εκτός Ν. 3299/2004 και ανώτατο ύψος επένδυσης 80.000€.)
2. Για τα ενοικιαζόμενα δωμάτια και διαμερίσματα, ο ποιοτικός τους εκσυγχρονισμός θα προωθηθεί με βάση τις νέες απαιτήσεις για την κατάταξή τους με το σύστημα των κλειδιών (Π.Δ. 337/2000).

1.1.3 Ευκαιρίες Χρηματοδότησης Επιχειρηματικής Δραστηριότητας Επιλεγμένων Ομάδων Πληθυσμού.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

α) Επιχειρηματικότητα για τους νέους.

Αφορά την ενίσχυση νέων ηλικίας από 18 έως 35 ετών για την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στους τομείς: της μεταποίησης και της παροχής υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με την μεταποίηση, του ηλεκτρονικού εμπορίου, της νέας και κοινωνικής οικονομίας (π.χ. του περιβάλλοντος).

Απαιτείται τουλάχιστον το 75% του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και η διεύθυνση της επιχείρησης, να ανήκουν σε νέους 18 έως 35 ετών.

Χρηματοδοτούνται επιχειρηματικά σχέδια νέων επιχειρηματιών που περιλαμβάνουν αγορά του απαραίτητου παραγωγικού εξοπλισμού, μελετητικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, μεταφορά τεχνογνωσίας, ενέργειες μάρκετινγκ, ενέργειες κατάρτισης κ.λπ.

β) Επιχειρηματικότητα για τις γυναίκες.

Αφορά την ενίσχυση γυναικών ηλικίας έως 55 ετών, για την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε τομείς όμοιους με αυτών των νέων.

Και σε αυτή την κατηγορία απαιτείται τουλάχιστον το 75% του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και η διεύθυνση της επιχείρησης να ανήκουν σε γυναίκες.

Χρηματοδοτούνται επιχειρηματικά σχέδια γυναικών επιχειρηματιών, που θα περιλαμβάνουν αγορά του απαραίτητου παραγωγικού εξοπλισμού, μελετητικές και συμβουλευτικές

υπηρεσίες, μεταφορά τεχνογνωσίας, ενέργειες μάρκετινγκ, ενέργειες κατάρτισης κ.λπ.

γ) Επιχειρηματικότητα για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας στα άτομα με αναπηρία (άνδρες και γυναίκες), μέσω χρηματοδοτικών ενισχύσεων για τη δημιουργία νέων και βιώσιμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων στους τομείς της μεταποίησης, του ηλεκτρονικού εμπορίου και των υπηρεσιών, δίνοντας έμφαση στην περιφερειακή ανάπτυξη και στην τοπική οικονομία, δημιουργώντας ταυτόχρονα, νέες ευκαιρίες απασχόλησης.

Η ελληνική οικονομία χρειάζεται να ενισχύσει τις παραγωγικές της ικανότητες και να στηρίξει την ανταγωνιστικότητά της στην καινοτομία/τεχνολογική αναβάθμιση, στην επιχειρηματικότητα και στην απασχόληση. Αυτό θα διευκολύνει την ανάδειξη δραστηριοτήτων της «νέας οικονομίας» στην Ελλάδα και θα ευνοήσει τη δημιουργία νέων εταιρειών, τομέων και δραστηριοτήτων με βάση εφαρμογές πληροφορικής και επικοινωνιών ιδιαίτερα μάλιστα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, μέσω της ανάπτυξης των κατάλληλων χρηματοπιστωτικών (όπως τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου) και θεσμικών μηχανισμών (όπως οι «θερμοκοιτίδες» επιχειρήσεων).

Η επιχειρηματικότητα αποτελεί έναν από τους κυριότερους συντελεστές βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας. Στόχος είναι να αυξηθεί σημαντικά τα επόμενα χρόνια το ποσοστό ίδρυσης νέων επιχειρήσεων. Για το σκοπό αυτό απαιτείται πλήρης αξιοποίηση επιχειρηματικών κεφαλαίων και κεφαλαίων υψηλού κινδύνου (ειδικά για νέες επιχειρήσεις), καθώς και βελτίωση της διασύνδεσης μεταξύ των εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών και επιχειρηματικών αναγκών. Η βελτίωση δεξιοτήτων και ικανοτήτων αποτελεί προϋπόθεση για να ικανοποιηθεί η σαφής ανάγκη αύξησης εξειδικευμένου προσωπικού στον επιχειρηματικό τομέα.

Στα πλαίσια αυτά, γενικό στρατηγικό στόχο του ΕΠΑΝ αποτελεί η ενίσχυση της ποιοτικά προσανατολισμένης ανταγωνιστικότητας. Η τόνωση της επιχειρηματικότητας, η απλοποίηση και ο εξορθολογισμός του επιχειρηματικού περιβάλλοντος αποτελούν τους κυριότερους συντελεστές για την επίτευξη του στόχου αυτού.

1.1.4 Άξονες Προτεραιότητας.

Οι άξονες προτεραιότητας που έχουν άμεση σχέση με την παρούσα μελέτη και τα μέτρα που λαμβάνονται είναι τα εξής:

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Τα μέτρα που λαμβάνονται στον άξονα αυτό είναι:

Μέτρο 1.1:

Βιομηχανικές, τεχνολογικές και επιχειρηματικές υποδομές.

Μέτρο 1.2:

Εθνικό Σύστημα Ποιότητας.

Μέτρο 1.3:

Απλοποίηση επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Μέτρο 1.4:

Δομές υποστήριξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:

ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Στον άξονα αυτό λαμβάνονται τα εξής μέτρα:

Μέτρο 2.1:

Ενίσχυση επενδύσεων σε συστήματα συμπαραγωγής, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και εξοικονόμησης ενέργειας.

Μέτρο 2.2:

Αναβάθμιση καταλυμάτων και ενίσχυση μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων.

Μέτρο 2.3:

Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων (με βάση το Ν.2601/98) στον τομέα μεταποίησης.

Μέτρο 2.4:

Συνεχιζόμενες επενδύσεις αναπτυξιακού νόμου 2601/98.

Μέτρο 2.5:

Τεχνολογικός και οργανωτικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων.

Μέτρο 2.6:

Χρηματοπιστωτική υποστήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Μέτρο 2.7:

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας μικρομεσαίων επιχειρήσεων και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Μέτρο 2.8:

Ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας ομάδων πληθυσμού.

Μέτρο 2.9:

Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τομέα του περιβάλλοντος.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3:

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ

Τα μέτρα του άξονα αυτού είναι:

Μέτρο 3.1:

Προώθηση της επιχειρηματικής αριστείας στον τομέα ενέργειας.

Μέτρο 3.2:

Προώθηση της επιχειρηματικής αριστείας στις μεταποιητικές και τουριστικές επιχειρήσεις.

Μέτρο 3.3:

Προώθηση της επιχειρηματικής αριστείας στην τεχνολογική ανάπτυξη και έρευνα.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Στον 4^ο άξονα λαμβάνονται τα εξής μέτρα:

Μέτρο 4.1:

Υποστήριξη ερευνητικών μονάδων για την προτυποποίηση και την εμπορική εκμετάλλευση ερευνητικών αποτελεσμάτων. Εντοπισμός και αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων με δημιουργία νέων επιχειρήσεων (Spin off).

Μέτρο 4.2:

Θερμοκοιτίδες νέων επιχειρήσεων έντασης, γνώσης επιστημονικών και τεχνολογικών πάρκων και ερευνητικών κέντρων με τη συμμετοχή επιχειρήσεων.

Μέτρο 4.3:

Ενθάρρυνση της έρευνας, της μεταφοράς και της διάδοσης τεχνολογίας στις επιχειρήσεις. Υποστήριξη δραστηριοτήτων διεθνούς επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας και της μεταφοράς τεχνολογίας.

Μέτρο 4.4:

Ευαισθητοποίηση του κοινού στις νέες τεχνολογίες. Υποστήριξη και διαμόρφωση της πολιτικής έρευνας και τεχνολογίας. Διαχείριση πληροφοριών έρευνας και τεχνολογίας.

Μέτρο 4.5:

Κοινοπραξίες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης σε τομείς εθνικής προτεραιότητας.

Ιδιαίτερα οι τρεις πρώτοι άξονες προτεραιότητας υποβοηθούν αισθητά τους νέους επιχειρηματίες. Ο πρώτος άξονας προτεραιότητας έχει στόχο τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω της απλοποίησης των διαδικασιών σε κάθε στάδιο της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της επίτευξης μεγαλύτερης διαφάνειας και αποτελεσματικότητας. Αυτοί οι παράγοντες συμβάλλουν στην ταχύτερη ανταπόκριση σε νέες επενδυτικές ευκαιρίες και στην διευκόλυνση των άμεσων ξένων επενδύσεων. Παράλληλα κινητοποιούνται ιδιωτικά κεφαλαία (τουλάχιστον 50 εκατ. ευρώ), για την επέκταση υφιστάμενων επιχειρήσεων, τη δημιουργία περιορισμένου αριθμού νέων βιομηχανικών επιχειρηματικών υποδομών και την αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών κτιρίων. Μία επιπλέον επιδίωξη είναι η αξιοποίηση βιομηχανικής γης και υποδομής που παραμένει ανεκμετάλλευτη καθώς και η πληρέστερη σύζευξη του τομέα της μεταποίησης με τον τομέα των υπηρεσιών. Ακόμα, επιδιώκεται η συγκρότηση περιφερειακών δομών στήριξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων των τομέων της μεταποίησης και του τουρισμού, κυρίως της περιφέρειας.

Δυο τελευταίες, αλλά εξίσου σημαντικές ενισχύσεις είναι: αυτή της δημιουργίας, σε περιορισμένη έκταση, νέων Βιομηχανικών Επιχειρηματικών Περιοχών (ΒΕΠΕ), εφόσον υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση όσον αφορά στο επενδυτικό ενδιαφέρον. Επίσης θα

ενθαρρυνθεί η επιχειρηματική πρωτοβουλία για την αξιοποίηση -για βιομηχανική χρήση- εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών κτιρίων. Η δεύτερη ενίσχυση είναι οι τροποποιήσεις - βελτιώσεις του κανονιστικού πλαισίου που διέπει τις διαδικασίες αδειοδότησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας στον τομέα της ενέργειας και της μεταποίησης και ανάπτυξη υπηρεσιών μίας στάσης «one stop shop» για τη διευκόλυνση του επιχειρηματικού κοινού.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή αυτού του άξονα προτεραιότητας είναι:

- Δημιουργία 2 - 3 νέων ΒΕΠΕ εθνικής εμβέλειας.
- Αύξηση των επιχειρήσεων που εγκαθίστανται σε οργανωμένους χώρους κατά τουλάχιστον 80%.
- Εγκατάσταση 500 νέων επιχειρήσεων σε οργανωμένους χώρους (υφιστάμενες ΒΙΠΕ και νέες ΒΕΠΕ).
- Επαγόμενες ιδιωτικές επενδύσεις 45 εκατ. ευρώ για τη δημιουργία - αναβάθμιση των βιομηχανικών περιοχών.
- Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων που κάνουν χρήση των υπηρεσιών πιστοποίησης της ποιότητας των προϊόντων και των διαδικασιών τους.
- Σύντμηση κατά τουλάχιστον 30% των χρόνων απόκρισης της διοίκησης κατά την χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας επιχειρήσεων.
- Ενεργοποίηση νέων χρηματοδοτικών μηχανισμών για υλοποίηση έργων εξοικονόμησης ενέργειας.

Ο άξονας προτεραιότητας 2: Στήριξη και ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, έχει στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και της οικονομίας με παρεμβάσεις που εδράζονται στο τρίπτυχο Τεχνολογία - Επιχειρηματικότητα - Απασχόληση. Οι δράσεις που αναμένονται να πραγματοποιηθούν είναι η προώθηση των δραστηριοτήτων της «νέας οικονομίας» και η δημιουργία νέων επιχειρήσεων, κλάδων και δραστηριοτήτων που βασίζονται στις εφαρμογές τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής (ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις). Στην κατεύθυνση αυτή θα συμβάλλουν κατάλληλοι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί (όπως κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών - venture capital - και μηχανισμοί εγγυοδοσίας).

Βασική επιδίωξη είναι η αύξηση του ρυθμού δημιουργίας νέων επιχειρήσεων για τα επόμενα χρόνια. Αυτό απαιτεί μεγάλης κλίμακας χρήση κεφαλαίου κινδύνου και επιχειρηματικών συμμετοχών (venture and risk capital), ιδίως για την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι δράσεις που θα αναπτυχθούν για την επίτευξη των στόχων είναι:

- Ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον τομέα της μεταποίησης και του τουρισμού για τον τεχνολογικό/οργανωτικό τους εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους, μέσω της χρηματοδότησης ολοκληρωμένων επιχειρηματικών σχεδίων και μέσω της προώθησης της δικτύωσής τους.

- Ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με υψηλό δυναμικό ανάπτυξης σε τομείς αιχμής όπως η ποιότητα, η καινοτομία, το περιβάλλον και η εφοδιαστική αλυσίδα.
- Δημιουργία νέων χρηματοπιστωτικών εργαλείων, τα οποία θα διευκολύνουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων και θα στηρίξουν με κεφάλαια νέες επιχειρηματικές ιδέες σε τομείς τεχνολογιών έντασης γνώσης.
- Ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα διεύρυνσης της επιχειρηματικότητας σε ομάδες του πληθυσμού με μειωμένη συμμετοχή στο επιχειρείν π.χ. νέοι και γυναίκες.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της εφαρμογής του άξονα προτεραιότητας 2, σχετικά με την παρούσα μελέτη είναι η δημιουργία 10.000 νέων επιχειρήσεων, η βελτίωση του ισοζυγίου έναρξης/λήξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας και η προώθηση νέων επενδύσεων στη χώρα. Επιδιώκεται ακόμα η ενθάρρυνση της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων σε τομείς που συνδέονται με τις νέες τεχνολογίες και είναι έντονα ανταγωνιστικοί σε διεθνές επίπεδο καθώς και η δημιουργία νέων θέσεων εξειδικευμένης απασχόλησης. Σημαντικά προωθείται και η αύξηση της απασχόλησης στον τομέα της μεταποίησης.

1.1.5 Δράσεις εφαρμογής των πεδίων του ΕΠΑΝ.

α) Νεανική Επιχειρηματικότητα.

Η δράση αφορά στην ενίσχυση νέων που έχουν γεννηθεί από το 1970 έως 1991 για την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στους τομείς της μεταποίησης και παροχής υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με τη μεταποίηση, το ηλεκτρονικό εμπόριο, τη νέα και κοινωνική οικονομία (π.χ. περιβάλλον). Οι νέοι και νέες μπορούν να δημιουργήσουν μία δική τους επιχείρηση ή σε συνεργασία με άλλους. Σε αυτό το σημείο κρίνεται απαραίτητο να σημειωθεί ότι θα χρηματοδοτηθούν μόνο νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες και όχι η συνέχιση υφιστάμενων επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο της παρέμβασης αυτής θα χρηματοδοτηθούν ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια νέων επιχειρηματιών, που θα περιλαμβάνουν αγορά του απαραίτητου παραγωγικού εξοπλισμού, μελετητικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, μεταφορά τεχνογνωσίας, ενέργειες μάρκετινγκ, ενέργειες κατάρτισης κ.λπ.

β) Γυναικεία Επιχειρηματικότητα.

Η παρέμβαση αφορά στην ενίσχυση και προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας μέσω της υποστήριξης της δημιουργίας επιχειρήσεων στους τομείς της μεταποίησης και της παροχής υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με τη μεταποίηση, το ηλεκτρονικό εμπόριο, τη νέα και κοινωνική οικονομία. Η απόλυτη πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου θα ανήκει σε γυναίκες και

ταυτόχρονα αποδεδειγμένα η διοίκηση θα ασκείται από γυναίκες επιχειρηματίες. Στο πλαίσιο της παρέμβασης αυτής θα χρηματοδοτηθούν ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια γυναικών επιχειρηματιών, που θα περιλαμβάνουν αγορά του απαραίτητου παραγωγικού εξοπλισμού, μελετητικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, μεταφορά τεχνογνωσίας, ενέργειες μάρκετινγκ, ενέργειες κατάρτισης κ.λπ.

γ) Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες.

Η παγκοσμιοποίηση είναι η τάση της σύγχρονης οικονομίας και του επιχειρησιακού περιβάλλοντος. Ο άξονας προτεραιότητας 3 στοχεύει στην διευκόλυνση του σχηματισμού μίας κρίσιμης μάζας επιχειρήσεων, η οποία θα κινητοποιήσει το κυρίως σώμα της αγοράς προς τη βελτίωση των επιδόσεων της (λειτουργικές, περιβαλλοντικές, παροχή υψηλής ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών κ.λπ.). Το επιθυμητό αποτέλεσμα είναι η αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων της μεταποίησης, των υπηρεσιών και ιδιαίτερα του τουρισμού, που επιτυγχάνουν εξαιρετικές επιδόσεις και ικανοποιούν με την απόδοσή τους τόσο τους καταναλωτές - πελάτες όσο και τους εργαζόμενους και τους μετόχους. Οι τομείς που καλύπτονται είναι: ο τομέας της ενέργειας, της μεταποίησης, του τουρισμού και της τεχνολογικής ανάπτυξης και έρευνας.

δ) Πρόγραμμα για την Ανάπτυξη της Βιομηχανικής Έρευνας και Τεχνολογίας για Νέες Επιχειρήσεις.

Η παρούσα δράση ανήκει στο ΕΠΑΝ και αναπτύσσεται από την Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας για επιχειρήσεις που δεν έχουν συμπληρώσει τριετία από την ίδρυσή τους. Σκοπός είναι η ενίσχυση των νεοϊδρυθεισών και δυναμικών επιχειρήσεων που συμπίπτουν με τις γενικές κατευθύνσεις του προγράμματος Ανάπτυξης της Βιομηχανικής Έρευνας και Τεχνολογίας.

Μέσα στα πλαίσια εφαρμογής του προγράμματος για την ανάπτυξη της βιομηχανικής έρευνας και τεχνολογίας για νέες επιχειρήσεις, χρηματοδοτούνται δραστηριότητες νέων επιχειρήσεων που αφορούν σε εφαρμοσμένη και τεχνολογική έρευνα καθώς και τεχνολογική καινοτομία σε όλους τους τομείς της παραγωγής όπως:

- Αυτοματοποίηση παραγωγικών κλάδων (CIM, CAD/CAM κ.α.).
- Πληροφορική, ηλεκτρονικά, επικοινωνίες, μέσα ενημέρωσης.
- Διεργασίες, μεταλλουργία, υλικά (μέταλλα, κεραμικά, πολυμερή, ίνες, δέρμα, χαρτί, κ.α.).
- Αγροβιομηχανική, δασική και αλιευτική παραγωγή, τρόφιμα, ποτά.
- Τεχνολογίες περιβάλλοντος, ενέργειας.
- Κατασκευές, μηχανολογία, μεταφορές.
- Ιατρική, φάρμακα, διαγνωστικά.

Οι δαπάνες που καλύπτονται από το πρόγραμμα αυτό είναι οι εξής:

- Αμοιβές νέου προσωπικού, που θα προσληφθεί από την επιχείρηση αποκλειστικά για τις ανάγκες του έργου, ποσοστό μέχρι 80% της σχετικής δαπάνης.
- Αμοιβές προσωπικού, ήδη απασχολούμενου, ποσοστό έως 30% του συνόλου της σχετικής δαπάνης.
- Μηχανικό εξοπλισμό, ποσοστό μέχρι 50% του συνόλου της σχετικής δαπάνης. Δεν επιχορηγείται η αγορά βασικού εξοπλισμού, αποσβέσεις και ενοικιάσεις.
- Αναλώσιμα, ποσοστό έως 50% του συνόλου της σχετικής δαπάνης.
- Λοιπά έξοδα⁶, ποσοστό έως 30% του συνόλου της σχετικής δαπάνης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπερβαίνουν το 5% του συνολικού προϋπολογισμού το έργο.
- Δαπάνες που στοχεύουν στην εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, καθώς και για δαπάνες δραστηριοτήτων που αφορούν στην προβολή, προώθηση και διάδοση των αποτελεσμάτων αυτών, ποσοστό έως 50% του συνόλου των σχετικών δαπανών.

ε) Πρόγραμμα Αξιοποίησης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων μέσω Δημιουργίας Νέων Επιχειρήσεων Έντασης Γνώσης και Ταχείας Ανάπτυξης.

Το πρόγραμμα αυτό, μέσα στα πλαίσια του ΕΠΑΝ, στοχεύει στην εμπορική αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων μέσω της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης, που αποκαλούνται τεχνοβλαστοί (spin off).⁷ Οι στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:

- Οικονομική εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της τεχνογνωσίας ερευνητικών κέντρων, ΑΕΙ, ΤΕΙ και άλλων φορέων, μέσω της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων.
- Προώθηση της επιχειρηματικότητας στα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και αξιοποίηση του επιχειρηματικού ενδιαφέροντος των φορέων.
- Αύξηση της απασχόλησης, ιδιαίτερα σε τομείς έντασης γνώσης.
- Δημιουργία χρηματοδοτικού πλαισίου αρχικής στήριξης των εταιριών έντασης γνώσης (τεχνοβλαστών).

1.2 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Κοινωνία της Πληροφορίας.

Στο κατώφλι του 21ου αιώνα, η Κοινωνία της Πληροφορίας δημιουργεί νέα δεδομένα και νέες ευκαιρίες για ανάπτυξη, ευημερία και ποιότητα ζωής. Η ανάπτυξή της βασίζεται στη ραγδαία

⁶ Στα λοιπά έξοδα περιλαμβάνονται έξοδα πιστοποίησης, προτυποποίησης και κατοχύρωσης των αποτελεσμάτων, έξοδα μετακινήσεων.

⁷ Ο τεχνοβλαστός θα έχει την μορφή ΑΕ ή ΕΠΕ και η συμμετοχή του δημόσιου φορέα δεν πρέπει να υπερβαίνει το 50%.

εξέλιξη των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας. Οι τεχνολογίες αυτές αποτελούν ουσιαστικό εργαλείο για ανοιχτή και αποτελεσματική διακυβέρνηση και για την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών στον πολίτη.

Στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας (ΕΠΚΤΠ) είναι η τεχνολογία να αποτελέσει προϋπόθεση για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, την αύξηση της παραγωγικότητας και την οικονομική ανάπτυξη. Το πρόγραμμα αυτό ενθαρρύνει τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας που θα ενισχύονται με νέα χρηματοδοτικά εργαλεία όπως Επιχειρηματικά Κεφάλαια Υψηλού Κινδύνου (ΕΚΥΚ) και θερμοκοιτίδες.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Κοινωνία της Πληροφορίας, μέσα στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ, στοχεύει στην εφαρμογή των σημαντικότερων σημείων της Λευκής Βίβλου της ελληνικής κυβέρνησης με τίτλο «Η Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Στρατηγική και Δράσεις» του 1999. Παράλληλα, ένα πεδίο δράσης του είναι η επίτευξη των στόχων που τέθηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας eEurope και του Σχεδίου Δράσης eEurope 2002 που εγκρίθηκε στο Συμβούλιο Κορυφής του Φέϊρε τον Ιούνιο 2000.

Το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που προτείνεται να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας είναι περισσότερα από 2,4 δισ. ευρώ για την προσεχή επταετία. Η εξάπλωση του Internet αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας, αλλά και για συγκεκριμένες εφαρμογές όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία 4,3 εκατομμύρια έφτασαν το 2008 οι χρήστες του Internet στην Ελλάδα⁸ και ο αριθμός των χρηστών παρουσιάζει αλματώδη αύξηση κάθε χρόνο. Όσον αφορά την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, η Ελλάδα υστερεί στη δημιουργία της κατάλληλης υποδομής, καθότι ο μέσος αριθμός ασφαλών Web servers ανά 100.000 κατοίκους είναι 0,1 (έναντι μ.ο. 0,8 για την Ε.Ε.).⁹ Η Κοινωνία της Πληροφορίας είναι πρωταρχικά κοινωνία της γνώσης και η ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου αποτελεί κεντρικό άξονα μιας στρατηγικής παρεμβάσεων.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Κοινωνία της Πληροφορίας περιλαμβάνει 5 άξονες δράσης:¹⁰

1. Παιδεία και Πολιτισμός.
2. Πολίτης και Ποιότητα Ζωής.
3. Ανάπτυξη και Απασχόληση.
4. Επικοινωνίες.
5. Τεχνική Βοήθεια.

⁸ Πηγή: www.ethnos.gr

⁹ Πηγή: www.2020.gr

¹⁰ http://www.infosoc.gr/infosoc/el-GR/epktp/priority_actions/

Ο πρώτος άξονας προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας αφορά στην Παιδεία, στην προώθηση της δια βίου μάθησης στο νέο ψηφιακό περιβάλλον, και στον Πολιτισμό. Στόχος είναι να προσαρμοστεί το εκπαιδευτικό σύστημα στις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής και να επιτευχθεί αυξημένη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση, η δικτύωση σχολείων, πανεπιστημίων και ακαδημαϊκής κοινότητας (συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών υπηρεσιών), κατάρτιση εκπαιδευτικών και μαθητών, καθώς και ανάπτυξη ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου.

Μέτρα του άξονα αυτού είναι:

- Εξοπλισμός και δικτύωση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.
- Εισαγωγή και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση.
- Τεκμηρίωση, αξιοποίηση και ανάδειξη του Ελληνικού Πολιτισμού.

Ο δεύτερος Άξονας Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας αφορά στην εξυπηρέτηση του πολίτη και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία, η δημόσια διοίκηση έχει την υποχρέωση να παρέχει στους πολίτες και στις επιχειρήσεις υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, σε σύντομο χρόνο και με το μικρότερο δυνατό κόστος.

Οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας προσφέρουν τα απαραίτητα εργαλεία για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ενώ ταυτόχρονα διευκολύνουν τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης σε πλαίσιο διαφάνειας και δημοκρατικής συμμετοχής.

Οι δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας 2 αναμένεται να οδηγήσουν σε βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας σημαντικών τομέων της δημόσιας διοίκησης, ορθολογικότερη διαχείριση των πόρων και βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες και στις επιχειρήσεις, ανάπτυξη ολοκληρωμένων μηχανισμών παραγωγής, διαχείρισης και διάθεσης των δημοσίων πληροφοριών, δημιουργική αξιοποίηση και συνεχή βελτίωση των γνώσεων και των επαγγελματικών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

Μέτρα του άξονα αυτού είναι:

- Ηλεκτρονική κυβέρνηση» για την εξυπηρέτηση του πολίτη: Επιχειρησιακά σχέδια, μελέτες και πιλοτικά έργα.
- «Ηλεκτρονική κυβέρνηση» για την εξυπηρέτηση του πολίτη.
- Υποστήριξη της διαχείρισης των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων και της μετάβασης στο Ευρώ.
- Περιφερειακά γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα και καινοτομικές ενέργειες.

- Κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης και μελέτες υποστήριξης του εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης.
- Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Υγεία και Πρόνοια.
- Κατάρτιση και θεσμικά μέτρα στην Υγεία και Κοινωνική Αλληλεγγύη.
- «Ευφυείς» μεταφορές.
- «Υποδομή δεδομένων και τεχνολογίας πληροφοριών σε ένα σύγχρονο Κτηματολόγιο».

Ο τρίτος Άξονας Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας αφορά στη δημιουργία των συνθηκών για την ομαλή μετάβαση της χώρας στα δεδομένα της μεταβιομηχανικής, ψηφιακής, οικονομίας που στηρίζεται στην παραγωγή, διανομή και χρήση γνώσης και πληροφορίας.

Στη νέα αυτή οικονομία, η τεχνολογία αποτελεί προϋπόθεση για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και μοχλό αύξησης της παραγωγικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης. Επιφέρει τροποποίηση των παραδοσιακών τρόπων άσκησης της επιχειρηματικής και οικονομικής δραστηριότητας στον πρωτογενή, δευτερογενή και ιδιαίτερα στον τριτογενή τομέα της οικονομίας.

Με βάση το παραπάνω πλαίσιο, οι γενικοί στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας 3 είναι η ενίσχυση της οικονομικής μηχανής και της απασχόλησης με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, η προώθηση της σύνδεσης του επιστημονικού και τεχνολογικού δυναμικού της χώρας με την παραγωγή και η ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

Μέτρα του άξονα αυτού είναι:

- Δημιουργία ευνοϊκού «ψηφιακού» περιβάλλοντος για την οικονομική δραστηριότητα.
- Ενίσχυση επιχειρήσεων για την εισαγωγή τους στην ψηφιακή οικονομία.
- Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη για την Κοινωνία της Πληροφορίας.
- Αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.
- Προώθηση της απασχόλησης στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

Ο τέταρτος Άξονας Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας αφορά στην εθνική υποδομή επικοινωνιών η οποία αποτελεί τη σπονδυλική στήλη της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Σκοπός είναι να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον εκτεταμένης προσφοράς εξελιγμένων τηλεπικοινωνιακών και οπτικοακουστικών υπηρεσιών με χαμηλό κόστος.

Η ανάπτυξη της εθνικής υποδομής επικοινωνιών θα διασφαλίσει την ταχύτητα, τη φιλικότητα και την οικονομικότητα της αποθήκευσης, διακίνησης και επεξεργασίας της ψηφιακής

πληροφορίας, διευκολύνοντας επομένως την ανάπτυξη της ποικιλίας προϊόντων και υπηρεσιών που συνολικά χαρακτηρίζουν την Κοινωνία της Πληροφορίας.

Η εξασφάλιση της απαραίτητης υποδομής σε απομακρυσμένες και δυσπρόσιτες περιοχές θα πρέπει να διασφαλιστεί όχι μόνον μέσω των κατάλληλων κανονιστικών ρυθμίσεων που θα συνοδεύουν τον ανταγωνισμό σε μία απελευθερωμένη αγορά, αλλά και προωθώντας τη ζήτηση για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες στις περιοχές αυτές, μέσω της ενίσχυσης δημιουργίας συμπληρωματικών υποδομών πρόσβασης.

Μέτρα του άξονα αυτού είναι:

- Ανάπτυξη μηχανισμών για την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου και την ενίσχυση του ανταγωνισμού.
- Ανάπτυξη Υποδομών Δικτύων Τοπικής Πρόσβασης.
- Προηγμένες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες για τον πολίτη και τις επιχειρήσεις.
- Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των ταχυδρομικών υποδομών και ανάδειξη ταχυδρομικών γραφείων σε πολυδύναμα κέντρα.
- Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού του τομέα των επικοινωνιών.
- Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού των ΕΛΤΑ.

Ο πέμπτος Άξονας Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας περιλαμβάνει δράσεις με στόχο την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των έργων/ενεργειών του Επιχειρησιακού Προγράμματος, στις διάφορες φάσεις υλοποίησής τους.

Οι βασικότερες από τις δράσεις αυτές αφορούν:

1. στις υπηρεσίες διαχείρισης, αξιολόγησης και δημοσιότητας,
2. στην τεχνική στήριξη της Επιτροπής Παρακολούθησης και της Διαχειριστικής Αρχής,
3. στην υποστήριξη της λειτουργίας των δομών παρακολούθησης και εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Επιτροπή Παρακολούθησης, Διαχειριστική Αρχή, Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε., Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας),
4. στην εγκατάσταση και λειτουργία πληροφοριακών συστημάτων για διαχείριση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος,
5. στην ανάθεση μελετών για την τεκμηρίωση, ωρίμανση των προτάσεων και στην παροχή υπηρεσιών υποστήριξης των έργων/ενεργειών που περιλαμβάνονται στους υπόλοιπους Άξονες Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος,
6. στη διεξαγωγή ειδικών εμπειρογνωμοσυνών και στην παροχή τεχνικής στήριξης, καθώς και στην μετάκληση εξειδικευμένων στελεχών από διοικήσεις άλλων χωρών.
7. στην ανάθεση μελετών για την έγκαιρη προετοιμασία της 4ης προγραμματικής περιόδου, οι οποίες θα συμβάλουν στην

βελτίωση των συνθηκών οργάνωσης και λειτουργίας φορέων που θα αποτελέσουν τους δυνητικούς τελικούς δικαιούχους των προγραμμάτων της επόμενης προγραμματικής περιόδου, της έγκαιρης ωρίμανσης έργων υποδομής και της εξειδίκευσης της εφαρμογής ειδικών δράσεων με προτεραιότητα στις δράσεις που συνδέονται με τη στρατηγική της Λισσαβόνας.

Μέτρα του άξονα αυτού είναι:

- Τεχνική Βοήθεια από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.
- Τεχνική Βοήθεια από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

1.3 Αναπτυξιακός Νόμος (Ν. 3299/2004).

Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος καθορίζει τόσο τους οικονομικούς κλάδους που χρήζουν αρωγή όσο και τις γεωγραφικές περιοχές που θεωρείται ότι αντιμετωπίζουν αναπτυξιακό πρόβλημα. Ο νόμος αυτός ενισχύει την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της επιχειρηματικότητας. Οι νέοι που επιθυμούν να ξεκινήσουν μία επιχείρηση, μπορούν να επωφεληθούν από τα παρεχόμενα επενδυτικά προγράμματα, τις επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις του Αναπτυξιακού Νόμου.

Ο Αναπτυξιακός Νόμος 3299/2004 ψηφίστηκε με σκοπό την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στην ελληνική επικράτεια, παρέχοντας κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση.

Παρέχει εναλλακτικά (όχι ταυτόχρονα) στα επενδυτικά σχέδια τις παρακάτω ενισχύσεις:

- Παροχή επιχορήγησης από το ελληνικό Δημόσιο ή επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing).
- Φορολογική απαλλαγή από την καταβολή του φόρου εισοδήματος μη διανεμομένων κερδών.
- Επιδότηση κόστους δημιουργουμένων θέσεων εργασίας για 2 χρόνια.

Ο αναπτυξιακός νόμος παρέχει τη δυνατότητα συνδυασμού των παραπάνω ειδών ενισχύσεων, υπαγόμενα σε ειδικά καθεστώτα ενισχύσεων.

Το ελάχιστο ύψος επένδυσης για τις διάφορες κατηγορίες επιχειρήσεων είναι:

- Για πολύ μικρές επιχειρήσεις: 100.000€.
- Για μικρές επιχειρήσεις: 150.000€.
- Για μεσαίες επιχειρήσεις: 250.000€.
- Για μεγάλες επιχειρήσεις: 500.000€.

Ο νέος νόμος φιλοδοξεί να αλλάξει συνολικά την πορεία των ιδιωτικών επενδύσεων, αφού πλέον δεν επιχορηγεί συγκεκριμένες επιχειρήσεις, αλλά επενδυτικές προτάσεις, εισάγοντας στις ενισχύσεις, το εμπόριο και τις νέες τεχνολογίες, αίροντας τη

σύνδεση των θέσεων εργασίας με τις επενδύσεις και τη διάκριση μεταξύ νέων και παλιών επιχειρήσεων.

Συναποφασίστηκε από όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. το 2007. Αλλάζει ουσιαστικά τόσο στο είδος όσο και το ύψος των ενισχύσεων, ειδικά για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, για τις οποίες σε όλες τις ζώνες ενισχύσεων αυξάνει τη χρηματοδότηση μέχρι και 20%. Και αυτό γιατί προβλέπεται επιπλέον 15% σε όλες τις ζώνες κινήτρων για επενδυτικές προτάσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων και επιπλέον επιδότηση 5% αν αποφασίσουν με την επένδυσή τους να μεταφερθούν σε ΒΙΠΕ ή ΒΙΟΠΕ.

Με τις αλλαγές αυτές, οι επενδύσεις που θα γίνονται στη Β' ζώνη κινήτρων από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, θα μπορούν να επιτυγχάνουν επιδοτήσεις μέχρι και 38%, στην Γ' ζώνη μέχρι και 50%, και στην Δ1 ζώνη μέχρι και 55%, που αποτελεί και το ανώτερο ποσοστό επιδότησης του νέου αναπτυξιακού νόμου.

Επίσης, υπάρχει μια επιπλέον ενίσχυση στις νέες επιχειρήσεις, δίνοντας επιπλέον επιδότηση 5% στις επενδυτικές τους προτάσεις. Το ίδιο επιπλέον ποσοστό δίδεται και στις τουριστικές επενδύσεις, που έχουν στόχο τη δημιουργία ξενοδοχείων τεσσάρων ή πέντε αστέρων. Το νέο ν/σ εισάγει ως κίνητρο τη μισθολογική επιδότηση των νέων θέσεων εργασίας σε ποσοστό που ξεκινάει από 35% και φθάνει μέχρι και 48,1% ανάλογα με τη ζώνη κινήτρων και το είδος της επένδυσης.

Το κίνητρο αυτό παρέχεται ως εναλλακτικό της φορολογικής απαλλαγής για το σύνολο του ποσού της επένδυσης σε ποσοστά που ξεκινούν από το 35% και φθάνουν το 100%, ανάλογα πάλι με τη ζώνη ενισχύσεων και το είδος της επένδυσης.

Η τομή στο νέο νόμο είναι η αντικειμενική αξιολόγηση των επενδύσεων με κριτήρια την οικονομική και τεχνική επάρκεια του επενδυτικού φορέα, τη βιωσιμότητα και την προοπτική της επένδυσης, τη συμβολή στην ανάπτυξη, την απασχόληση και τη δημιουργία προϊόντων με εξαγωγικό προσανατολισμό και υψηλή προστιθέμενη αξία.

Η αξιολόγηση των επενδύσεων, με βάση το νέο νόμο, ανοίγει το δρόμο προς τους ιδιωτικούς φορείς, οι οποίοι μπορούν να συμμετέχουν στη φάση της υποδοχής και αξιολόγησης των προτάσεων.

Ωστόσο, οι προτάσεις θα εγκρίνονται από τις υπηρεσίες των υπουργείων Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, με βάση ειδικό λογισμικό, που αναπτύσσεται ειδικά για την περίπτωση και πρόκειται να λειτουργήσει μέχρι το τέλος του χρόνου.

Σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες, ο χρόνος της αξιολόγησης και τα του ελέγχου υλοποίησης της επένδυσης ορίζεται στους δύο μήνες.

Επίσης, με το νέο νόμο, μειώνεται η ελάχιστη ίδια συμμετοχή της επιχείρησης που υποβάλλει την επενδυτική πρόταση, από 40% που ίσχυε, στο 25%, όπως ισχύει σε όλα τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, υπάρχει ειδική διάταξη, με την οποία θα αναστέλλεται η επιχορήγηση της επένδυσης, σε περίπτωση κατά την οποία η επιδοτούμενη επιχείρηση μεταφέρει στη διάρκεια της υλοποίησής της μέρος ή το σύνολο των αρμοδιοτήτων της στο εξωτερικό.

1.3.1 Επιλέξιμοι Φορείς.

Επιλέξιμες θεωρούνται υφιστάμενες (παλιές και νέες) ή υπό σύσταση επιχειρήσεις, που πρόκειται να υλοποιήσουν ένα από τα επιλέξιμα επενδυτικά σχέδια που αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα.

Διευκρινίζεται ότι τα διάφορα επενδυτικά σχέδια διακρίνονται σε 2 κατηγορίες ανάλογα με τον τομέα επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Τομέας Δραστηριότητας	1 ^η Κατηγορία	2 ^η Κατηγορία
Πρωτογενής Τομέας		Σχέδια εξόρυξης βιομηχανικών ορυκτών και αδρανών υλικών
		Σχέδια σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων τα οποία πραγματοποιούνται από αγροτικούς συνεταιρισμούς καθώς και ομάδες παραγωγών
		Επενδυτικά σχέδια τυποποίησης, συσκευασίας ή συντήρησης γεωργικών ή κτηνοτροφικών προϊόντων ή προϊόντων αλιείας και ιχθυοτροφίας μη προερχόμενα από μεταποιητική δραστηριότητα
		Σχέδια γεωργ. Επιχειρήσεων θερμοκηπιακού τύπου και βιολογικής γεωργίας, κτηνοτροφικών και αλιευτικών επιχειρήσεων σύγχρονης τεχνολογίας
Δευτερογενής Τομέας	Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ήπιες μορφές ενέργειας	Σχέδια εξόρυξης, επεξεργασίας βιομηχανικών ορυκτών και μεταλλευτικά επενδυτικά σχέδια.
		Επενδυτικά σχέδια στον ευρύτερο τομέα της μεταποίησης όπως αυτή ορίζεται στον ΣΤΑΚΟΔ
		Παραγωγή βιοκαυσίμων – βιομάζας με σκοπό που θα χρησιμοποιηθεί ως πρώτη ύλη για την παραγωγή ενέργειας

		Σχέδια για παραγωγή και τυποποίηση προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης ή /και προστατευμένης ονομασίας προέλευσης από επιχειρήσεις που στεγάζονται σε παραδοσιακά κτίρια.
Τομέας Τουρισμού	Εκσυγχρονισμός/δημιουργία συμπληρωματικών εγκαταστάσεων ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον 2* πρώην Γ τάξης	Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων τουλάχιστον 3*
	Εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων κατώτερης κατηγορίας των 2* πρώην Γ τάξης σε διατηρητέα ή παραδοσιακά κτίρια εφόσον με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία 2* πρώην Γ τάξης	Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός θεματικών πάρκων που παρέχουν ολοκληρωμένης μορφής υποδομές τουρισμού.
	Μετατροπή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχεία 2*	Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός αυτοκινητοδρομίων
	Εκσυγχρονισμός camping τουλάχιστον Γ' κατηγορίας	
	Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων τουρισμού υγείας, αθλητικού τουρισμού, θαλασσοθεραπείας, γηπέδων γκολφ, ιαματικών πηγών, χιονοδρομικών, συνεδριακών κέντρων.	
	Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός μαρίνων	
Τριτογενής Τομέας	Δημιουργία εμπορευματικών σταθμών και διαμετακομιστικών κέντρων / υποδομές αποθήκευσης, συσκευασίας, τυποποίησης και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών από εμπορικές και μεταφορικές επιχειρήσεις.	Σχέδια για ανέγερση και εκμετάλλευση βιομηχανικών κτιρίων, κοινωνικών και πολιτιστικών χώρων σε ΒΙΠΕ
	Σχέδια για παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας	Σχέδια για τη δημιουργία επιχειρήσεων υγρών καυσίμων και υγραερίων σε νησιά
	Σχέδια δημιουργίας ευζωνικών δικτύων	Σχέδια για τη δημιουργία κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης καθώς επίσης και σχεδίων για την παροχή στέγης αυτόνομης διαβίωσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες.
	Σχέδια για δημιουργία εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας.	Σχέδια ανέγερσης και εκσυγχρονισμού Ξενώνων ή μετατροπή κτιρίων σε Ξενώνες και χώρους πολιτιστικών λειτουργιών και εργαστηρίων χειροτεχνίας

	Σχέδια δημιουργίας παροχής υπηρεσιών ποιότητας / υψηλής τεχνολογίας	
	Σχέδια για δημιουργία parking τουλάχιστον 30 θέσεων για ΙΧ και 40 θέσεων για επαγγελματικά αυτοκίνητα.	
	Σχέδια ανάπτυξης λογισμικού	
Ειδικά Επενδυτικά Σχέδια	Αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα	
	Εξοικονόμηση ενέργειας	
	Παραγωγή νέων προϊόντων ή και υπηρεσιών ή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας	
	Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή μεταλλευτικής ή ενεργειακής έρευνας	
	Εισαγωγή και προσαρμογή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία	
	Παραγωγή καινοτομικών προϊόντων	
	Αναβάθμιση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων ή και υπηρεσιών	
	Αγορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης αποθηκών	
	Ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την εναλλακτική διαχείριση συσκευών	
	Υλοποίηση ολοκληρωμένου πολυετούς επιχειρηματικού σχεδίου φορέων των μεταποιητικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων.	

1.3.2 Επιλέξιμες Δαπάνες.

Στα πλαίσια του Αναπτυξιακού Νόμου, οι κύριες επιλέξιμες δαπάνες είναι οι ακόλουθες:

- Η κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.
- Η αγορά γηπέδων έως 10% της επένδυσης για μικρές επιχειρήσεις.
- Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων συγχρόνων μηχανημάτων, ειδικών εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.
- Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού.
- Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας σύγχρονων μεθόδων και βιομηχανικών σχεδίων παραγωγής ηλεκτρισμού.
- Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας. Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού.
- Τις δαπάνες μελετών, αγορές καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού, εγκατάστασης και λειτουργίας των αναγκαίων υποδομών και διαδικασιών, καθώς και τα έξοδα πιστοποίησης των προϊόντων και των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας.
- Τις δαπάνες μελετών και τις αμοιβές συμβούλων για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (με περιορισμούς και σε ποσοστό έως 8% του επενδυτικού σχεδίου).

Στις επιλέξιμες δαπάνες δεν συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Λειτουργικές Δαπάνες.
- Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι θέσεων.
- Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.
- Η ανέγερση ή η επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων σε οικόπεδο που δεν ανήκει ή δεν έχει εκμισθωθεί για χρονική διάρκεια 15 ετών (κατά περίπτωση) στο φορέα της επένδυσης.

1.3.3 Καταβολή Ενισχύσεων.

α) Επιχορήγηση.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται σε 2 ισόποσες δόσεις, η 1η με την υλοποίηση του 50% και η 2η με την πιστοποίηση της

ολοκλήρωσης και της έναρξης της παραγωγικής λειτουργία της επένδυσης.

β) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Η επιδότηση καταβάλλεται σε 2 ισόποσες δόσεις, η 1η δόση σε ποσοστό 50%, μετά την εγκατάσταση του συνόλου του μισθωμένου εξοπλισμού και η 2η μετά τη λήξη του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης, με την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας.

γ) Επιδότηση κόστους δημιουργουμένων θέσεων εργασίας.

Καταβάλλεται ανά εξάμηνο μέσα στο πρώτο έτος που ακολουθεί από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

1.4 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ).

Το πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ έχει στόχο την ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας των νέων μέσω της εποικοδομητικής αντιμετώπισης των αδυναμιών που παρουσιάζει το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Μία βασική προσπάθειά του είναι η ενίσχυση της γυναίκας στο επιχειρηματικό περιβάλλον και γενικότερα ομάδων που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό. Μέσα στα πλαίσια αυτά παρέχονται τα απαραίτητα επαγγελματικά εφόδια για την απασχολησιμότητα των ατόμων αλλά και προσαρμοστικότητά τους στις εξελίξεις της αγοράς.

Από την Ευρωπαϊκή Σύνοδο της Λισσαβόνας, οι εκπαιδευτικές πολιτικές ανάγονται σε κύριο μοχλό ανάπτυξης και ευημερίας, ατομικής και συλλογικής, στα πλαίσια της προτεραιότητας να καταστεί η Ευρώπη μέχρι το 2010 «η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία της γνώσης στον κόσμο».

Με το ΕΠΕΑΕΚ τίθενται οι βάσεις για την εκπαίδευση του μέλλοντος μετατρέποντας σε θεσμούς δυναμικές και οράματα που ταυτίζουν την πολιτική ανάπτυξης της χώρας με την ανάπτυξη των πολιτικών παιδείας.

Συγχρηματοδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το ΕΠΕΑΕΚ καινοτομεί: ενσωματώνεται και θεσμοθετείται στο εκπαιδευτικό σύστημα η Δια Βίου Μάθηση, συναρθρώνοντας ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για την ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση του Κοινωνικού Αποκλεισμού.

Τρεις στόχοι, δηλαδή πρώτον: αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης, δεύτερον: πρόληψη και θεραπεία κοινωνικού αποκλεισμού και τρίτον: συνδιαμόρφωση ενός ενιαίου ευρωπαϊκού

χώρου παιδείας και εργασίας, αναπτύσσονται σε 5 άξονες προτεραιότητας οι οποίοι είναι:

1. Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όσους απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.
2. Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης.
3. Ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας και της προσαρμοστικότητας των νέων.
4. Βελτίωση της πρόσβασης γυναικών στην αγορά εργασίας.
5. Δημιουργία και ενίσχυση υποδομών για την υλοποίηση των μέτρων του ΕΚΤ.¹¹

**ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1:
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ
ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ
ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ.**

Ο πρώτος άξονας προτεραιότητας στοχεύει στην προώθηση της ισότητας ευκαιριών για ολόκληρο το μαθητικό πληθυσμό, στη μείωση της σχολικής αποτυχίας και εκπαιδευτικής διαρροής παρέχοντας υποστήριξη σ' όλους τους νέους να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες αυξάνοντας τις δυνατότητες ένταξης στην αγορά εργασίας.

Στον άξονα αυτό συμπεριλαμβάνονται μέτρα και ενέργειες που απευθύνονται σε ομάδες του μαθητικού πληθυσμού με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες και διαφορές (μουσουλμανόπαιδες, τσιγγανόπαιδες, παλιννοστούντες, αλλοδαποί και ομογενείς), άτομα με ειδικές ανάγκες, μαθητές που εγκατέλειψαν την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση και μαθητές που παρουσιάζουν χαμηλή επίδοση και μαθησιακές δυσκολίες.
Προϋπολογισμός: 451.457.867€.

**ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗΣ.**

Ο δεύτερος άξονας προτεραιότητας αφορά στην ανάπτυξη και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου συστήματος δια βίου μάθησης που παρέχει τη δυνατότητα συνεχούς ανανέωσης των γνώσεων, των δεξιοτήτων, νέων και ενηλίκων, συμβάλλοντας στη διατήρηση και βελτίωση της απασχόλησής τους καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Επιχειρείται η βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες, με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας και ανταγωνιστικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος.

¹¹ http://www.epeaek.gr/epeaek/el/a_1.html

Με βάση το παραπάνω πλαίσιο οι γενικοί στόχοι του άξονα προτεραιότητας είναι:

1. Σύνδεση της εκπαίδευσης με την απασχόληση αναπτύσσοντας εναλλακτικές μορφές δια βίου εκπαίδευσης. Ανάπτυξη του επαγγελματικού προσανατολισμού και της συμβουλευτικής καθώς και επέκταση των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων.
2. Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών της αρχικής επαγγελματικής και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ώστε να παρέχουν ουσιαστικές γνώσεις και δεξιότητες αυξάνοντας τις δυνατότητες απασχόλησης και ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας.
3. Βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης με την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου μέσα από τη συνεχή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την αξιολόγηση όλων των παραμέτρων του εκπαιδευτικού έργου και την ενίσχυση υποδομών και μέσων διδασκαλίας.

Προϋπολογισμός: 1.679.434.568€.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

Ο τρίτος άξονας «ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας και της προσαρμοστικότητας των νέων» είναι καινοτόμος για το χώρο της εκπαίδευσης και αποσκοπεί στην ανάπτυξη εκείνων των δεξιοτήτων που προωθούν την επιχειρηματικότητα και αυξάνουν την προσαρμοστικότητα των νέων στις μεταβολές της αγοράς εργασίας. Με τον άξονα αυτό επιχειρείται να αναπτυχθούν δεξιότητες που προάγουν τον εκσυγχρονισμό των διοικητικών διαδικασιών, την επέκταση του επιχειρηματικού πνεύματος καθώς και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας.

Οι βασικοί στόχοι του άξονα είναι:

1. Η ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δράσης και των καινοτόμων εφαρμογών.
2. Η προετοιμασία και η εκπαίδευση των νέων για απασχόληση σε μικρές επιχειρήσεις και τη δημιουργία ατομικών επιχειρήσεων (αυτοαπασχόληση).
3. Η δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων που καλλιεργούν την καινοτόμο επιχειρηματική σκέψη και δράση.

Προϋπολογισμός: 19.848.352€.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Ο τέταρτος άξονας προτεραιότητας «βελτίωση της πρόσβασης γυναικών στην αγορά εργασίας» στοχεύει στη βελτίωση και

ενίσχυση της θέσης των γυναικών και της πρόσβασής τους σε νέα επαγγελματικά πεδία στην αγορά εργασίας. Οι δράσεις που θα αναπτυχθούν στα πλαίσια του άξονα θα συμβάλουν:

1. Στην τόνωση της συμμετοχής των γυναικών στην τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση (ΤΕΕ, ΙΕΚ, ΤΕΙ, πολυτεχνικές σχολές - τομείς που υποαντιπροσωπεύονται) μέσα από ένα ειδικό σύστημα κινήτρων και επαγγελματικού προσανατολισμού.
2. Στην απελευθέρωση των γυναικών από τις οικογενειακές υποχρεώσεις οι οποίες αναστέλλουν την αναζήτηση ή τις δεσμεύουν ως προς την περαιτέρω εκπαίδευσή τους.
3. Στην εισαγωγή της ισότητας των δύο φύλων στη σχολική διαπαιδαγώγηση.
4. Στην αύξηση της επιχειρηματικότητας των γυναικών και άρση των εμποδίων να αναλάβουν ανώτερα διοικητικά καθήκοντα

Προϋπολογισμός: 69.469.233€.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΤΟΥ ΕΚΤ.

Ο πέμπτος άξονας προτεραιότητας περιλαμβάνει τη «δημιουργία νέων και ενίσχυση υπαρχόντων υποδομών για την υλοποίηση μέτρων του ΕΚΤ» που είναι απαραίτητες για την υποστήριξη της υλοποίησης του συνόλου των στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Προϋπολογισμός: 521.013.766€.

1.5 Προγράμματα Ανάπτυξης Υπαίθρου.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προωθεί την ανάπτυξη του αγροτουρισμού στις ορεινές, μειονεκτικές περιοχές που έχουν τη βασική υποδοχή και τις δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης, εφαρμόζοντας σχετικό πρόγραμμα σύμφωνα με το οποίο δίνονται οικονομικές ενισχύσεις σε γεωργούς για την πραγματοποίηση αγροτουριστικών, αγροβιοτεχνικών δραστηριοτήτων στη γεωργική τους εκμετάλλευση.

1.5.1 Αγροτουρισμός.

Το πρόγραμμα Αγροτουρισμός αναπτύσσεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μέσα στα πλαίσια ανάπτυξης της υπαίθρου. Ο αγροτουρισμός είναι μια μορφή τουρισμού που παρέχει στον επισκέπτη την ευκαιρία να κάνει τις διακοπές του σ' ένα ήσυχο περιβάλλον, κοντά στη φύση και κοντά στους απλούς ανθρώπους του χωριού που είναι ακόμα δεμένοι με τη γη και την παράδοση. Επιπλέον, μπορεί να γνωρίσει από κοντά τα ήθη και τα έθιμα της ελληνικής υπαίθρου.

Οι στόχοι του προγράμματος Αγροτουρισμού είναι:

1. Η συμπλήρωση και βελτίωση του γεωργικού εισοδήματος.
2. Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας του αγροτικού πληθυσμού.
3. Η συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στον τόπο της διαμονής του.
4. Η βελτίωση και διάθεση των τοπικών γεωργικών και βιοτεχνικών προϊόντων.
5. Η προστασία του περιβάλλοντος.
6. Η διατήρηση, η προβολή και η αξιοποίηση της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς.
7. Η ανάπτυξη του Αγροτουρισμού που όλο και περισσότερη ζήτηση φαίνεται να έχει στην αγορά του εξωτερικού και του εσωτερικού.

Ο Αγροτουρισμός αναπτύσσεται με ταχύ θα λέγαμε ρυθμό στη χώρα μας αλλά και στις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Αυτό είναι αποτέλεσμα τόσο της πολιτικής στον τομέα του Τουρισμού που ακολουθεί η ΕΟΚ και τα κράτη μέλη της, όσο και στην προτίμηση των ανθρώπων να κάνουν τις διακοπές τους στην ύπαιθρο.

1.5.2 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ' ΚΠΣ «Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της Υπαιθρου».

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της Υπαιθρου 2000-2006" (Ε.Π.Α.Α.-Α.Υ.) είναι ένα πρόγραμμα εθνικού επιπέδου που είχε τρεις βασικούς στόχους:

1. Τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας ενόψει των προκλήσεων ενός συνεχώς αυξανόμενου διεθνούς ανταγωνισμού.
2. Τη βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου για να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα και η ελκυστικότητά της και να αποκατασταθεί η κοινωνική και οικονομική της λειτουργία.
3. Τη διατήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων της υπαίθρου.

Οι στόχοι αυτοί υλοποιήθηκαν μέσω δράσεων οι οποίες ομαδοποιούνται σε επτά Άξονες Προτεραιότητας.

Υπήρξαν δύο βασικές πολιτικές που χαρακτήριζαν όλους τους άξονες προτεραιότητας και που σε μεγάλο βαθμό σηματοδότησαν και τη βασική αναπτυξιακή στρατηγική του προγράμματος που είναι η προστασία του περιβάλλοντος και η ποιότητα.

Το Ε.Π.Α.Α.-Α.Υ. για την περίοδο 2000-2006 είχε συνολικό προϋπολογισμό ύψους 3.208,5 εκατομμυρίων ευρώ, με Δημόσια Δαπάνη ύψους 2.036,2 εκατομμυρίων ευρώ από τα οποία 1.482,7 εκατομμυρίων ευρώ συγχρηματοδότηση από το ΕΓΤΠΕ-Π.

Για την 4^η προγραμματική περίοδο 2007-2013: το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΣΣΑΑ) 2007-2013 καθορίζει τις προτεραιότητες της Ελλάδας για την περίοδο 2007-2013, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005

για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), στον οποίο ορίζεται ότι η εθνική στρατηγική αγροτικής ανάπτυξης θα εφαρμοστεί μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013.

Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης 2007-2013 για την Ελλάδα εστιάζεται σε τρεις βασικούς άξονες:

1. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας.
2. Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου.
3. Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.

Οι πέντε άξονες του προγράμματος αυτού είναι:

ΑΞΟΝΑΣ 1:

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ.

Οι παρεμβάσεις του Άξονα στοχεύουν κυρίως στην αναστροφή της ηλικιακής διάρθρωσης και του μικρού μεγέθους των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, στην αναδιάρθρωση και ανάπτυξη των επιχειρηματικών δομών μέσω της προώθησης του τεχνολογικού εξοπλισμού και της καινοτομίας, στην αναβάθμιση και βελτίωση των υποδομών του πρωτογενή τομέα και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού για την προσαρμογή του στις νέες απαιτήσεις.

Μέτρα του Άξονα 1:

Μέτρο 111:

Επαγγελματική κατάρτιση και δράσεις ενημέρωσης.

Μέτρο 112:

Εγκατάσταση νέων γεωργών.

Μέτρο 113:

Πρόωρη συνταξιοδότηση γεωργών και γεωργικών εργατών.

Μέτρο 114:

Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών παρεχόμενων στην εκμετάλλευση γεωργικών και δασοκομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Μέτρο 121:

Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Μέτρο 122:

Βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών.

Μέτρο 123:

Προστιθέμενη αξία των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων.

Μέτρο 125:

Υποδομή σχετική με την ανάπτυξη και προσαρμογή της γεωργίας και της δασοκομίας.

Μέτρο 126:

Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού, που ζημιώθηκε από φυσικές καταστροφές και εισαγωγή των κατάλληλων δράσεων πρόληψης.

Μέτρο 131:

Εκπλήρωση των προτύπων με βάση την κοινοτική νομοθεσία.

Μέτρο 132:

Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων.

Μέτρο 133:

Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης.

ΑΞΟΝΑΣ 2:

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ.

Οι παρεμβάσεις του Άξονα στοχεύουν κυρίως στην προστασία του εδάφους και των υδατικών πόρων, στην άμβλυση των επιπτώσεων των κλιματικών μεταβολών, στην προστασία της βιοποικιλότητας, στην προστασία και διατήρηση του αγροτικού τοπίου και στη βελτίωση της οικολογικής σταθερότητας των δασών.

Μέτρα του Άξονα 2:

Μέτρο 211:

Ενισχύσεις για φυσικά μειονεκτήματα στους γεωργούς ορεινών περιοχών.

Μέτρο 212:

Ενισχύσεις στους γεωργούς περιοχών με μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών.

Μέτρο 213:

Ενισχύσεις Natura 2000 και ενισχύσεις που συνδέονται με την Οδηγία για τα Νερά (Οδ. 2000/60/ΕΚ).

Μέτρο 214:

Γεωργό-περιβαλλοντικές ενισχύσεις.

Μέτρο 216:

Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις.

Μέτρο 221:

Πρώτη δάσωση γεωργικής γης.

Μέτρο 223:

Πρώτη δάσωση μη γεωργικής γης.

Μέτρο 224:

Ενισχύσεις Natura 2000 (για δάση).

Μέτρο 226:

Αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού και εισαγωγή δράσεων πρόληψης.

Μέτρο 227:

Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις.

ΑΞΟΝΑΣ 3:

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.

Οι παρεμβάσεις του Άξονα στοχεύουν κυρίως στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική αναβάθμιση των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών της χώρας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην προώθηση δραστηριοτήτων εκτός της γεωργίας, στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μικρής κλίμακας και στην αναστροφή των δυσμενών τάσεων της πληθυσμιακής συρρίκνωσης σε μια ελκυστικότερη ύπαιθρο με προοπτικές ήπιας ανάπτυξης.

Μέτρα του Άξονα 3:

Μέτρο 311:

Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες.

Μέτρο 312:

Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Μέτρο 313:

Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων.

Μέτρο 321:

Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό.

Μέτρο 322:

Ανακαίνιση και ανάπτυξη των χωριών.

Μέτρο 323:

Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς.

Μέτρο 341:

Απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση με στόχο την προπαρασκευή και υλοποίηση μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

ΑΞΟΝΑΣ 4:

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER.

Η προσέγγιση LEADER, εξυπηρετώντας βασικούς στόχους του ΠΑΑ, δίνει τη δυνατότητα σε αγροτικές περιοχές να εφαρμόσουν στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με ολοκληρωμένο και πολυτομεακό χαρακτήρα. Η εφαρμογή των στρατηγικών αυτών πραγματοποιείται με την «εκ των κάτω προς τα άνω» διαδικασία προγραμματισμού και υλοποίησης, από τοπικά εταιρικά σχήματα δημοσίου – ιδιωτικού τομέα (Ομάδες Τοπικής Δράσης) τα οποία δραστηριοποιούνται στην κάθε περιοχή, γνωρίζουν τις δυνατότητες και δυσκολίες της και είναι αντιπροσωπευτικά των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων αυτής. Οι δράσεις της LEADER, στο πλαίσιο των οποίων επιδιώκεται η στήριξη της καινοτομίας, περιλαμβάνουν τη δημιουργία και ανάπτυξη πολύ μικρών επιχειρήσεων, την ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων, την ανάδειξη της αγροτικής κληρονομιάς, την αναμόρφωση χωριών, τις συνεργασίες, τη δικτύωση κ.λπ.

Μέτρα του Άξονα 4:
Μέτρο 41:
Ανταγωνιστικότητα.
Μέτρο 421:
Συνεργασίες.
Μέτρο 431:
Λειτουργικά/Απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση.

**ΑΞΟΝΑΣ 5:
ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ.**

Αφορά στην τεχνική υποστήριξη.

**1.6 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας
EQUAL.**

Η Equal αποτελεί εργαλείο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση, χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και στοχεύει στην πειραματική εφαρμογή και διάδοση νέων τρόπων καταπολέμησης των διακρίσεων και της ανισότητας στον τομέα της απασχόλησης. Η Equal ολοκληρώνει τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν στα πλαίσια των προηγούμενων Πρωτοβουλιών EMPLOYMENT και ADAPT και συμπληρώνει τις υπάρχουσες πολιτικές για την ισότητα ευκαιριών στην αγορά εργασίας.

Το Πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για να στηρίξει μια οριζόντια προσέγγιση στις πολιτικές και τις υπηρεσίες προς τις οποίες θα έχουν πρόσβαση πολλαπλές κατηγορίες αποκλεισμένων ή απειλούμενων από αποκλεισμό από την αγορά εργασίας ομάδων και να αντιμετωπίσει την αποσπασματικότητα και την έλλειψη συντονισμού των εφαρμοζόμενων πολιτικών. Έχει δομηθεί πάνω σε εννέα θεματικά πεδία - μέτρα.

Οι καινοτόμες προσεγγίσεις και πρακτικές που θα αναπτυχθούν, θα αποτελέσουν σημαντικά εργαλεία για την βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των επιμέρους πολιτικών του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση, μέσω των διαδικασιών διάδοσης και ενσωμάτωσής τους στις εθνικές πολιτικές.

Στρατηγικός στόχος της πρωτοβουλίας είναι να λειτουργήσει ως δοκιμαστικό έδαφος για την ανάπτυξη και τη διάδοση νέων τρόπων για την εφαρμογή πολιτικών στον τομέα της απασχόλησης, προκειμένου να αντιμετωπισθεί κάθε μορφή διακρίσεων και ανισοτήτων που βιώνουν όσοι επιζητούν πρόσβαση στην αγορά εργασίας ή βρίσκονται ήδη σε αυτή. Ειδικότερα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στοχεύει:

1. Στη διευκόλυνση της πρόσβασης και της επιστροφής στην αγορά εργασίας των ατόμων που έχουν δυσκολίες ένταξης στην αγορά εργασίας.
2. Στη βελτίωση της πρόσβασης στη διαδικασία δημιουργίας μιας επιχείρησης, μέσω της παροχής των αναγκαίων

υποστηρικτικών μέσων, καθώς και στην ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας.

3. Στην προώθηση της δια βίου μάθησης και των εργασιακών πρακτικών ενσωμάτωσης, οι οποίες ενθαρρύνουν την πρόσληψη και την παραμονή αυτών που πλήττονται από διακρίσεις και ανισότητα στην αγορά εργασίας.
4. Στην υποστήριξη της προσαρμοστικότητας των εταιρειών και των εργαζομένων στις διαρθρωτικές οικονομικές αλλαγές και στη χρήση της τεχνολογίας της πληροφορίας και άλλων νέων τεχνολογιών.
5. Στην ενθάρρυνση της κατάργησης του επαγγελματικού διαχωρισμού, καθώς και στο συνδυασμό οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.
6. Στην υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης των αιτούντων άσυλο.
7. Στην αποτελεσματική εφαρμογή, διαχείριση και διάδοση της πρωτοβουλίας.

Οι γενικοί στόχοι του Προγράμματος είναι:

- α) Η βελτίωση της απασχολησιμότητας μέσα από τη διευκόλυνση της πρόσβασης και επιστροφής στην αγορά εργασίας των ομάδων που υφίστανται διακρίσεις, την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας σε σχέση με την αγορά της εργασίας.
- β) Η ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος μέσα από τη βελτίωση της πρόσβασης στη διαδικασία δημιουργίας μιας επιχείρησης, την ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας.
- γ) Η ενθάρρυνση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων μέσα από την προώθηση της δια βίου μάθησης και των εργασιακών πρακτικών ενσωμάτωσης, την υποστήριξη της προσαρμοστικότητας των εταιρειών και των εργαζομένων.
- δ) Η ενίσχυση των πολιτικών ίσων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες μέσα από τον συνδυασμό οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, την ενθάρρυνση της κατάργησης του επαγγελματικού διαχωρισμού.
- ε) Η υποστήριξη της κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης των αιτούντων άσυλο.

Οι άμεσα επωφελούμενοι από το πρόγραμμα είναι οι ομάδες που βιώνουν τη διάκριση, την ανισότητα ή/και τον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι άμεσα επωφελούμενες ομάδες μπορούν να αποτελούν οι νέοι, οι γυναίκες, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι απασχολούμενοι με ελλιπή εκπαίδευση, οι παλιννοστούντες, οι μετανάστες, οι πρόσφυγες, οι φυλακισμένοι,

οι αποφυλακισμένοι, οι ανήλικοι παραβάτες, οι τσιγγάνοι, οι Πομάκοι, τα απεξαρτημένα άτομα.

Μια νέα ομάδα-στόχος είναι οι υπήκοοι τρίτης χώρας ή απάτριδες που έχουν υποβάλει αίτηση χορήγησης ασύλου και οι οποίοι θα επωφεληθούν της πρωτοβουλίας για όσο διάστημα εκκρεμεί η εξέταση των αιτήσεων τους και έως την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης στο οποίο έχουν ενταχθεί.

Βασικές αρχές υλοποίησης του Προγράμματος αποτελούν:

- Οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις, ως ισχυρές και δεσμευτικές συμφωνίες φορέων.
- Η διακρατικότητα μέσω της ανταλλαγής εμπειριών & τεχνογνωσίας και της ανάπτυξης κοινών δράσεων στα θεματικά αντικείμενα της EQUAL.
- Η καινοτομία ως προς τις διαδικασίες και τις μεθόδους, τους στόχους & το περιεχόμενο των ενεργειών.
- Η ενδυνάμωση ως ενεργός συμμετοχή των ομάδων στόχου στην επιλογή και υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων.
- Η οριζόντια προσέγγιση στην προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών
- Η ενσωμάτωση (mainstreaming) των καινοτόμων προσεγγίσεων στον κεντρικό κορμό των εθνικών πολιτικών για την απασχόληση.

Το Πρόγραμμα της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Το ελληνικό Πρόγραμμα της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL έχει συνολικό προϋπολογισμό 141.251.103€ και χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο με 105.9382.847€ (ποσοστό 75%). Το ποσό που αντιστοιχεί στην Ελλάδα είναι 35.312.776€ (ποσοστό 25%).¹²

---

¹² <http://www.equal-greece.gr/>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

2.1 Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας.

Σκοπός του προγράμματος αυτού είναι οι επιχειρηματίες να «εκμεταλλευτούν» τους πτυχιούχους, διπλωματούχους και απόφοιτους σχολών στον εργασιακό τους χώρο και να τους βοηθήσουν να προσαρμόσουν τα επαγγελματικά τους προσόντα στις εξελίξεις και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Ως αποτέλεσμα, το επιχειρησιακό περιβάλλον αποκτά την κατάλληλη υποδομή με την απαραίτητη τεχνογνωσία.

Το πρόγραμμα αυτό απευθύνεται σε άνεργους πτυχιούχους ΑΕΙ-ΤΕΙ, διπλωματούχους ΙΕΚ, αποφοίτους ΤΕΛ, ΕΠΛ, Σχολών Μαθητείας ΟΑΕΔ, αποφοίτους Γενικού Λυκείου που θα παρακολουθήσουν πρόγραμμα εναλλασσόμενης κατάρτισης, ηλικίας μέχρι 30 ετών.

Η διάρκεια του προγράμματος ήταν έντεκα μήνες εκ των οποίων ένας μήνας αφορούσε θεωρητική και πρακτική ενημέρωση – εξοικείωση με το εργασιακό περιβάλλον και δέκα μήνες αφορούσαν τοποθέτηση σε θέσεις για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας.

Ειδικά για ειδικότητες πτυχιούχων ΑΕΙ – ΤΕΙ όπου παρατηρείται χαμηλή ζήτηση σε σχέση με τις προσφερόμενες θέσεις απόκτησης εργασιακής εμπειρίας η διάρκεια του προγράμματος είχε καθορισθεί σε έξι τουλάχιστον μήνες αποκλειστικά για επιχειρήσεις του τουριστικού και πολιτισμικού τομέα, που παρουσιάζουν εποχική δραστηριότητα και για τις παρακάτω ειδικότητες: Παιδαγωγικό δημοτικής εκπαίδευσης, Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών, Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Πολιτισμού, Κοινωνιολογίας, Βρεφονηπιοκομίας, Θεατρικών Σπουδών, Ιστορίας, Αρχαιολογίας, Λαογραφίας.

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ήταν υποχρεωμένες να υποβάλλουν ολοκληρωμένη πρόταση όπου περιέγραφαν την αξιοποίηση των παραπάνω ασκούμενων στελεχών.

Οι δικαιούχοι Φορείς υλοποίησης του προγράμματος ήταν όλες οι επιχειρήσεις του Ιδιωτικού και του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα της Οικονομίας, τα Ν.Π.Ι.Δ., τα Ν.Π.Δ.Δ. (εκτός Υπουργείων και Ο.Τ.Α.) και οι Επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Δεν συμπεριλαμβάνονταν στους φορείς υλοποίησης του προγράμματος οι εξής κατηγορίες:

1. Η ΕΠΑΕ, οι ΠΑΕ, τα αθλητικά σωματεία, η ΕΣΑΚ, οι πολιτικές οργανώσεις, και κόμματα, οι Συνεταιρισμοί, οι επιχειρήσεις που έχουν σχέση με τα τυχερά ψυχαγωγικά, ηλεκτρονικά παιχνίδια (εκτός από τις επιχειρήσεις ΠΡΟΠΟ και ΛΟΤΤΟ), όλες οι επιχειρήσεις που λειτουργούν αποκλειστικά και μόνο

βραδινές ώρες, καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν σύνθετο αντικείμενο δραστηριότητας και το ένα εξ' αυτών περιλαμβάνεται στις εξαιρέσεις της παρούσας παραγράφου.

- II. Οι αεροπορικές επιχειρήσεις εκτός από ειδικότητες διοικητικού και τεχνικού προσωπικού που εδρεύει στην Ελλάδα.
- III. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα για τις ειδικότητες του εκπαιδευτικού προσωπικού.
- IV. Ατομικές επιχειρήσεις για άτομα που είναι σύζυγοί τους ή συνδέονται με α' βαθμού συγγένεια εξ' αίματος ή εξ' αγχιστείας.
- V. Οι σύζυγοι και οι συγγενείς α' βαθμού συγγένειας εξ' αίματος ή εξ' αγχιστείας των ομορρύθμων εταίρων στις Ο.Ε. και Ε.Ε., των μελών του Δ.Σ. στις Α.Ε. και των διαχειριστών που έχουν εταιρική μερίδα στις Ε.Π.Ε.
- VI. Οι Ο.Ε., Ε.Ε., Α.Ε., και Ε.Π.Ε. για τους ομόρρυθμους εταίρους στις Ο.Ε. και Ε.Ε., για τα μέλη του Δ.Σ. στις Α.Ε. και για τους διαχειριστές που έχουν εταιρική μερίδα στις Ε.Π.Ε.

Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις έπρεπε να έχουν παρουσιάσει αποτελέσματα, ενός τουλάχιστον οικονομικού έτους, (εκτός εάν προέρχονταν από μετατροπές ή αλλαγή του νομικού τους καθεστώτος). Κατά την εντεκάμηνη διάρκεια του προγράμματος δεν μπορούσαν οι επιχειρήσεις να προβούν σε μείωση μόνιμου προσωπικού αντίστοιχης ειδικότητας που έχει διατεθεί από το πρόγραμμα, τέτοιου είδους ενέργειες συνεπάγονταν την διακοπή της επιδότησης.

Αν το πρόγραμμα διακόπτονταν με υπαιτιότητα του ασκούμενου, η επιχείρηση είχε το δικαίωμα να το επαναλάβει με άλλον άνεργο της επιλογής της. Αν διακόπτονταν με υπαιτιότητα της επιχείρησης, τότε η επιχείρηση έχανε το δικαίωμα συμμετοχής σε όμοιο πρόγραμμα.

Επωφελοούμενοι του προγράμματος ήταν άνεργοι/ες, ηλικίας μέχρι 30 ετών, οι οποίοι θα έπρεπε να είναι επιδοτούμενοι άνεργοι ή άνεργοι εγγεγραμμένοι επί ένα τουλάχιστον μήνα στα μητρώα ανέργων των Υπηρεσιών του Ο.Α.Ε.Δ. που βρίσκονται στην περιοχή του τόπου κατοικίας τους και να μην έχουν απασχοληθεί σε θέσεις και ειδικότητες απασχόλησης των γνωστικών τους αντικειμένων πλέον του ενός έτους.

Οι άνεργοι, οι οποίοι μετά την εγγραφή τους στα μητρώα ανέργων των Υπηρεσιών του Ο.Α.Ε.Δ. είχαν παρακολουθήσει πρόγραμμα κατάρτισης και στη συνέχεια είχαν εγγραφεί εκ νέου άνεργοι, δεν χρειάζονταν να είχαν παραμείνει επί ένα μήνα εγγεγραμμένοι στους καταλόγους ανέργων.

Οι ασκούμενοι ήταν Έλληνες υπήκοοι ή υπήκοοι κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Έλληνες ομογενείς που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, ή να εμπίπτουν στο άρθρο 11 του ΚΑΝ/Ε.Ο.Κ./1612/68.

Οι ασκούμενοι παρακολουθούσαν το πρόγραμμα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας από Δευτέρα έως Παρασκευή και επί επτά ώρες ημερησίως, ανεξάρτητα αν η επιχείρηση λειτουργούσε επί πέντε ή έξι ημέρες την εβδομάδα, εκτός από τις κατηγορίες των ειδικοτήτων που απασχολούνταν στον τουριστικό και πολιτιστικό τομέα, για τους οποίους η παρακολούθηση ήταν 5 ημέρες την εβδομάδα (από Δευτέρα έως Κυριακή). Η εξάσκηση δεν πραγματοποιούνταν βραδινές ώρες (πλέον της 22ας ώρας)

Ο ΟΑΕΔ κατέβαλε για κάθε ημέρα άσκησής τους και συνολικά όχι πάνω από 22 ημέρες το μήνα το ποσό των 20€ για τους πτυχιούχους ΑΕΙ-ΤΕΙ και 17€ για τους διπλωματούχους των ΙΕΚ και τους αποφοίτους ΤΕΛ, ΕΠΛ, Σχολών Μαθητείας και Γενικού Λυκείου που παρακολουθούσαν πρόγραμμα εναλλασσόμενης κατάρτισης. Ο ΟΑΕΔ είχε αναλάβει το κόστος της ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των ασκούμενων.

Ο ασκούμενος μπορούσε να απουσιάσει δικαιολογημένα ή αδικαιολόγητα (χωρίς να του καταβάλλεται αποζημίωση και χωρίς υποχρέωση παράτασης του Προγράμματος) για 25 ημέρες καθ' όλη τη διάρκεια του Προγράμματος ενώ μπορούσε να λάβει άδεια διακοπών έως έναν ημερολογιακό μήνα με αντίστοιχη παράταση του Προγράμματος.

Αίτηση υλοποίησης του προγράμματος μπορούσαν να υποβάλλουν μόνον οι ενδιαφερόμενοι φορείς στις αρμόδιες κατά τόπο Υ.Ν., Τ.Υ., Γ.Ε. και Κ.Π.Α. του Ο.Α.Ε.Δ.

Στην έντυπη αίτηση ο φορέας δήλωνε υπεύθυνα ότι:

- I. Είχε λάβει γνώση των όρων του προγράμματος.
- II. Λειτουργούσε τουλάχιστον ένα έτος πριν την υποβολή της αίτησής της.
- III. Δε θα μείωνε το μόνιμο προσωπικά ειδικότητας που έχει διατεθεί για το πρόγραμμα (δεν θεωρείται μείωση του προσωπικού ο θάνατος, στράτευση κ.λπ.).
- IV. Σε περίπτωση διακοπής του προγράμματος με υπαιτιότητα της επιχείρησης δεν θα είχε δικαίωμα συμμετοχής σε όμοιο πρόγραμμα.

Επίσης, η επιχείρηση στην αίτηση ανέφερε το ονοματεπώνυμο του υπεύθυνου προγράμματος (διεύθυνση, τηλέφωνο, fax, αριθμό ταυτότητας).

Κάθε υποκατάστημα ενδιαφερόμενου φορέα υπέβαλλε ξεχωριστή αίτηση στην Τοπική Υπηρεσία του ΟΑΕΔ στην οποία υπάγεται.

2.2 Επιδότηση Απασχόλησης Ανέργων.

Με τα προγράμματα για την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας και απασχόληση ανέργων (Υ.Α. 30236/10-3-2000 ΦΕΚ 394/Β/24-3-2000) εγκρίθηκε ειδικό μέτρο επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων προερχομένων από ομαδικές (μαζικές) απολύσεις, από αναδιρθρώσεις κλάδων

οικονομικών δραστηριοτήτων (ολοκληρωμένη παρέμβαση), και από περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα στην Τοπική Αγορά Εργασίας.

Βασικός στόχος του προγράμματος ήταν η απορρόφηση ειδικών ομάδων ανέργων στην αγορά εργασίας και ενίσχυσή τους για περίοδο τουλάχιστον 2 ετών. Ακόμη από το ειδικό αυτό μέτρο επιδιώκονταν η τόνωση της ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο, η αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων για τους ομαδικά απολυμένους, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και η συγκράτηση του εργατικού δυναμικού σε τοπικό επίπεδο.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε τις παρακάτω μορφές παρέμβασης:

1. Δημιουργία Δομής Στήριξης για διερεύνηση και καταγραφή των χαρακτηριστικών των ανέργων με στόχο την ένταξή τους στο κατάλληλο πρόγραμμα και προώθηση του σχεδιαζόμενου προγράμματος προς αναζήτηση ενδιαφερομένων επιχειρήσεων για συνεργασία.
2. Κατάρτιση.
3. Επιχορήγηση εργοδοτών για δημιουργία θέσεων εργασίας.
4. Επιχορήγηση για την αυτο-απασχόληση.

Με ειδική Υπουργική απόφαση καταρτίσθηκε Πρόγραμμα Ολοκληρωμένης Παρέμβασης σύμφωνα με το οποίο προβλέπονταν επιχορήγηση 20€ για κάθε ημέρα εργασίας και για χρονικό διάστημα 24 μηνών για ιδιωτικές επιχειρήσεις που θα προσέλαβαν σύμφωνα με το πρόγραμμα Ολοκληρωμένης Παρέμβασης άνεργους, οι οποίοι είχαν την Ελληνική υπηκοότητα ή την υπηκοότητα κράτους – μέλους της Ε.Ε. ή ήταν Έλληνες ομογενείς που απασχολούνταν νόμιμα στην Ελλάδα ή εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 11 του ΚΑΝ/ΕΟΚ/1612/68 και είναι εγγεγραμμένοι άνεργοι στα μητρώα ανέργων των Υπηρεσιών του Ο.Α.Ε.Δ. και τις καταστάσεις της δομής στήριξης που προβλέπεται από τις οικείες Υ.Α.

Προβλέπονταν επιχορήγηση 12.300€. για χρονικό διάστημα 24 μηνών για τους άνεργους ηλικίας 18 – 64 ετών οι οποίοι θα δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση και είχαν ενταχθεί σε Πρόγραμμα Ολοκληρωμένης παρέμβασης.

2.3 Επιχορήγηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Για Απασχόληση Σπουδαστών ΤΕΙ - ΣΕΛΕΤΕ.

Το πρόγραμμα επιχορήγησης ιδιωτικών επιχειρήσεων για απασχόληση σπουδαστών απευθύνεται σε Ιδιωτικές Επιχειρήσεις που προσλαμβάνουν σπουδαστές των Τ.Ε.Ι. - ΣΕΛΕΤΕ, για την πραγματοποίηση της εξαμήνης πρακτικής τους άσκησης, απαραίτητης για την απόκτηση του πτυχίου τους. Αυτό το πρόγραμμα ενισχύει τους νέους επιχειρηματίες να στελεχώσουν τις επιχειρήσεις τους με υπαλλήλους με την απαραίτητη γνώση.

Η επιχορήγηση που λαμβάνουν, ανέρχεται σε ποσοστό 50% επί της αποζημίωσης που κατέβαλε ο εργοδότης στον ασκούμενο, η οποία με τη σειρά της ανέρχεται σε ποσοστό 80% επί του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη. Είσπραξη της επιχορήγησης μέσα στην προθεσμία των 6 μηνών από τη λήξη της πρακτικής άσκησης.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι:

- Βεβαίωση Τ.Ε.Ι. ή Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. για τον χρόνο της πρακτικής άσκησης του σπουδαστή.
- Αντίγραφο ειδικής σύμβασης εργοδότη - Τ.Ε.Ι.
- Ειδικό έντυπο υπεύθυνης δήλωσης εργοδότη που διατίθεται από τον Ο.Α.Ε.Δ. με τα ακριβή στοιχεία (τίτλος επιχείρησης, αριθμού μητρώου, διεύθυνση), τα στοιχεία του ατόμου που εκπροσωπεί την επιχείρηση και συναλλάσσεται με τον Ο.Α.Ε.Δ. καθώς και τα ονοματεπώνυμα των σπουδαστών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα (χρονική περίοδος πρακτικής άσκησης, ειδικότητα, αριθμός ημερομισθίων, ποσό που καταβλήθηκε στον καθένα και υπογραφή των σπουδαστών για την είσπραξη του σχετικού ποσού).
- Βιβλιάρια ενσήμων (ΔΑΤΕ) των σπουδαστών από τα οποία θα αποδεικνύεται η ασφάλισή τους για επαγγελματικό κίνδυνο.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ Κ Ο Ι Ν Ο Τ Ι Κ Α Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Α

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ

Τα κοινοτικά προγράμματα έχουν στόχο την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και προώθηση της καινοτομίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, μέσα στα πλαίσια ενίσχυσης των ρυθμών ανάπτυξής τους και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς τους.

3.1 Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG 3.

Η κοινοτική πρωτοβουλία INTERREG 3 αποτελεί την συνέχεια του INTERREG 2 και INTERREG 2C, με βάση τον Κανονισμό Νο. 1260/1999 του Ιουνίου 1999. Στόχος της πρωτοβουλίας είναι η ενίσχυση της συνεργασίας δια μέσου των χωρών της Ευρώπης, ιδιαίτερα εκείνων που δεν αναπτύσσονται με τους ίδιους ρυθμούς. Πιο συγκεκριμένα, αποσκοπεί στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής των Ευρωπαϊκών χωρών μεταξύ τους αλλά και σχέση με τις χώρες του Τρίτου Κόσμου.

Τα ζητήματα που χρήζουν ιδιαίτερη προσοχή είναι τα εξής:

- Η ανάπτυξη των συνεργασιών των Ευρωπαϊκών χωρών με χώρες έξω από τα σύνορα της Κοινότητας.
- Η σύμπραξη για ανάπτυξη συνεργασιών με τις πιο απομακρυσμένες χώρες της Κοινότητας.
- Η σύμπραξη για ανάπτυξη συνεργασιών προκειμένου να αποκατασταθεί η ειρήνη στις Βαλκανικές χώρες.
- Η ανάπτυξη συνεργασιών με σκοπό την ανάπτυξη των νησιών.

Η πρωτοβουλία αυτή χρηματοδοτείται από τις χώρες-μέλη της Ευρώπης αλλά και από τη ίδια την Κοινότητα. Το συνολικό ποσό που διατίθεται είναι της τάξης των 4,875 εκατομμυρίων ευρώ.

3.2 Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+.

Το Leader+ είναι μία από τις τέσσερις πρωτοβουλίες που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ και στόχος του είναι να στηρίξει τους φορείς των αγροτικών περιοχών να εξετάσουν το δυναμικό της περιοχής τους κάτω από μία περισσότερο μακροπρόθεσμη προοπτική.

Προωθώντας την εφαρμογή ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και πρωτότυπων στρατηγικών για την αειφόρο ανάπτυξη,

το Leader+ δίνει μεγάλη έμφαση στις εταιρικές σχέσεις και στα δίκτυα ανταλλαγής εμπειριών.

Για την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο θα δαπανηθούν συνολικά 5.046,5 εκατ. ευρώ, από τα οποία 2.105,1 εκατ. ευρώ χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσανατολισμού και τα υπόλοιπα από τη δημόσια και την ιδιωτική συνδρομή.

Η κοινοτική πρωτοβουλία Leader+ εντάσσεται στην ευρωπαϊκή πολιτική για την αγροτική ανάπτυξη, τον δεύτερο πυλώνα της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ). Για την τρέχουσα περίοδο αποσκοπεί στη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων σε αγροτικές περιοχές με την εφαρμογή καινοτόμων, ολοκληρωμένων και συμμετοχικών στρατηγικών χωροταξικής ανάπτυξης.

Ο στόχος της πρωτοβουλίας Leader+ είναι να παροτρύνει τους φορείς των αγροτικών περιοχών να εξετάσουν το δυναμικό ανάπτυξης της περιοχής τους στο πλαίσιο μιας περισσότερο μακροπρόθεσμης προοπτικής. Οι τοπικοί φορείς θέτουν σε εφαρμογή την αρχική στρατηγική που οι ίδιοι ανέπτυξαν. Πειραματίζονται με την εφαρμογή νέων μορφών αξιοποίησης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, ενίσχυσης του οικονομικού πλαισίου για να συμβάλει στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και βελτίωσης της οργανωτικής ικανότητας της κοινότητας.

Η συνεργασία αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της πρωτοβουλίας Leader+. Μπορεί να αναπτυχθεί στο πλαίσιο αγροτικών περιοχών του ίδιου κράτους μέλους, μεταξύ περιοχών περισσότερων κρατών μελών, και ενδεχομένως, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.¹³

Η υλοποίηση του προγράμματος θα γίνει σε τρία σκέλη, ήτοι:

- Α' Σκέλος: Ενίσχυση της ανάπτυξης των στρατηγιών για τις επαρχιακές περιοχές.
- Β' Σκέλος: Ενίσχυση των συνεργασιών σε τοπικό και διεθνές επίπεδο.
- Γ' Σκέλος: Ανάπτυξη δικτύου μεταξύ όλων των επαρχιακών περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.3 Κοινοτική Πρωτοβουλία SMEs ACTION PROGRAMME (SMEAP 4C).

Η ενίσχυση των επιχειρήσεων και γενικότερα της επιχειρηματικότητας αποτελεί τον βασικό στόχο ανάπτυξης της πρωτοβουλίας αυτής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην μικρομεσαίες επιχειρήσεις, μέσα στα πλαίσια ενίσχυσης των ρυθμών ανάπτυξής τους και της ανταγωνιστικότητάς τους. Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί την συνέχεια του SMEAP 3C και το συνολικό ποσό επιχορήγησης είναι 450 εκατομμύρια ευρώ.

---

¹³ <http://www.nailias.gr/leader/site/index.php/el/leader-home/eu-leader.html>

Αναλυτικά, οι στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:

- Ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσα στα πλαίσια της σύγχρονης οικονομίας.
- Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.
- Βελτίωση και απλοποίηση της διοίκησης και των κανονισμών στην λειτουργία μίας επιχείρησης προκειμένου να ενισχυθεί η έρευνα, η καινοτομία και η επιχειρηματική ανάπτυξη και δημιουργία.
- Βελτίωση του χρηματοοικονομικό περιβάλλοντος των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων.
- Διευκόλυνση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στις υπηρεσίες, τα προγράμματα και τα δίκτυα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

3.4 Πρόγραμμα E-CONTENT.

Το πρόγραμμα E-CONTENT αποτελεί την συνέχεια των προγραμμάτων MLIS και INFO2000. Στόχος του είναι η ανάπτυξη και η χρήση συγκεκριμένων κατηγοριών Ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου. Επιπλέον, ενισχύει την γλωσσολογική ανομοιότητα στην Κοινωνία της Πληροφόρησης μέσω ενός πλέγματος από υφιστάμενα και νέα κανάλια επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένου τις γρήγορα αναπτυσσόμενες κλάδους υπηρεσιών όπως την κινητή τηλεφωνία.

Οι τέσσερις ενέργειες υλοποίησης του προγράμματος είναι οι εξής:

1. Ενθάρρυνση της εκμετάλλευσης των πληροφοριών του δημοσίου τομέα σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.
2. Διατήρηση της γλωσσολογικής και πολιτιστικής ταυτότητας.
3. Ενίσχυση των φορέων της αγοράς που είναι ικανοί να την αναπτύξουν μέσω της διευκόλυνσης της πρόσβασης σε επενδυτικά κεφάλαια και της ανάπτυξης συναλλαγών online.
4. Ανάπτυξη βοηθητικών ενεργειών με σκοπό την διάχυση των αποτελεσμάτων και την εφαρμογή λειτουργικών στρατηγιών.

Το συνολικό ποσό που διατίθεται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα είναι 1,500 εκατομμύρια ευρώ για όλη της διάρκεια του προγράμματος (60 μήνες).

3.5 Πρόγραμμα INFORMATION SOCIETY.

Στόχος του προγράμματος είναι η ενημέρωση του κοινού για την Κοινωνία της Πληροφόρησης προκειμένου να προωθηθεί στις Ευρωπαϊκές χώρες.

Η υλοποίηση του προγράμματος γίνεται σε τρεις τομείς:

1. Διάχυση των πλεονεκτημάτων της Κοινωνίας της Πληροφόρησης. Σκοπός είναι η ευρύτερη κατανόηση των θετικών επιπτώσεων των νέων εφαρμογών της.

2. Υποστήριξη της εφαρμογής των δράσεων της Κοινωνίας της Πληροφόρησης στην Ευρώπη μέσω της διευκόλυνσης της πρόσβασης και της οικειοποίησης στην χρήση των νέων υπηρεσιών και εφαρμογών.
3. Ανάπτυξη ενεργειών με σκοπό την μελέτη και αξιοποίηση των Κοινωνίας της Πληροφόρησης σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η υλοποίηση του προγράμματος γίνεται μέσω επιμέρους προκηρύξεων και η χρηματοδότηση μπορεί να αγγίξει το 100%. Το συνολικό ποσό που διατίθεται για το E-CONTENT είναι 25 εκατομμύρια ευρώ.

3.6 Κοινοτικό Πρόγραμμα LEONARDO DA VINCI 2.¹⁴

Το πρόγραμμα Leonardo da Vinci στοχεύει στην εφαρμογή της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την επαγγελματική κατάρτιση, συμβάλλοντας στην προώθηση μιας Ευρώπης της γνώσης και υποστηρίζοντας (μεταξύ άλλων) τις πολιτικές των κρατών μελών για τη δια βίου μάθηση.

Το Συμβούλιο, με την απόφαση 1999/382/ΕΚ, ενέκρινε τη δεύτερη φάση του προγράμματος, για την περίοδο 2000-2006, όπου επισημαίνεται η ανάγκη για αύξηση της ποιότητας, της καινοτομίας και της ευρωπαϊκής διάστασης των συστημάτων και των πρακτικών επαγγελματικής κατάρτισης, μέσω της διακρατικής συνεργασίας.

Οι στόχοι που καθορίζονται γι' αυτήν τη φάση του προγράμματος είναι οι εξής:

- Στόχος 1: Η βελτίωση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ατόμων, ειδικά των νέων που παρακολουθούν αρχική επαγγελματική κατάρτιση σε όλα τα επίπεδα, με σκοπό τη διευκόλυνση της επαγγελματικής τους ένταξης και επανένταξης στην αγορά εργασίας.
- Στόχος 2: Η βελτίωση της ποιότητας και της πρόσβασης στη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση και στη δια βίου απόκτηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων.
- Στόχος 3: Η προώθηση και η ενίσχυση της συμβολής της επαγγελματικής κατάρτισης στη διαδικασία της καινοτομίας, με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της επιχειρηματικότητας, καθώς και η επιδίωξη νέων δυνατοτήτων απασχόλησης.

Για την εφαρμογή αυτών των στόχων έχουν καταρτιστεί πέντε μέτρα:

1. Κινητικότητα: Το μέτρο παρέχει σε φυσικά πρόσωπα τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν κατάρτιση στο εξωτερικό ή

---

¹⁴ http://www.oEEK.gr/html/euro_leonardo.shtml

να ανταλλάξουν εμπειρίες στα ζητήματα της επαγγελματικής κατάρτισης.

2. Πιλοτικά (Δοκιμαστικά) Σχέδια συμπεριλαμβανομένων των θεματικών ενεργειών: Το μέτρο στοχεύει στην ανάπτυξη της καινοτομίας και τη βελτίωση της ποιότητας στην επαγγελματική κατάρτιση, μέσω της ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων, υλικών, μεθόδων και προσεγγίσεων.
3. Γλωσσικές Ικανότητες: Το μέτρο προωθεί την ανάπτυξη εργαλείων και μεθοδολογιών για την αναγνώριση και την αξιολόγηση γλωσσικών ικανοτήτων που απαιτούνται ή έχουν αποκτηθεί στον χώρο της εργασίας, μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης.
4. Διακρατικά Δίκτυα: Αναπτύσσονται διακρατικά δίκτυα συνεργασίας φορέων του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, με σκοπό τη διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειριών και καλών πρακτικών.
5. Υλικό Αναφοράς: Το μέτρο καθιστά δυνατή τη συλλογή συγκρίσιμων στοιχείων σχετικά με τα συστήματα, τις δομές και τις πρακτικές, που υφίστανται στον χώρο της επαγγελματικής κατάρτισης. Στοχεύει σε ενίσχυση των γνώσεων για τα συστήματα και τις μεθόδους επαγγελματικής κατάρτισης, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μέσα από μελέτες, αναλύσεις και παρακολούθηση ορθών πρακτικών.

Για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος, ενόψει της νέας στρατηγικής προσέγγισης για τη δια βίου μάθηση, οι προτάσεις που αφορούν όλα τα μέτρα (εκτός των προτάσεων για τις θεματικές ενέργειες) πρέπει να αναφέρονται σε μια από τις τρεις προτεραιότητες του προγράμματος:

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1: Η ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ.

Εδώ περιλαμβάνονται θέματα όπως ο προσδιορισμός, η αξιολόγηση και η αναγνώριση της εξωσχολικής και της άτυπης μάθησης καθώς επίσης η μεταφορά και η αμοιβαία αναγνώριση σχολικών πιστοποιητικών και διπλωμάτων. Πρέπει να εντοπίζονται, να αξιολογούνται και να αναγνωρίζονται όλες οι μορφές μάθησης, είτε αυτή αποκτάται στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συστημάτων, στην εργασία και στον ελεύθερο χρόνο είτε στο πλαίσιο οικογενειακών δραστηριοτήτων, δίδοντας έτσι στους πολίτες τη δυνατότητα συνδυασμού και αξιοποίησης όλων αυτών των μορφών μάθησης.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2: ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ.

Οι νέες μέθοδοι μάθησης στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση πρέπει να επικεντρώνονται περισσότερο στην ανάπτυξη προσεγγίσεων που θα εστιάζουν στο μαθητευόμενο, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητευομένων, ειδικά αυτών που έχουν αποκοπεί από τη μάθηση, καθώς και των παισίων, τυπικών ή άτυπων, όπου παρέχεται η μάθηση. Η κατάρτιση διδακτικού προσωπικού, εκπαιδευτών και άλλων παραγόντων θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων, όπως επίσης και στην ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ οργανισμών κατάρτισης, πανεπιστημίων, επιχειρήσεων και εθελοντικών οργανώσεων.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 3: ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ.

Στόχος είναι η βελτίωση της ευρωπαϊκής διάστασης του προσανατολισμού, με την υποστήριξη της ανταλλαγής εμπειριών όσον αφορά τις μεθοδολογίες και τα πρότυπα. Η Ευρώπη πρέπει να αποτελεί το πεδίο αναφοράς για τις υπηρεσίες προσανατολισμού, οι οποίες πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με ευκαιρίες εργασίας και μάθησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Όπως αναφέρεται στην απόφαση του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος, η διάρκεια των σχεδίων στο πλαίσιο του μέτρου για την κινητικότητα δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 2 χρόνια, ενώ τα σχέδια που αφορούν τα άλλα μέτρα: δοκιμαστικά σχέδια, συμπεριλαμβανομένων θεματικών ενεργειών· γλωσσικές ικανότητες· διακρατικά δίκτυα και υλικά αναφοράς, δεν μπορούν να έχουν διάρκεια μεγαλύτερη από 3 έτη.

Το πρόγραμμα πρέπει να εφαρμοστεί στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Είναι επίσης ανοιχτό για τη συμμετοχή κρατών της ΕΖΕΣ και του ΕΟΧ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία), της Κύπρου, της Μάλτας, της Τουρκίας και των συνδεδεμένων χωρών της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης (ΧΑΚΕ): Βουλγαρία, Εσθονία, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Πολωνία, Τσεχική Δημοκρατία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία. Υποψήφιοι που επιθυμούν να υποβάλουν πρόταση στο πλαίσιο του προγράμματος Leonardo da Vinci καλούνται να συνεργαστούν με φορείς από τις χώρες αυτές, σύμφωνα με τους κανόνες επιλεξιμότητας που καθορίζονται στο γενικό εγχειρίδιο για τους υπεύθυνους υλοποίησης. Όσον αφορά οργανισμούς από την Τουρκία, η συμμετοχή τους στα σχέδια προϋποθέτει τη λήψη σχετικής απόφασης πριν από τη λήξη της διαδικασίας επιλογής των σχεδίων.

Η πρόσβαση στο παρόν πρόγραμμα είναι ανοικτή σε όλους τους δημόσιους ή/και ιδιωτικούς οργανισμούς και ιδρύματα που ασκούν δραστηριότητες στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης, και ιδίως:

- στα ιδρύματα, στα κέντρα και τους οργανισμούς επαγγελματικής κατάρτισης όλων των επιπέδων, συμπεριλαμβανομένων των πανεπιστημίων,

- σε κέντρα και οργανισμούς έρευνας,
- σε επιχειρήσεις, ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις βιοτεχνίες, ή σε φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρεμβαίνουν στον τομέα της κατάρτισης
- σε εμπορικούς οργανισμούς, μεταξύ άλλων σε εμπορικά επιμελητήρια, κ.λπ.
- στους κοινωνικούς εταίρους,
- σε τοπικούς και περιφερειακούς φορείς και οργανισμούς,
- σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, οργανισμούς εθελοντικών δραστηριοτήτων και μη κυβερνητικούς οργανισμούς.

Οι οργανισμοί αυτοί πρέπει να είναι νομικές οντότητες. Επίσης, πρέπει να εδρεύουν σε μια από τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Leonardo da Vinci. Τα φυσικά πρόσωπα δεν έχουν δυνατότητα συμμετοχής.

3.7 Πρόγραμμα DISCRIMIN C-EQUAL.

Η Κοινότητα επιδιώκει την αντιμετώπιση των διακρίσεων και των ανισοτήτων στην αγορά εργασίας, μέσω αυτών των κοινοτικών προγραμμάτων. Ο βασικός στόχος είναι η βελτίωση της γνώσης των ατόμων που δέχονται αυτή τη διάκριση και η αξιολόγηση των πρακτικών που έχουν αναπτυχθεί.

Οι δράσεις υλοποίησης του προγράμματος είναι οι παρακάτω:

1. Ανάλυση των παραγόντων που έχουν σχέση με τις διακρίσεις και τις ανισότητες καθώς και των σχετικών ερευνών.
2. Ανάπτυξη συμπράξεων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.
3. Διάχυση των αποτελεσμάτων με στόχο την πλήρη ενημέρωση.

Το πρόγραμμα αυτό αναπτύσσεται σε συμφωνία με άλλα έργα της Κοινότητας και σε ορισμένες περιπτώσεις λειτουργεί συμπληρωματικά σε αυτά, όπως το EDUAL. Το συνολικό ποσό του προγράμματος είναι 98,4 εκατομμύρια ευρώ.

3.8 Κοινοτικό Πρόγραμμα MEDIA+.

Το MEDIA+ είναι ένα κοινοτικό πρόγραμμα, με στόχο την αύξηση του ανταγωνισμού στον οπτικοακουστική τομέα. Οι επιμέρους δράσεις έχουν αναπτυχθεί προκειμένου να ενθαρρύνουν και να υποστηρίξουν τη διανομή των μη εγχώριων Ευρωπαϊκών κινηματογραφικών ταινιών. Ιδιαίτερη υποστήριξη δίνεται σε χώρες με χαμηλή παραγωγή οπτικοακουστικών έργων ή περιορισμένης χρήσης της γλώσσας όπως η Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι είναι οι εξής:

- Οικονομική υποστήριξη του οπτικοακουστικού τομέα.

- Ενδυνάμωση της διάδοσης των μη εγχώριων ευρωπαϊκών κινηματογραφικών ταινιών, μέσω της παροχής κινήτρων για την διανομή και την προβολή τους στους κινηματογράφους της Ευρώπης.
- Αυτόματη υποστήριξη των ατόμων που ασχολούνται με την ανάπτυξη και διανομή των Ευρωπαϊκών κινηματογραφικών έργων. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων πρόκειται να χρηματοδοτήσει κινηματογραφικά έργα με πανευρωπαϊκή διάσταση.
- Προώθηση επαγγελματιών και βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης σε Ευρωπαϊκές και Διεθνής αγορές.
- Ανάπτυξη δραστηριοτήτων για την προώθηση Ευρωπαϊκών προϊόντων.
- Ανάπτυξη πιλοτικών έργων με στόχο την διατήρηση και εκμετάλλευση της κινηματογραφικής κληρονομιάς και την δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος ανάπτυξης και διάχυσης νέων εκσυγχρονισμένων υπηρεσιών on-line.

Ο προϋπολογισμός του προγράμματος αγγίζει τα 400 εκατομμύρια ευρώ εκ των οποίων 350 εκατομμύρια ευρώ διατίθενται για την ανάπτυξη, διάχυση και προώθηση και 50 εκατομμύρια ευρώ καλύπτουν την εκπαίδευση επαγγελματιών στον κλάδο τηλεπικοινωνιών. Το ποσοστό χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αγγίζει το 60% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου. Οι επιλέξιμοι φορείς πρέπει να έχουν έδρα σε μία από τις Ευρωπαϊκές χώρες.

3.9 Κοινοτική Πρωτοβουλία FIT (Financing Innovative Technology).

Η πρωτοβουλία αυτή του προγράμματος Καινοτομία/MME αναπτύχθηκε μέσα στα πλαίσια δημιουργίας ισχυρών δεσμών μεταξύ της καινοτομίας, της τεχνολογίας και των τρόπων χρηματοδότησής τους. Στόχος είναι η συνεργασία των χρηματοοικονομικών φορέων, των ερευνητών/καινοτόμων και των πηγών τεχνολογίας σε διάφορα θέματα, ήτοι:

- Ανάπτυξη μηχανισμών χρηματοδότησης σε καινοτόμες επιχειρήσεις.
- Ανάπτυξη και χρήση μεθόδων αξιολόγησης των τεχνολογικών εφαρμογών στην λήψη αποφάσεων σε οικονομικά θέματα.
- Μελέτη των χαρακτηριστικών των ανεπίσημων επενδυτών και του ρόλου τους σε χρηματοδότηση της καινοτομίας.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή κατάρτισης σε Ευρωπαϊκή επιχειρηματικότητα.
- Ανάπτυξη μεθόδων εκμετάλλευσης των Research and Technological Development (RTD) αποτελεσμάτων.

- Ανάπτυξη δικτύων από ειδικούς σε θέματα χρηματοδότησης καινοτομικών επιχειρήσεων και ιδιαίτερα επιχειρήσεων στο πρώτο στάδιο λειτουργίας τους.

Η συμμετοχή σε αυτό το πρόγραμμα γίνεται με γνώμονα τις δημοσιεύσεις των προκηρύξεων που γίνονται κατά διαστήματα από την Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.10 Κοινοτική Πρωτοβουλία EUROTECH CAPITAL (ETC).

Η κοινοτική πρωτοβουλία ETC της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έχει σκοπό την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων κεφαλαίων σε διεθνής έργα υψηλής τεχνολογίας που υλοποιούνται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ο τρόπος υλοποίησης της πρωτοβουλίας αυτής είναι μέσω της ανάπτυξης ενός δικτύου από Ευρωπαϊκούς επενδυτές κεφαλαίου υψηλού κινδύνου. Στην παρούσα φάση, το δίκτυο αυτό αποτελείται από 14 φορείς που ειδικεύονται σε τομείς εφαρμογών υψηλής τεχνολογίας. Οι επενδύσεις αυτές καλύπτουν όλα τα είδη επιχειρηματικού κεφαλαίου υψηλού κινδύνου, όπως αυτά αναλύονται στο κεφάλαιο 5.

Ο βαθμός συμμετοχής των επενδυτών στην λειτουργία της επιχείρησης εξαρτάται από την περίπτωση. Συνήθως, το ελάχιστο της συμμετοχής τους περιορίζεται στην διαμόρφωση και εφαρμογή της στρατηγικής της επιχείρησης ενώ το μέγιστο στην ενημέρωση των επιχειρήσεων σε βιομηχανικά και εμπορικά ζητήματα. Ένα από τα βασικότερα πλεονεκτήματα που εκτιμάται ότι προσφέρουν στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι ο εμπλουτισμός των χρηματοοικονομικών ικανοτήτων και δυνατοτήτων τους.

3.11 Κοινοτικό Πρόγραμμα CREA Net (Creative's Rights European Agency Net).

Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί την συνέχεια του προγράμματος European Seed Capital Fund Network (ESCFN). Στόχος είναι η οικονομική ενίσχυση των ΜΜΕ στα αρχικά στάδια λειτουργίας τους και στην μετέπειτα λειτουργία τους. Το πρόγραμμα αυτό μπορεί να καλύψει έως το 50% των λειτουργικών εξόδων για τα πρώτα τρία χρόνια λειτουργίας της επιχείρησης.

Τα κριτήρια επιλογής επιχορήγησης των επιχειρηματικών κεφαλαίων στην φάση εκκίνησης είναι τα εξής:

- Ποιότητα του έργου που παρουσιάζεται από τον υποψήφιο.
- Έλλειψη οποιασδήποτε άλλης επιχορήγησης από οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Διοικητική δομή της δυνητικής επιχείρησης.
- Αποδοτική σχέση κόστους-όφελος.

3.12 Κοινοτικό Έργο I-TEC (Innovation and Technology Equity Capital).

Το I-TEC πιλοτικό έργο, μέσα στα πλαίσια του προγράμματος Καινοτομία/ΜΜΕ, έχει στόχο την υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που ειδικεύονται σε τεχνολογική καινοτομία στα αρχικά στάδια λειτουργίας τους.

Το πλεονέκτημα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι ότι μέσω του προγράμματος τους παρέχεται πρόσβαση σε 28 ικανούς επενδυτές επιχειρηματικού κεφαλαίου υψηλού κινδύνου που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για έργα ενίσχυσης προϊόντων, υπηρεσιών ή διαδικασιών τεχνολογικής καινοτομίας.

Οι φορείς αυτοί καλύπτουν το 25% των συνολικών επενδύσεων που χρειάζονται στα πρώτα στάδια λειτουργίας μίας μικρομεσαίας επιχείρησης, δηλαδή για τα πρώτα 3 χρόνια. Αναλυτικά, ο τρόπος χρηματοδότησης στηρίζεται στην συμβολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έως 50% του κόστους διοίκησης και το 5% των πραγματοποιημένων επενδύσεων από το I-TEC, με μέγιστο ποσό 500.000€.

3.13 Πρόγραμμα JEV (Joint European Venture).

Το πρόγραμμα JEV, μέσα στα πλαίσια της Πρωτοβουλίας Ανάπτυξη και Απασχόληση, υποστηρίζει την ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το κόστος ανάπτυξης αυτών των συνεργασιών καλύπτεται εν μέρει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο αρχικό στάδιο. Στόχος είναι η ανάπτυξη νέων θέσεων εργασίας και νέες δραστηριότητες που μπορούν να διατηρηθούν μακροπρόθεσμα.

Το δίκτυο των χρηματοοικονομικών ενδιάμεσων φορέων αποτελεί τον συνδετικό κρίκο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του επιχειρηματία που εκδηλώνει ενδιαφέρον συμμετοχής. Στην Ελλάδα, το δίκτυο αυτό αποτελείται από την Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος και την ΕΤΒΑ. Η μέγιστη χρηματοδότηση είναι 100.000€ ανά έργο και οι όροι είναι οι εξής:

1. Το πρώτο μέρος χρηματοδότησης καλύπτει έως το 50% των εξόδων, που πραγματοποιούνται μέσα στα πλαίσια έναρξης των συνεργασιών, με μέγιστο ποσό των 50.000€.
2. Το δεύτερο μέρος της χρηματοδότησης καλύπτει έως και το 10% των συνολικών επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν. Στην περίπτωση που κάποια επιχείρηση επωφεληθεί από αυτό το είδος χρηματοδότησης είναι υποχρεωμένη για την επόμενη πενταετία να αναφέρει λεπτομερώς κάθε δραστηριότητα και τον αριθμό των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3.14 Κοινοτικό Έργο EΥREKA.

Το έργο αποτελείται από 16 έργα που υλοποιούνται στην παρούσα φάση και συμμετέχουν συνολικά 3 μικρομεσαίες επιχειρήσεις και 15 ερευνητικές εταιρίες. Η Ελλάδα είναι μέλος από το 1985. το συνολικό ποσό χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων είναι 252,3 εκατομμύρια ευρώ και το ποσό που αντιστοιχεί στην Ελλάδα είναι 7,10 εκατομμύρια ευρώ.

Οι δραστηριότητες που αναπτύσσει το γραφείο EΥREKA στην Ελλάδα είναι οι εξής:

- Ενδυνάμωση της ένταξης των ΜΜΕ ή γενικότερα των επιχειρήσεων στα αρχικά στάδια λειτουργίας τους στην νέα οικονομία και στον τομέα υπηρεσιών.
- Ανάπτυξη καινοτόμων έργων προκειμένου να προσελκύσουν επενδυτικά κεφάλαια.
- Ενδυνάμωση της Ευρώπης σε παγκόσμιες συνεργασίες.
- Προώθηση των θεμάτων διαχείρισης μέσω του προγράμματος.

3.15 Κοινοτικό Πρόγραμμα CRAFT.

Το πρόγραμμα έχει στόχο την ανάπτυξη και υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω της επίλυση των κοινών προβλημάτων τους αλλά και της ενίσχυσης των R & D μέσων που χρησιμοποιούν. Μέσα στα πλαίσια του CRAFT, υλοποιούνται διάφορα έργα βασισμένα στις ανάγκες των ΜΜΕ και δίνοντάς τους την δυνατότητα εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων των ερευνών.

Οι συμμετέχοντες στα έργα είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (SME Proposers) και οι Ερευνητικοί Φορείς (RTD Performers). Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο από διαφορετικές χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ποσοστό επιχορήγησης που λαμβάνουν είναι 40% ή 60% και είναι υποχρεωμένες να καλύψουν 100% τα συμφωνημένα έξοδα των ερευνητών. Από την άλλη πλευρά, οι ερευνητές υλοποιούν όλη την έρευνα και λαμβάνουν το 40% των εξόδων του έργου, το 50% των εξόδων μισθοδοσίας σχετικά με το έργο και το υπόλοιπο ποσό των εξόδων παρέχεται από τις επιχειρήσεις.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να καλύπτει αρχικώς τις ανάγκες των ερευνητών. Επιπλέον, η συμβολή της σε ανεξάρτητες μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν μπορεί να υπερβεί το 50% των επιλέξιμων εξόδων.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προσφέρουν οι τράπεζες προσαρμόζονται στις απαιτήσεις και τα χαρακτηριστικά του νέου επιχειρηματία. Ο συνεχώς αυξανόμενος ανταγωνισμός έχει αποφέρει την μείωση των επιτοκίων και την ιδιαίτερη αντιμετώπιση του πελάτη. Η ποικιλία των δραστηριοτήτων και το εύρος των πεδίων που καλύπτουν έχουν εξαπλωθεί ταχύτατα.

4.1 Τραπεζικές Πιστοδοτήσεις.

Τα βασικότερα πιστοδοτικά προϊόντα των τραπεζών είναι η χορήγηση δανείων και πιστώσεων και η παροχή εγγυήσεων.

Ανάλογα με την ιδιότητα του δανειολήπτη διακρίνονται σε Πιστοδοτήσεις προς Οικονομικές δραστηριότητες και Πιστοδοτήσεις προς Ιδιώτες.

Όταν αναφερόμαστε σε οικονομικές δραστηριότητες εννοούμε τις πάσης φύσεως δραστηριότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή μη χαρακτήρα όπως; Ιδιωτικές επιχειρήσεις, επαγγελματίες, αγρότες, αγροτικοί συνεταιρισμοί, Δημόσιες και Κοινοτικές Επιχειρήσεις, Ενώσεις Προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα κ.λπ.

Οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση των Τραπεζικών πιστώσεων προς τις οικονομικές δραστηριότητες και ειδικότερα τις επιχειρήσεις είναι:

- Ο ετεροχρονισμός εισπράξεων και πληρωμών που έχουν προγραμματιστεί.
- Οι επενδύσεις ανανέωσης και επέκτασης παραγωγικών εγκαταστάσεων.
- Οι εποχικές συνθήκες που επηρεάζουν ορισμένους κλάδους.
- Οι γενικότερες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν.

Τα κριτήρια κατάταξης των χρηματοδοτήσεων σε διάφορες κατηγορίες αφορούν το χρόνο, το σκοπό και το νόμισμα στο οποίο χορηγούνται.

I. Ως προς το χρόνο.

Ανάλογα με τη διάρκεια διακρίνονται σε:

α) Πιστοδοτήσεις Βραχυπρόθεσμες.

Βραχυπρόθεσμες είναι οι πιστοδοτήσεις με διάρκεια μέχρι ένα χρόνο και χρησιμοποιούνται για κάλυψη αναγκών σε κεφάλαια κίνησης (αγορά πρώτων υλών, εμπορευμάτων, πιστώσεις πελατών κ.λπ.).

β) Πιστοδοτήσεις Μεσοπρόθεσμες.

Μεσοπρόθεσμες είναι οι πιστοδοτήσεις με διάρκεια μεγαλύτερη από ένα χρόνο και κατά κανόνα, χρησιμοποιούνται για την απόκτηση πάγιων στοιχείων (αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού, ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων κλπ.) και η διάρκεια τους ξεπερνά τα πέντε χρόνια.

II. Ως προς το σκοπό.

Ανάλογα με το σκοπό για τον οποίο χορηγούνται διακρίνονται σε:

α) Δάνεια για κάλυψη κεφαλαίου κίνησης.

β) Δάνεια για κάλυψη επενδυτικών αναγκών.

γ) Παροχή εγγυήσεων (εγγυητικές επιστολές ή ενέγγυες πιστώσεις).

Τα δάνεια που χορηγούνται για κεφάλαιο κίνησης, από τη φύση τους μικρής διάρκειας, πρέπει να καλύπτουν ανάγκες της παραγωγικής δραστηριότητας της επιχείρησης και «αποκλείεται» η χρησιμοποίησή τους για ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων ή αγορά μηχανημάτων κ.λπ. (γενικότερα όπως λέμε, απαγορεύεται η χρησιμοποίησή τους για παγιοποιήσεις).

Τα χρήματα που παίρνουν οι επιχειρήσεις από τα δάνεια αυτά τοποθετούνται για αγορές εμπορευμάτων, πληρωμή εξόδων που δημιουργούνται στη διαδικασία της παραγωγής και της διάθεσης των προϊόντων, για να πιστώσουν τους πελάτες τους κ.λπ.

Σε ό,τι αφορά στην αποπληρωμή τους, αυτή στηρίζεται στη ρευστοποίηση των στοιχείων που έχουν τοποθετηθεί.

Παράδειγμα: Η επιχείρηση Α πουλάει στην επιχείρηση Β εμπορεύματα αξίας 100 ευρώ και παίρνει από την Β μεταχρονολογημένη επιταγή διάρκειας τεσσάρων μηνών. Η επιταγή εκχωρείται στην Τράπεζα η οποία χρηματοδοτεί την επιχείρηση Α με 90 ευρώ. Στο τέλος του τετράμηνου με την εξόφληση της επιταγής από την επιχείρηση Β, εξοφλείται ουσιαστικά το ποσό δανείου που χορηγήθηκε στην επιχείρηση Α (συμπεριλαμβανομένων και των τόκων).

Το επιτόκιο που εκτοπίζονται τα δάνεια αυτά είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο μεταξύ της Τράπεζάς μας και του πελάτη. Ο εκτοπισμός των βραχυπρόθεσμων δανείων γίνεται κατά κανόνα κάθε ημερολογιακό τρίμηνο.

Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια ανάλογα με το σκοπό που χορηγούνται διακρίνονται σε:

- Δάνεια για κάλυψη αναγκών παραγωγικής - εμπορικής λειτουργίας.

- Δάνεια με υπεγγυοποίηση συναλλαγματικών ή επιταγών πελατείας.
- Δάνεια για την προετοιμασία παραγγελιών εξωτερικού.
- Δάνεια για εκτέλεση Συμβάσεων Δημοσίου ή Δημοσίων Οργανισμών.
- Δάνεια έναντι γεγενημένων απαιτήσεων (πιστοποιήσεις, επιδοτήσεις κ.λπ.).

4.2 Δάνεια Για Κάλυψη Αναγκών Παραγωγικής - Εμπορικής Λειτουργίας.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται σε επιχειρήσεις για την κάλυψη αναγκών του παραγωγικού - συναλλακτικού κυκλώματος και καλύπτουν ανάγκες αγοράς πρώτων και βοηθητικών υλών, πληρωμής εξόδων παραγωγής, πληρωμής εξόδων διάθεσης, πληρωμής λοιπών λειτουργικών υποχρεώσεων.

Το ύψος των δανείων αυτών καθορίζεται ανάλογα με τις μελλοντικές πιστωτικές ανάγκες των επιχειρήσεων, οι οποίες εκτιμώνται με βάση τα απολογιστικά στοιχεία του προηγούμενου χρόνου και τις προβλέψεις για την εξέλιξη των οικονομικών τους μεγεθών για το επόμενο έτος.

Στις εποχικού χαρακτήρα επιχειρήσεις (π.χ. επεξεργασίας - εμπορίας αγροτικών προϊόντων) είναι απαραίτητη η σύνταξη προγραμμάτων παραγωγής - διάθεσης (ποσοτικά - χρονικά) και αυτό γιατί οι επιχειρήσεις αυτές σε σύντομο χρονικό διάστημα διακινούν μεγάλες ποσότητες εμπορευμάτων.

Η διάρκεια των δανείων καθορίζονται ανάλογα με την εκτιμώμενη διάρκεια του παραγωγικού - συναλλακτικού κυκλώματος (εφοδιασμός - επεξεργασία - πώληση - είσπραξη).

Η κατηγορία αυτή του δανείου βοηθάει τον νέο επιχειρηματία στην κάλυψη των τρεχουσών υποχρεώσεών του, στην ενίσχυση της ρευστότητας της επιχείρησης, στην αντιμετώπιση των τρεχουσών αναγκών της, και στην διευκόλυνση πραγματοποίησης εισαγωγών - εξαγωγών με έκδοση εγγυητικών επιστολών.

Οι επιχειρήσεις όπου απευθύνεται αυτή η κατηγορία δανεισμού είναι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, εμπορικές, παροχής υπηρεσιών, ξενοδοχεία, μεταλλεία αλλά και ελεύθερους επαγγελματίες. Ακόμα απευθύνεται και σε ελεύθερους επαγγελματίες και έχει την δυνατότητα να χορηγηθεί και σε συνάλλαγμα.

Μέσα στα πλαίσια της αυξανόμενης ανταγωνιστικότητας της αγοράς, έχουν αναπτυχθεί και ειδικά επαγγελματικά δάνεια συγκεκριμένα για μικρές επιχειρήσεις. Όπως τα δάνεια που παρέχονται από την Eurobank και απευθύνονται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο λιανικό εμπόριο, στην παροχή υπηρεσιών και στους ελεύθερους επαγγελματίες.

Το ποσό χρηματοδότησης εξαρτάται από την τράπεζα όπου ο επιχειρηματίας απευθύνεται. Ο ένας τρόπος είναι να καλύψει έως

το 100% των αναγκών της επιχείρησης. Το ποσοστό κάλυψης εξαρτάται από το μέγεθος, την αποδοτικότητα και τις προοπτικές της επιχείρησης. Ο εναλλακτικός τρόπος χορήγησης δανείου είναι με τον καθορισμό ενός σταθερού χρηματικού ποσού.

Το Βασικό επιτόκιο των δανείων της κατηγορίας αυτής είναι σταθερό και σήμερα διαμορφώνεται στα επίπεδα του 9% - 9.75% (ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του πελάτη) και την εισφορά 0,6% του Ν.128/75. Το τελικό επιτόκιο διαμορφώνεται ανάλογα με τη μορφή του δανείου, τις συνθήκες της αγοράς και τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης. Καταβολή τόκων ανά ημερολογιακό τρίμηνο. Δυνατότητα μερικής ή ολικής πρόωρης εξοφλήσεως, χωρίς επιβάρυνση.

4.2.1 Δάνεια Με Την Εκχώρηση - Υπεγγυοποίηση Συναλλαγματικών - Επιταγών Πελατείας.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται για την ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων. Ουσιαστικά πρόκειται για την προεξόφληση βέβαιων απαιτήσεων από πωλήσεις που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.

Η αποπληρωμή τους στηρίζεται στην ομαλή πληρωμή των αξιόγραφων που μας εκχωρούνται για αυτό είναι απαραίτητο να γίνεται ο έλεγχος της φερεγγυότητας (της δυνατότητας δηλαδή να πληρώσουν οι υπόχρεοι αποδέκτες συναλλαγματικών, εκδότες επιταγών κ.λπ.) καθώς ο έλεγχος της εμπορικότητάς τους (συναλλακτική σχέση μεταξύ υπόχρεων και επιχείρησης).

Η διάρκεια των δανείων αυτών είναι ανάλογη με την ημερομηνία λήξης των συναλλαγματικών ή των ημερομηνιών ωρίμανσης των επιταγών. Βέβαια, πρέπει να ελέγχεται αν βρίσκονται στα πλαίσια της αγοράς (ανταγωνιστών κ.λπ.). Μεγάλη διάρκεια πιστώσεων ενδεχομένως να δείχνει αδυναμία διάθεσης.

Η εκχώρηση των αξιόγραφων γίνεται με την οπισθογράφησή τους από την πιστοδοτούμενη επιχείρηση σε διαταγή της χρηματοδοτούσα τράπεζας.

4.2.2 Δάνεια Για Την Προετοιμασία Παραγγελιών Εσωτερικού.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται για την κάλυψη αναγκών του παραγωγικού - συναλλακτικού κυκλώματος, συγκεκριμένης όμως πράξης (παραγγελία).

Κατά κανόνα χορηγούνται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την εκτέλεση παραγγελιών πελατών τους, κυρίως μεγάλων επιχειρήσεων.

Η αποπληρωμή του δανείου στηρίζεται ουσιαστικά στη δυνατότητα της επιχείρησης να εκτελέσει ομαλά και έγκαιρα την παραγγελία και στη φερεγγυότητα και συνέπεια του αγοραστή.

Στις χρηματοδοτήσεις αυτές πρέπει να ελέγχονται:

1. Η οικονομική και τεχνική δυνατότητα της πιστοδοτούμενης επιχείρησης να εκτελέσει την παραγγελία σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν συμφωνηθεί.
2. Η αξιοπιστία - συνέπεια και φερεγγυότητα του αγοραστή.
3. Η διάρκεια των δανείων αυτών να είναι ανάλογη με τους χρόνους πληρωμής που αναφέρονται στην παραγγελία.

Κατά κανόνα χρηματοδοτείται το 60%-75% του ύψους της παραγγελίας.

4.2.3 Δάνεια Για Την Προετοιμασία Παραγγελιών Εξωτερικού.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται σε εξαγωγικές επιχειρήσεις για την κάλυψη αναγκών προετοιμασίας και εκτέλεσης συγκεκριμένων παραγγελιών στο εξωτερικό:

Σε γενικές γραμμές ελέγχονται:

- Η παραγγελία.
- Η δυνατότητα της έγκαιρης εκτέλεσης της από την επιχείρηση.
- Η φερεγγυότητα και συνέπεια του αγοραστή.

4.2.4 Δάνεια Έναντι Φορτωτικών Εγγράφων.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται κατά κανόνα σε εξαγωγικές επιχειρήσεις και πρόκειται για προεξόφληση απαιτήσεων από πραγματοποιηθείσες πωλήσεις.

Η αποπληρωμή των δανείων αυτών στηρίζεται στην ομαλή πληρωμή των απαιτήσεων από τα φορτωτικά έγγραφα και ελέγχεται:

- Η γνησιότητα των φορτωτικών εγγράφων.
- Ο τρόπος πληρωμής.
- Η φερεγγυότητα του παραλήπτη.
- Η αξιοπιστία του μεταφορέα.
- Το είδος του εμπορεύματος.

Η διάρκεια των δανείων αυτών είναι ανάλογη με το χρόνο πληρωμής των φορτωτικών εγγράφων. Συνήθως δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Το ύψος των δανείων είναι ανάλογο του χρόνου πληρωμής των φορτωτικών εγγράφων και κυμαίνεται από 70%-90% της αξίας.

4.2.5 Δάνεια Για Την Εκτέλεση Συμβάσεων Δημοσίου Ή Δημοσίων Οργανισμών.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται σε επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν την εκτέλεση συμβάσεων έργων ή προμήθειας του Ελληνικού Δημοσίου και έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά με τα δάνεια για την προετοιμασία παραγγελιών.

Στις περιπτώσεις των δανείων αυτών ουσιαστικά ο έλεγχος εστιάζεται στη δυνατότητα της επιχείρησης για την ομαλή και έγκαιρη εκτέλεση της σύμβασης για αυτό στις περιπτώσεις αυτές ελέγχονται και αξιολογούνται:

- Η οικονομική και τεχνική κατασκευαστική δυνατότητα της επιχείρησης.
- Τα στοιχεία της διακήρυξης της σύμβασης.
- Ο τρόπος ανάληψης της σύμβασης(με διαγωνισμό ή με ανάληψη).
- Η παρεχόμενη έκπτωση.
- Η δυνατότητα εκχώρησης της απαίτησης από τη σύμβαση.

Το ύψος των δανείων καθορίζεται ανάλογα με το ποσό, το χρόνο και τον τρόπο εκτέλεσης της σύμβασης. Η διάρκεια του δανείου είναι ανάλογη των χρόνων πληρωμής που αναφέρονται στη σύμβαση.

4.2.6 Δάνεια Έναντι Γεγνημένων Απαιτήσεων.

Γεγνημένες απαιτήσεις λέγονται εκείνες που είναι βεβαίας είσπραξης. Τα χορηγούμενα δάνεια έναντι γεγνημένων απαιτήσεων είναι ουσιαστικά χωρίς κίνδυνο, γιατί έχει ήδη παραληφθεί το εμπόρευμα ή το έργο, με λίγα λόγια δηλαδή, έχει δημιουργηθεί η απαίτηση και αναμένεται σε σύντομο χρονική διάστημα η είσπραξή της.

Κατά κανόνα η διάρκεια των δανείων αυτών είναι μικρή (1-3 μήνες) και το ύψος τους μπορεί να φθάσει το 90% της απαίτησης. Για την κάλυψη των δανείων αυτών μας εκχωρείται η απαίτηση από την πιστοποίηση στην περίπτωση που δεν έχει εκχωρηθεί ολόκληρη η σύμβαση.

4.2.7 Δάνεια Για Την πραγματοποίηση Εισαγωγών.

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται για το διακανονισμό εμπορευμάτων ή Α' υλών.

Ουσιαστικά τα δάνεια αυτά καλύπτουν ανάγκες αγοράς εμπορευμάτων ή Α' υλών και ταυτίζονται με τα δάνεια κάλυψης αναγκών παραγωγικής εμπορικής λειτουργίας.

4.2.8 Μεσομακροπρόθεσμα Δάνεια.

Τα δάνεια αυτά καλύπτουν κατά κανόνα επενδυτικές ανάγκες των επιχειρήσεων και τοποθετούνται σε πάγια παραγωγικά στοιχεία των επιχειρήσεων (κτίρια, μηχανήματα κ.λπ.). Η διάρκειά τους είναι μεγάλη και καθορίζεται: α) από την Τεχνική και Οικονομική απαξίωση των παγίων και β) από την εκτιμώμενη δυνατότητα της επιχείρησης για την αποπληρωμή τους .

Η διάρκεια τους κυμαίνεται από 5-15 χρόνια ενώ το επιτόκιο που βαρύνονται τα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο μεταξύ των συμβαλλόμενων.

Ο εκτοπισμός συνήθως γίνεται κάθε ημερολογιακό εξάμηνο. Η αποπληρωμή τους γίνεται με τοκοχρεωλυπτικές ή ίσες δόσεις κεφαλαίου εξάμηνες ή ετήσιες.

Τα δάνεια αυτά διακρίνονται σε:

- Δάνεια για αγορά οικοπέδων.
- Δάνεια για κτιριακές εγκαταστάσεις.
- Δάνεια για αγορά μεταφορικών μέσων.
- Δάνεια για μηχανολογικό εξοπλισμό.
- Δάνεια για αγορά τεχνογνωσίας.
- Δάνεια για αγορά μετοχών ή εταιρικών μεριδίων.

Το δάνειο αυτό καλύπτει από 50% έως και 100% του συνολικού κόστους της επένδυσης. Το ποσοστό κάλυψης εξαρτάται από την κατηγορία και τη μορφή της χρηματοδότησης και από το μέγεθος, τα οικονομικά στοιχεία, την αποδοτικότητα και τις προοπτικές της επιχείρησης.

Το βασικό επιτόκιο των δανείων της κατηγορίας αυτής είναι κυμαινόμενο και σήμερα διαμορφώνεται στα επίπεδα του 6% - 6,5% προσαυξανόμενο με το περιθώριο από 0 έως 1,8% (ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του πελάτη) και την εισφορά 0,6% του Ν.128/75. Το τελικό επιτόκιο διαμορφώνεται ανάλογα με τη μορφή του δανείου, τις συνθήκες της αγοράς και τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης.

4.2.9 Βιοτεχνικά Δάνεια.

Η πολιτεία με την απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής 197/78, είχε θεσπίσει την παρακράτηση ενός ποσοστού επί των καταθέσεων σε ευρώ των τραπεζών, το οποίο προορίζεται για την δανειοδότηση με ευνοϊκότερους όρους των μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων. Το ποσό αυτό της παρακράτησης λέγεται Ειδικό Κεφάλαιο Βιοτεχνίας της απόφασης Ν.Ε.197/78.

Βιοτεχνικά δάνεια λέγονται τα δάνεια που χορηγούνται σε μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις που πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους σε βιοτεχνίες. Τα Βιοτεχνικά δάνεια ανάλογα με το σκοπό που χορηγούνται διακρίνονται σε δάνεια για Κεφάλαιο Κίνησης και δάνεια για Πάγιες Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμό.

Στα δάνεια για Κεφάλαιο Κίνησης το συνολικό ποσοστό της τραπεζικά χρηματοδότησης μπορεί να φθάσει το 50% της μεταποιητικής δραστηριότητας δωδεκαμήνου.

Η εξόφληση τους γίνεται είτε εφάπαξ είτε με ίσες δόσεις κεφαλαίου και η διάρκεια τους είναι ανάλογη του παραγωγικού συναλλακτικού κυκλώματος της επιχείρησης.

Χορηγούνται κατά κανόνα με Σύμβαση Δανείου και βαρύνονται με επιτόκιο που είναι ίσο με το επιτόκιο των ΕΓΕΔ δωδεκάμηνης διάρκειας της εκάστοτε τελευταίας έκδοσης που χρονικά προηγείται της έναρξης κάθε περιόδου εκτοκισμού.

Επίσης βαρύνονται με προμήθεια υπέρ Τραπέζης 1% και υπέρ Ελληνικού Δημόσιου 1% στις περιπτώσεις που παρέχεται η εγγύηση του υπό προϋποθέσεις.

Μέχρι 60% του ύψους των δανείων για όλες τις επιχειρήσεις με εξαίρεση: α) των δανείων για εξαγωγές που το ποσοστό ανέρχεται σε 70%, β) των δανείων σε βιοτεχνικές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στη Δ' περιοχή που το ποσοστό ανέρχεται σε 80%, γ) με την υποχρεωτική λήψη ασφαλειών για ποσά πάνω από 30.000€.

Τα δάνεια για πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό καλύπτουν μέχρι το 70% της δαπάνης κατασκευής ή αγοράς και μέχρι το 50% της δαπάνης για την αγορά οικοπέδου.

Η διάρκεια των δανείων αυτών καθορίζεται ανάλογα με την εκτιμώμενη διάρκεια ζωής των παγίων και τις εκτιμώμενες δυνατότητες αποπληρωμής της επιχείρησης. Η εξόφληση γίνεται με ίσες δόσεις κεφαλαίου, τρίμηνες ή εξαμήνες.

Παρέχεται επιδότηση του επιτοκίου κατά 4% για τα πρώτα 4 χρόνια για δάνεια αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού και για τα πρώτα 8 χρόνια για δάνεια κτιριακών εγκαταστάσεων. Η επιδότηση διακόπτεται αν υπάρχουν 3 δόσεις ληξιπρόθεσμες.

4.2.10 Συμβάσεις Χορήγησης Πιστώσεων Και Δανείων.

Για να χορηγήσουμε κάθε πίστωση ή δάνειο σε ευρώ ή συνάλλαγμα συνάπτεται μεταξύ της τράπεζας και της δανειοδοτούμενης επιχείρησης, σύμβαση στην οποία αναφέρονται οι γενικοί και ειδικοί όροι σχετικά με τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμβαλλόμενων μερών.

Γενικότερα, χρησιμοποιούνται δύο τύποι συμβάσεων:

1. Η Σύμβαση Ανοικτού Λογαριασμού ή Σύμβαση Πίστωσης δι' Ανοικτού Λογαριασμού και
2. Η Σύμβαση Δανείου τακτής λήξης .

Οι σημαντικότερες διαφορές ανάμεσα στους δύο τύπους των ανωτέρω αναφερόμενων συμβάσεων είναι:

- α) Η Σύμβαση Ανοικτού Λογαριασμού μπορεί να καλύπτει πολλές μορφές δανείων ενώ αντίθετα η Σύμβαση Δανείου μόνο ένα δάνειο.
- β) Η Σύμβαση Ανοικτού Λογαριασμού εξακολουθεί να ισχύει έστω και αν εξοφληθούν τα δάνεια που χορηγήθηκαν με αυτήν, αντίθετα με τη σύμβαση Δανείου που παύει να ισχύει μετά την εξόφληση του συγκεκριμένου δανείου.
- γ) Η Σύμβαση Ανοικτού Λογαριασμού μπορεί να αυξάνεται και να μειώνεται ανάλογα με το ύψος των χορηγούμενων δανείων σε μία επιχείρηση, πράγμα που δεν συμβαίνει με τη σύμβαση Δανείου.

δ) Με τη σύμβαση Ανοικτού Λογαριασμού είναι δυνατό να καλυφθούν πάσης φύσεως οφειλές του πελάτη ανεξάρτητα από που προέρχονται αντίθετα με τη σύμβαση Δανείου καλύπτονται μόνο οι τόκοι και τα έξοδα το συγκεκριμένου δανείου.

Όπως είναι φανερό από τα προαναφερόμενα, η Σύμβαση Ανοικτού Λογαριασμού πλεονεκτεί έναντι της Σύμβασης Δανείου ειδικά στις περιπτώσεις που καλύπτεται με πρόσθετες εξασφαλίσεις.

4.2.11 Εξασφαλίσεις - Καλύμματα Πιστοδοτήσεων.

Βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση μιας πιστοδότησης είναι η δυνατότητα του πιστοδοτούμενου να ανταποκριθεί στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών του. Δηλαδή, η ίδια η λειτουργία της επιχείρησης να είναι σε θέση να αποδίδει τα ανάλογα έσοδα με τα οποία θα καλύπτονται οι αναληφθείσες υποχρεώσεις της.

Επειδή όμως υπάρχουν πολλοί αστάθμητοι παράγοντες που μεταβάλλουν τις συνθήκες και αυξάνουν τους κινδύνους, είναι αναγκαία η ύπαρξη και άλλων πηγών αποπληρωμής, οι οποίες ονομάζονται εξωλειτουργικές πηγές.

Οι πρόσθετες εξασφαλίσεις που λαμβάνονται πρέπει να είναι ανάλογες της μορφής και της χρονικής διάρκειας της πιστοδότησης καθώς και της φύσης και έκτασης του αναλαμβανόμενου κινδύνου.

Τα δάνεια από Ελληνικές τράπεζες σε ευρώ ή σε συνάλλαγμα είναι μία άμεση πηγή χρηματοδότησης. Στόχος τους είναι να καλύψουν τις βασικές ανάγκες μίας επιχείρησης σχετικά με:

- Δάνεια για Κεφάλαιο Κίνησης.
- Δάνεια για Αγορά Παγίων Περιουσιακών στοιχείων.
- Δάνεια για Αγορά Επαγγελματικής Στέγης.

Η αξιολόγηση παροχής δανείου από τις τράπεζες γίνεται με βάση τον φορέα της επένδυσης και το αντίστοιχο επιχειρηματικό σχέδιο, τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης και την ύπαρξη εμπραγμάτων εξασφαλίσεων για το δάνειο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ (LEASING)

5.1 Εισαγωγή.

Μία νέα μορφή σύγχρονης χρηματοδότησης, εναλλακτικής ή συμπληρωματικής του μέσο-μακροπρόθεσμου δανείου είναι η χρηματοδοτική μίσθωση (Leasing). Ο θεσμός της χρηματοδοτικής μίσθωσης εισήχθη στην Ελλάδα με τον Ν. 1665/86, με τον Ν. 2367/95 συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε και με τον Ν.2682/99 επεκτάθηκε το προϊόν και στα ακίνητα.

Η χρηματοδοτική μίσθωση είναι μια σύγχρονη μέθοδος μεσομακροπρόθεσμης χρηματοδότησης επιχειρήσεων και επαγγελματιών για την απόκτηση παγίων στοιχείων, δηλαδή εξοπλισμού και ακινήτων για επαγγελματική χρήση. Με αυτήν ο μισθωτής μισθώνει από μια εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης πράγμα κινητό ή ακίνητο για συγκεκριμένη χρονική περίοδο και στο τέλος της περιόδου αυτής μπορεί με μονομερή του δήλωση να το αγοράσει σε προσυμφωνημένο τίμημα (δικαίωμα προαίρεσης, option). Το μίσθωμα είναι έτσι υπολογισμένο, ώστε στο διάστημα της μίσθωσης να καλυφθούν τα έξοδα αγοράς και το κέρδος της εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης.¹⁵

Η χρηματοδοτική μίσθωση επιτρέπει την πραγματοποίηση επενδύσεων χωρίς την άμεση εκροή κεφαλαίων από την μεριά του επενδυτή. Ο τελευταίος υποβάλλει το επενδυτικό σχέδιο και τα οικονομικά στοιχεία της τελευταίας τριετίας της επιχείρησής του στην εταιρία που παρέχει υπηρεσία Leasing. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο κριθεί βιώσιμο και ο επενδυτής φερέγγυος, ο παροχέας καλύπτει το συνολικό κόστος της επένδυσης. Ο επενδυτής υποχρεούται τότε να καταβάλει ένα μηνιαίο μίσθιο στον παροχέα, που θα οδηγήσει στην ικανοποίηση των απαιτήσεων του τελευταίου, σε μία περίοδο χρόνου.

Οι διαδικασίες συνεργασίες μεταξύ του επενδυτή και της εταιρείας Leasing είναι απλές και το κόστος αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης. Η έγκριση μιας σύμβασης Leasing εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του μισθωτή και το είδος της επένδυσης, αξιολογείται δε με τραπεζικά κριτήρια.

Τα πλεονεκτήματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι πολλαπλά:

1. Επεκτείνει την αποπληρωμή του Επενδυτικού Κόστους στο χρόνο, επιτρέποντας παράλληλα στον επενδυτή να χρησιμοποιεί μέρος της προστιθέμενης αξίας της παραγωγής για την εξυπηρέτηση της.

---

¹⁵ <http://el.wikipedia.org>

2. Δίνει την δυνατότητα στις επιχειρήσεις να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους με συγκριτικά χαμηλότερο συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος, κυρίως λόγω της δυνατότητας διαμελισμού των υποχρεώσεων και της πολλαπλασιαστικής ιδιότητας του χρήματος.
3. Παράλληλα, η χρηματοδοτική μίσθωση εξασφαλίζει φορολογικά προνόμια, ενώ ο Αναπτυξιακός Νόμος που προαναφέρθηκε, δίνει την δυνατότητα επιδότησης των μισθίων του leasing κατά ένα ποσοστό ίσο με το ποσοστό επιχορήγησης επενδύσεων που ισχύει κατά περίπτωση.

Η αγορά των εταιρειών Leasing διακρίνεται από έναν υγιή ανταγωνισμό, καθώς στον χώρο δραστηριοποιούνται σχετικά ισοδύναμες εταιρείες. Παράλληλα, η αποκλιμάκωση των επιτοκίων και των δημόσιων ελλειμμάτων δίνει την δυνατότητα στις εταιρείες Leasing να πραγματοποιούν ολοένα και περισσότερο αξιόπιστες προβολές ανά μονάδα χρόνου, με άμεσο αντίκτυπο στο συνολικό κόστος του επενδυτή.

Μετά την ψήφιση του Ν. 2682/99, η χρηματοδοτική μίσθωση επεκτείνεται και στην αγορά ακίνητων. Προσφέρει σε επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποκτήσουν επαγγελματική στέγη για την άσκηση της δραστηριότητάς τους ενώ παράλληλα να εκμεταλλευτούν όλα τα φορολογικά και άλλα πλεονεκτήματα. Ο μισθωτής επαγγελματικής στέγης μπορεί να είναι κάθε μορφή επιχείρησης και η διάρκεια της μίσθωσης είναι τουλάχιστον δεκαετής. Ο μισθωτής πληρώνει το συμφωνηθέν μίσθωμα, το οποίο αποτελεί λειτουργική δαπάνη και εκπίπτει 100% από το φορολογητέο εισόδημα. Μετά την λήξη της σύμβασης Leasing, το ακίνητο ανήκει στον μισθωτή, ο οποίος το αγοράζει στην προσυμφωνημένη αξία. Η εξαγορά αυτή είναι απαλλαγμένη από τον Φόρο Μεταβίβασης Ακινήτων.

Τα βασικά πλεονεκτήματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτων είναι:

- 6 Απόκτηση ιδιόκτητης επαγγελματικής στέγης, αντικαθιστώντας το ενοίκιο με το μίσθωμα του Leasing, αποκτώντας έτσι μόνιμη έδρα.
- 7 Χρηματοδότηση έως και 100% της αξίας του ακινήτου.
- 8 Αποφυγή της δέσμευσης κεφαλαίων τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε άλλες δραστηριότητες της εταιρίας.
- 9 Χρήση της φορολογικής ωφέλειας του θεσμού διότι τα καταβαλλόμενα μισθώματα εκπίπτουν 100% από το φορολογητέο εισόδημα, απαλλαγή από τον Ειδικό Φόρο Τραπεζικών Εργασιών και μη απαίτηση της αιτιολόγησης της πηγής προέλευσης κεφαλαίων για την απόκτηση ακινήτου.
- 10 Η εκταμίευση του ΦΠΑ δεν γίνεται άμεσα αλλά κατά την διάρκεια της σύμβασης.
- 11 Δεν επηρεάζεται ο ισολογισμός της εταιρίας και συνεπώς διατηρείται η πιστοληπτική ικανότητά της.

12 Επαναμίσθωση (sale and lease back) ακινήτων που επιχειρήσεις είχαν στην κυριότητά τους στις εταιρίες Leasing. Με αυτή την δραστηριότητα ενεργοποιούνται αδρανούντα πάγια, βελτιώνεται η ρευστότητα και διοχετεύουν πόρους σε άλλες δραστηριότητες της επιχείρησής τους.

5.2 Μορφές Leasing.

Η Χρηματοδοτική Μίσθωση μπορεί να έχει τις εξής μορφές:

I. Απλή χρηματοδοτική μίσθωση (Financial Leasing).

Είναι μια σύγχρονη υπηρεσία που προσφέρει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες να αποκτήσουν: κινητό εξοπλισμό καινούργιο ή μεταχειρισμένο από την Ελλάδα ή το εξωτερικό, όπως: μηχανήματα κάθε είδους, οχήματα επιβατηγά και φορτηγά, έπιπλα, ηλεκτρονικό εξοπλισμό, τηλεφωνικά κέντρα και δίκτυα, κλιματιστικά, εξοπλισμό ιατρείων, ξενοδοχείων και εστιατορίων, αγροτικά και οδοποιητικά μηχανήματα κ.λπ. Επιπλέον: επαγγελματική στέγη, γραφεία, καταστήματα, βιομηχανικά και βιοτεχνικά κτίρια, εμπορικά και εκθεσιακά κέντρα, αποθήκες και άλλα ακίνητα για επαγγελματική χρήση. Η επαγγελματική στέγη μπορεί να αποτελείται από αυτοτελή ακίνητα, αλλά και οριζόντιες ή κάθετες ιδιοκτησίες. Έτσι οι επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες αποκτούν τα μέσα για την άσκηση της δραστηριότητάς τους και συγχρόνως εκμεταλλεύονται όλα τα φορολογικά και λοιπά πλεονεκτήματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης, χωρίς να δεσμεύουν πλέον σημαντικά ίδια κεφάλαια.

Η εταιρεία Leasing αγοράζει το κινητό ή το ακίνητο στοιχείο κατόπιν επιλογής της επιχείρησης (μίσθωση) και το παραχωρεί έναντι μισθώματος στο μισθωτή για κάποια συγκεκριμένη περίοδο. Με τη λήξη της μίσθωσης παρέχεται στον μισθωτή το δικαίωμα είτε να αγοράσει το «στοιχείο» με ένα συμβολικό τίμημα, είτε να ανανεώσει τη σύμβαση για ορισμένο χρόνο. Επισημαίνεται ότι το δικαίωμα αγοράς δύναται να ασκηθεί και πριν από τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης. Καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης η κυριότητα του στοιχείου ανήκει στην εταιρεία Leasing.

Τη μορφή αυτή επιλέγουν συνήθως επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες.

II. Αντίστροφη μίσθωση/πώληση και εκμίσθωση (Sale And Lease Back).

Η επιχείρηση που επιθυμεί να βελτιώσει τη ρευστότητά της με τη μετατροπή σε κεφάλαιο κίνησης των κεφαλαίων της που έχουν επενδυθεί σε εξοπλισμό και επιχειρηματικά ακίνητα μπορεί να πουλήσει τα πάγια αυτά στοιχεία στην εταιρία Leasing και στη συνέχεια να τα μισθώσει, κάνοντας χρήση του θεσμού του Leasing. Με τη λύση αυτή δίνεται ακόμη η δυνατότητα στην επιχείρηση να

βελτιώσει την εικόνα του ισολογισμού της μέσω της εξόφλησης τυχόν βραχυχρόνιου δανεισμού της που χρηματοδότησε την απόκτηση των παγίων. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες δεν επιτρέπεται να πουλήσουν στην εταιρία Leasing τα επαγγελματικά τους ακίνητα και στη συνέχεια να τα μισθώσουν. Επιτρέπεται όμως να πουλήσουν τον εξοπλισμό τους.

Τη μορφή αυτή επιλέγουν επιχειρήσεις που επιθυμούν μείωση δανεισμού αναδιάρθρωση ισολογισμού και επιχειρήσεις που έχουν ανάγκη κεφαλαίων και αδυνατούν να προσφύγουν στον τραπεζικό δανεισμό.

III. Διασυνοριακό Leasing (Cross Border Leasing, Import-Export Leasing).

Κύριο χαρακτηριστικό της μορφής αυτής είναι ότι δύο από τα τρία συμβαλλόμενα μέρη (μισθωτής, εκμισθωτής, προμηθευτής) έχουν την έδρα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους σε διαφορετικές χώρες.

Η περίπτωση αυτή διαφοροποιείται από τις προηγούμενες κατά το στοιχείο της πληρωμής των μισθωμάτων σε συνάλλαγμα, γεγονός που περικλείει πρόσθετους κινδύνους.

IV. Συμμετοχική ή Εξισορροπητική Μίσθωση (Leveraged Leasing και Buy Out Leasing).

Η περίπτωση αυτή εφαρμόζεται σε πράγματα πολύ μεγάλης αξίας (πλοία, αεροπλάνα, τρένα κ.α.) και προϋποθέτει τη σύμπραξη τεσσάρων μερών: του πελάτη, του βιομηχανικού κατασκευαστή, της εταιρείας Leasing και ενός τραπεζικού οργανισμού.

Η τράπεζα διαθέτει αμέσως το τίμημα στη βιομηχανία και εισπράττει ένα μερίδιο των ενοικίων από την εταιρεία Leasing, η οποία δρα ως μεσάζων για την τοποθέτηση του εξοπλισμού.

Χρησιμοποιείται κύρια για εξαγορές, συγχωνεύσεις και συμμετοχές.

Πολύ μεγάλες επιχειρήσεις είναι αυτές που επιλέγουν τη συγκεκριμένη μορφή Leasing.

V. Πρόγραμμα Μίσθωσης – Πώλησης (Vendor – Leasing).

Είναι μία τεχνική προώθησης των πωλήσεων, κατά την οποία ένας προμηθευτής εξοπλισμού υπογράφει μία σύμβαση - πλαίσιο με μία εταιρεία Leasing και στη συνέχεια προσκομίζει πελάτες για τελική αγορά μέσω της μακροπρόθεσμης ενοικίασης, που προσφέρει η εταιρεία leasing. Από την εταιρεία αυτή ο προμηθευτής εισπράττει ολόκληρο το τίμημα κατά την υπογραφή της σύμβασης ενοικίασης με τον πελάτη.

Διάφοροι όροι υπεισέρχονται στην τελική σύμβαση, ανάλογα με τις επιθυμίες των πελατών, οπότε γίνεται λόγος για μίσθωση κατά παραγγελία (λ.χ. εποχιακή διακύμανση, ανάλογα με τις

πωλήσεις του τελικού προϊόντος, στην πληρωμή των ενοικίων κ.α.).

Η συνεργασία μεταξύ της εταιρίας leasing και του προμηθευτή εξοπλισμού, με διάφορα σχήματα, συμβάλλει στην αύξηση των πωλήσεων και των δύο μερών.

Την μορφή αυτή συνήθως προτιμούν επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα.

5.3 Η Χρηματοδοτική Μίσθωση Στην Περίοδο 1994–2003.¹⁶

Κατά την τελευταία δεκαετία, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις ανέπτυξαν σαφές ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο χρηματοδοτικό εργαλείο, με αιχμή το 1999, οπότε και επετράπη το Leasing ακινήτων.

Αναλυτικότερα:

Το 1994 το ύψος των συνολικών επενδύσεων με Leasing διαμορφώθηκε σε 153 εκατ. ευρώ.

Το 1995 αυξήθηκε κατά 5,19% και ανήλθε σε 201,3 εκατ. ευρώ.

Το 1996 διατήρησε τους ίδιους ρυθμούς ανάπτυξης - ποσοστό 5,13% - καθώς ανήλθε σε 253,1 εκατ. ευρώ. Οι επενδύσεις με Leasing σε μηχανολογικό εξοπλισμό απορρόφησαν 145 εκατ. ευρώ και τα υπόλοιπα αφορούσαν κυρίως οχήματα.

Το 1997 ανήλθαν σε 349,8 εκατ. ευρώ ποσοστό 6,42% επί των συνολικών ιδιωτικών επενδύσεων. Οι επενδύσεις με Leasing σε μηχανολογικό εξοπλισμό απορρόφησαν 195 εκατ. ευρώ και οχημάτων 296,4 εκατ. ευρώ.

Το 1998 σε 418 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 5,99% επί των ιδιωτικών επενδύσεων. Οι επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό μέσω Leasing απορρόφησαν 239 εκατ. ευρώ.

Την επόμενη χρονιά, το 1999, το ποσοστό επενδύσεων σε κινητά με Leasing αυξήθηκε αισθητά και διαμορφώθηκε σε 8,36% επί των συνολικών ιδιωτικών επενδύσεων.

Έτσι, επενδύσεις ύψους 610 εκατ. ευρώ χρηματοδοτήθηκαν με Leasing, ενώ τη χρονιά αυτή «εγκαινιάστηκε» το Leasing ακινήτων, που επέφερε στις εταιρείες συνολικά έσοδα 121 εκατ. ευρώ αυξάνοντας τη συνολική παραγωγή τους σε 721 εκατ. ευρώ.

Το 2000, η συνολική παραγωγή των εταιρειών Leasing ανήλθε σε 1,03 δισ. ευρώ εκ των οποίων τα 340,7 εκατ. ευρώ αφορούσαν επενδύσεις σε ακίνητα, ενώ από τα υπόλοιπα 736 εκατ. ευρώ τα 409 εκατ. ευρώ κατευθύνθηκαν στη χρηματοδότηση μηχανημάτων και τα υπόλοιπα σε οχήματα.

Το 2001 κατά 26,2% αυξήθηκε η αξία των νέων συμβάσεων που διαμορφώθηκε σε 1,35 εκατ. ευρώ. Η συνολική εκμίσθωση ακινήτων μέσω Leasing αντιπροσωπεύει το 25,74% της συνολικής αξίας των νέων συμβάσεων του 2001, δηλαδή 334,78 εκατ. ευρώ.

¹⁶ <http://www.disabled.gr/lib/?p=7918>

Τα επαγγελματικά οχήματα απορρόφησαν τα 229,8 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 17,67%. Υποχώρηση, ωστόσο, παρουσίασε ο τομέας του εξοπλισμού γραφείου, καθώς οι νέες συμβάσεις διαμορφώθηκαν σε 91,8 εκατ. ευρώ και το μερίδιο επί του συνόλου διαμορφώθηκε σε 7,06%, ενώ ποσοστό 8,98% ή 116,8 εκατ. ευρώ προήλθε από συμβάσεις επιβατικών αυτοκινήτων.

Το 2002 παρατηρήθηκε επιβράδυνση στους ρυθμούς ανάπτυξης, δεδομένης της αναμονής για την ψήφιση της απαλλαγής του Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων επί των συμβάσεων Sale And Lease Back που τελικά ψηφίστηκε στο τέλος του έτους.

Έτσι, η αξία των νέων συμβάσεων Leasing αυξήθηκε κατά 18,5% και ανήλθε σε 1,536 εκατ. ευρώ.

Χρηματοδοτήσεις ύψους 528,2 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 34,4% αφορούσαν μηχανολογικό εξοπλισμό, ενώ η συνολική εκμίσθωση ακινήτων αντιπροσωπεύει το 28,22% δηλαδή 433,58 εκατ. ευρώ.

Οι συμβάσεις Leasing σε επαγγελματικά οχήματα ανήλθαν σε 248,2 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 16,15%.

Ο τομέας του εξοπλισμού γραφείου με συμβάσεις 86,8 εκατ. ευρώ αντιπροσωπεύει ποσοστό 5,65%, ενώ ένα ποσοστό 9,51% ή 146,1 εκατ. ευρώ προήλθε από συμβάσεις επιβατικών αυτοκινήτων. Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι, η ελληνική αγορά του Leasing προβλέπεται να παρουσιάσει σημαντικό ρυθμό ανάπτυξης η οποία θα οφείλεται τόσο στο γενικό πλαίσιο ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας όσο και στις συνθήκες του κλάδου.

Η ένταξη της χώρας στην ONE, το πρόγραμμα σύγκλισης, η μείωση του πληθωρισμού και η λειτουργία της ελληνικής οικονομίας μέσα στο σταθερό περιβάλλον της ONE, θέτουν τις βάσεις της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας και δημιουργούν μεγάλες προοπτικές για επενδύσεις.

5.4 ΕΘΝΙΚΗ Leasing.

Η ΕΘΝΙΚΗ Leasing είναι η εταιρεία Χρηματοδοτικής Μίσθωσης του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας με πολυετή δραστηριότητα και δυναμική παρουσία στον γοργά αναπτυσσόμενο χώρο της Χρηματοδοτικής Μίσθωσης. Ως θυγατρική του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας αντλεί από αυτόν όλα τα πλεονεκτήματα της πρώτης δύναμης στην Τραπεζική αγορά εξασφαλίζοντας παράλληλα μεγάλη ευελιξία στην εξυπηρέτηση των πελατών της.

Η ΕΘΝΙΚΗ Leasing απευθύνεται σε πελάτες ενεργούς σε κάθε τομέα της οικονομικής δραστηριότητας, με έμφαση στις υπηρεσίες, βιομηχανία, βιοτεχνία, εμπόριο, κατασκευές και ελεύθερους επαγγελματίες. Πλήρως μηχανογραφημένη, με υψηλής ποιότητας ανθρώπινο δυναμικό προσφέρει λύσεις που υπηρετούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα επενδυτικά σχέδια των πελατών της.

Στις δυνατότητες της ΕΘΝΙΚΗ Leasing περιλαμβάνεται κάθε είδους σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing) σε ακίνητα και κινητά, καθώς και συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing)

για εξοπλισμό επενδύσεων που εντάσσονται στους αναπτυξιακούς νόμους. Έτσι, μπορούν να καλυφθούν όλες οι ανάγκες μιας επιχείρησης σε εξοπλισμό, καινούριο ή μεταχειρισμένο, από μεμονωμένα μηχανήματα έως σειρές μηχανημάτων παραγωγής και έργου, ή ακόμη ηλεκτρονικοί υπολογιστές, αυτοκίνητα, οχήματα παντός τύπου, τηλεφωνικά κέντρα, έπιπλα, κλιματιστικά μηχανήματα κ.λπ., με ευνοϊκό κόστος χρήματος και χωρίς να επηρεάζεται η ρευστότητά της.

5.5 ΕΜΠΟΡΙΚΗ Leasing.

Η Εμπορική Leasing ανήκει κατά 80% στην Εμπορική Τράπεζα και κατά 20% στην Crédit Agricole Leasing (Μέλη του Ομίλου της Crédit Agricole S.A.) και είναι μία από τις πρωτοπόρες εταιρείες του κλάδου των χρηματοδοτικών μισθώσεων στην Ελλάδα.

Η επιτυχία της Εμπορικής Leasing οφείλεται στη δημιουργία μακρόχρονης σχέσης εμπιστοσύνης με τους πελάτες της και στην υποστήριξη που της παρέχει πανελλαδικά ο Όμιλος, τόσο στην εξυπηρέτηση, όσο και στην εξεύρεση από κοινού λύσεων για την απόλυτη ικανοποίηση των αναγκών της πελατείας της.

Κύρια δραστηριότητα της εταιρείας είναι η παροχή χρηματοδοτικών μισθώσεων σε επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες για την απόκτηση ή ανανέωση του κεφαλαιουχικού τους εξοπλισμού ή ακινήτου, χωρίς επιβάρυνση της ρευστότητάς τους και με σημαντικά φορολογικά πλεονεκτήματα.

Η πελατεία της Εμπορικής Leasing καλύπτει όλους τους χώρους της επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπως βιομηχανίες, βιοτεχνίες, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, εμπορικές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες. Παράλληλα, η εταιρεία έχει αναπτύξει σημαντικές συνεργασίες με προμηθευτές εξοπλισμού, μέσω ειδικών προγραμμάτων χρηματοδότησης των πωλήσεών τους (Vendors' Leasing). Τα αγαθά που συνήθως αποκτώνται μέσω Leasing είναι μηχανήματα και εξοπλισμοί, αυτοκίνητα και λοιπά μέσα μεταφοράς (φορτηγά, λεωφορεία), ακίνητα (γραφεία, καταστήματα κ.λπ.) και, γενικά, οτιδήποτε χρησιμοποιείται από μία επιχείρηση στην παραγωγική της διαδικασία. Η κατώτατη διάρκεια χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι 3 χρόνια για κινητό εξοπλισμό και 10 χρόνια για ακίνητα.

5.6 EFG EUROBANK Properties και EFG EUROBANK Leasing.

Οι EFG Eurobank Properties και EFG Eurobank Leasing είναι θυγατρικές εταιρείες της Eurobank.

Μπορεί ο ενδιαφερόμενος να καλύψει έως και 100% του κόστους της επένδυσής του για επαγγελματικό εξοπλισμό και στέγη έναντι καταβολής μισθώματος, απλά επιλέγοντας το προϊόν που ταιριάζει καλύτερα στις ανάγκες του:

- Direct Leasing Εξοπλισμού.

- Αγορά εξοπλισμού κάθε είδους & επαγγελματικά μεταφορικά μέσα.
- Direct Leasing Ακινήτων.
- Αγορά επιχειρηματικών ακινήτων κάθε είδους.
- Sale and Lease - Back Ακινήτων.
- Πώληση και επαναμίσθωση ακινήτων χωρίς φόρο μεταβίβασης.
- Χρονομίσθωση επιβατηγών αυτοκινήτων.

Μακροχρόνια μίσθωση επιβατηγών αυτοκινήτων που εξασφαλίζει μια σειρά από προνόμια όπως: ασφάλιση κατά παντός κινδύνου, οδική βοήθεια, απαλλαγή από τέλη κυκλοφορίας, παροχή άλλου αυτοκινήτου προς αντικατάσταση του μισθωμένου σε περιπτώσεις ακινητοποίησης του κ.α.

5.7 ALPHA Leasing.

Η ALPHA Bank παρέχει εργασίες χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing) παραγωγικού εξοπλισμού για επαγγελματική χρήση. Αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να αποτελέσει κάθε είδους μηχανολογικός εξοπλισμός, ηλεκτρονικοί υπολογιστές και συναφή μηχανήματα, λατομικά, εξορυκτικά, οικοδομικά και οδοποιητικά μηχανήματα, ιατρικά μηχανήματα και επιστημονικά όργανα, έπιπλα και λοιποί εξοπλισμοί γραφείων.

Δικαίωμα για Leasing έχει οποιαδήποτε επιχείρηση και κάθε ελεύθερος επαγγελματίας, με την προϋπόθεση ότι η πιστοληπτική ικανότητα του μισθωτή ικανοποιεί την εταιρεία. Ένα βασικό χαρακτηριστικό της εταιρίας αυτής είναι η ευελιξία, αφού το Leasing μπορεί να προσαρμοσθεί στην ιδιαιτερότητα κάθε επένδυσης (π.χ. κυμαινόμενα μισθώματα, συμβάσεις σε ξένο νόμισμα, κ.λπ.). Οι διαδικασίες είναι σύντομες και απλές και υπάρχει απαλλαγή από τις συνήθεις επιβαρύνσεις των δανειακών συμβάσεων. Παράλληλα, παρέχεται έμμεση χρηματοδότηση των επιχειρήσεων με πρόσθετο κεφάλαιο κίνησης, μέσω του Sale And Lease Back.

5.8 ΚΥΠΡΟΥ Leasing.

Έχοντας ιδρυθεί το 1997, η Κύπρου Leasing, μέλος του Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου, αποτελεί ηγετική μορφή στην αγορά του Leasing και πρωτοπορεί μετατρέποντάς την χρηματοδοτική μίσθωση από ένα απλό χρηματοδοτικό εργαλείο, σε δυναμικό και απαραίτητο επιχειρηματικό συνεργάτη επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών.

Στηριζόμενη στην υψηλή εξειδίκευση των στελεχών της και επενδύοντας στη συνεχή βελτίωση τους, η Κύπρου Leasing συνεργάζεται ευρέως με οίκους προμηθευτών (vendor leasing) και προχωρά δυναμικά στη μίσθωση πάγιου εξοπλισμού και ακινήτων. Με γνώμονα την δυνατόν καλύτερη εξυπηρέτηση του πελάτη, έχει πετύχει τη σταθερή παρουσία της στην κορυφή της αγοράς με την

δεύτερη θέση που κατέλαβε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, κατακτώντας το εντυπωσιακό 18%.

Η ΚΥΠΡΟΥ Leasing προσφέρει:

1. Προγράμματα Leasing Κινητού Εξοπλισμού.

- Κυμαινόμενο επιτόκιο.

Με βάση το euribor για όλες τις κατηγορίες επαγγελματιών και επιχειρήσεων

- Ιατρικό πρόγραμμα.

Προνομιακό πρόγραμμα της Κύπρου Leasing, που απευθύνεται στους ιατρούς και εταιρίες του ιατρικού κλάδου για απόκτηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων, με τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

-1ος χρόνος: σταθερό επιτόκιο

-2ος μέχρι τη λήξη: κυμαινόμενο επιτόκιο με βάση το euribor

- Σταθερό επιτόκιο.

Τελικό σταθερό επιτόκιο για όλες τις κατηγορίες επαγγελματιών και επιχειρήσεων

2. Προγράμματα Leasing Ακινήτων.

- Κυμαινόμενο επιτόκιο.

Τα μισθώματα διαμορφώνονται με βάση το euribor για όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (VENTURE CAPITAL)

6.1 Εισαγωγή.

Το Venture Capital είναι ένα χρηματοδοτικό εργαλείο που εμφανίστηκε στη δεκαετία του 1950 στις ΗΠΑ και αρκετά αργότερα αλλά δυναμικά στη Μ. Βρετανία καθώς επίσης και στις άλλες χώρες της Δ. Ευρώπης. Είναι πολύ νέο σαν θεσμός στην Ελλάδα (πρώτος σχετικός νόμος 1775/88) όπου όμως αναπτύσσεται, ειδικά την τελευταία πενταετία, ραγδαία. Μετά τη χρηματιστηριακή άνοιξη στην Ελλάδα και την μεταφορά τεραστίων κεφαλαίων από τραπεζικές καταθέσεις σε αγορές μετοχών, ο ενθουσιασμός των επενδυτών έχει μειωθεί και οι επενδυτές στρέφονται και θα στραφούν στο μέλλον σε μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες τοποθετήσεις. Αυτό έχει συμβεί και στις χώρες όπου το Venture Capital ανθεί. Μπορεί να αποδοθεί ως «Κεφάλαιο Διακινδυνεύσεως», «Επιχειρηματικό Κεφάλαιο», «Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών» ή ακόμα καλύτερα ως «Επιχειρηματικό Κεφάλαιο Υψηλού Κινδύνου - ΕΚΥΚ».

Το Επιχειρηματικό Κεφάλαιο Υψηλού Κινδύνου είναι πηγή χρηματοδότησης καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Θεσμοθετήθηκε στην Ελλάδα με τον Ν. 1775/88, ο οποίος επιτρέπει την σύσταση Εταιρειών Παροχής Επιχειρηματικού Κεφαλαίου (ΕΠΕΚ). Οι Εταιρείες Παροχής Επιχειρηματικού Κεφαλαίου είναι κυρίως ιδιωτικές επιχειρήσεις στις οποίες παρέχονται κρατικές επιδοτήσεις ή φορολογικά κίνητρα. Τα νομοθετικά κενά καλύφθηκαν μερικώς από τις αναμορφώσεις των Ν. 2166/93 και Ν. 2367/95, που ισχύουν ως σήμερα. Είναι χαρακτηριστικό ότι μέχρι το τέλος του 1995, στα πλαίσια του Ν. 1775/88 είχαν ιδρυθεί τρεις μόνο Εταιρείες Παροχής Επιχειρηματικού Κεφαλαίου, υποβλήθηκαν έξι αιτήσεις υπαγωγής, και πραγματοποιήθηκε μία μόνο επένδυση, ενώ τα υπό διαχείριση κεφάλαια των ΕΠΕΚ έφθαναν μόλις τα 20 εκατομμύρια ECU.

Η χρηματοδότηση μιας εταιρίας από ένα Venture Capital Fund γίνεται με τη μορφή της συμμετοχής στο μετοχικό τους κεφάλαιο της εταιρίας, κυρίως μέσω αύξησής του. Εναλλακτικά μπορεί να δοθεί με τη μορφή μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου. Το Venture Capital δεν επενδύει συνήθως σε εισηγμένες εταιρίες. Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τα Α.Κ.Ε.Σ., (Ν. 2992/2002), απαγορεύει μάλιστα επενδύσεις σε εισηγμένες εταιρίες.

Το Venture Capital στοχεύει σε ρευστοποίηση των συμμετοχών του και επανεπένδυση των κεφαλαίων του. Δεν στοχεύει στη διατήρηση του χαρτοφυλακίου του για πολλά χρόνια. Επενδύει με μακροπρόθεσμη προοπτική αλλά παράλληλα με ορατό χρονικό ορίζοντα εξόδου.

Επιδίωξη του Venture Capital είναι να συνεισφέρει σαν στρατηγικός εταίρος στη γρήγορη ανάπτυξη των εταιριών που συμμετέχει, στη βελτίωση της χρηματοοικονομικής τους δομής και στην ανάπτυξη κερδοφορίας.

Το Venture Capital μοιράζεται με μία επιχείρηση το ρίσκο και ως εκ τούτου περιμένει να αμειφθεί με υψηλές αποδόσεις ίδιες με τις αναμενόμενες από τον επιχειρηματία.

Με βάση τον Ν. 2367/95, οι Εταιρείες Παροχής Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (ΕΠΕΚ) μετονομάζονται Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΕΚΕΣ) και το πλαίσιο λειτουργίας τους ρυθμίζεται συνολικά, ενώ αποφεύγονται παραπομπές από νόμο σε νόμο. Σύμφωνα με την παραπάνω νομοθεσία, ορίζεται ως ΕΚΕΣ μία ανώνυμη εταιρεία που έχει ως σκοπό τη συμμετοχή στο κεφάλαιο επιχειρήσεων που εδρεύουν στην Ελλάδα και ασκούν γεωργική, βιομηχανική, μεταλλευτική, βιοτεχνική, ξενοδοχειακή ή εμπορική δραστηριότητα. Ο Υπουργός Εμπορίου είναι αυτός που εξετάζει εάν μια εταιρία τηρεί τις προϋποθέσεις να χαρακτηριστεί Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών και να υπαχθεί στο Ν2367/95, ενώ ο ίδιος ελέγχει τις ήδη υπάρχουσες Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών.

6.2 Πηγές Χρηματοδότησης Του Επιχειρηματικού Κεφαλαίου Υψηλού Κινδύνου.

Οι πηγές χρηματοδότησης του Επιχειρηματικού Κεφαλαίου Υψηλού Κινδύνου είναι:

- Ιδιώτες με μεγάλη περιουσία. Είναι ιδιωτικές Επενδυτικές Κοινοπραξίες και Εταιρείες, με ορισμένη διάρκεια ζωής των κοινοπραξιών (10 χρόνια περίπου).
- Ιδιώτες που συμμετέχουν σε ανεπίσημη αγορά Επιχειρηματικού Κεφαλαίου Υψηλού Κινδύνου και αποτελούν την μεγαλύτερη πηγή Επιχειρηματικού Κεφαλαίου Υψηλού Κινδύνου.
- Εταιρείες Παροχής Επιχειρηματικών Κεφαλαίων Θυγατρικές Χρηματοπιστωτικών ή μη Χρηματοπιστωτικών Εταιρειών.
- Θυγατρικές τραπεζών και ασφαλιστικών εταιρειών που διακρίνονται για τις συντηρητικές στρατηγικές που ακολουθούν και τη μικρή εμπειρία σε σχέση με άλλες Εταιρείες Παροχής Επιχειρηματικών Κεφαλαίων.
- Εταιρείες Παροχής Επιχειρηματικών Κεφαλαίων που χρησιμοποιούν κρατική χρηματοδότηση.

6.3 Οι Μορφές Επενδύσεων Του Επιχειρηματικού Κεφαλαίου Υψηλού Κινδύνου.

Οι μορφές επενδύσεων του Επιχειρηματικού Κεφαλαίου Υψηλού Κινδύνου είναι οι εξής:

1. Χρηματοδότηση σποράς ή Πρωταρχικό Κεφάλαιο (Seed Finance), όπου εξακριβώνεται η εφικτότητα του επενδυτικού σχεδίου.
2. Χρηματοδότηση εκκίνησης ή Αρχικό Κεφάλαιο (Start Up Finance), με διάρκεια επένδυσης τρία χρόνια.
3. Χρηματοδότησης στα πρώτα στάδια παραγωγής και πωλήσεων (Early Stage Financing), όπου χρηματοδοτούνται και μη κερδοφόρες επιχειρήσεις.
4. Χρηματοδότηση επέκτασης ή ανάπτυξης (Expansion or Development Finance), όπου αντιμετωπίζεται το σημαντικό κόστος των αναγκών για την επέκταση της επιχείρησης εξόδων σε πάγια, αναδιάρθρωση τμημάτων, εκσυγχρονισμό υλών.
5. Ενδιάμεση χρηματοδότηση (Mezzanine Finance) όπου οι χρηματοδοτούμενες επιχειρήσεις λειτουργούν στο νεκρό σημείο τους (Break Even) και οι επενδύσεις είναι μακροπρόθεσμες.
6. Χρηματοδότηση σύνδεσης - γέφυρας (Bridge Finance), όπου χρηματοδοτείται η μεταβολή από παραδοσιακά πρότυπα διαχείρισης σε πιο εξελιγμένα, όπως η εισαγωγή στην κεφαλαιαγορά και διαρκεί το πολύ ένα χρόνο.
7. Χρηματοδότηση στροφής ή ανόρθωσης (Turn Around Finance), όπου χρηματοδοτούνται ζημιογόνες επιχειρήσεις με σκοπό την αναδιάρθρωση και τον αναπροσανατολισμό τους.
8. Replacement, όπου εξαγοράζεται το μερίδιο απερχόμενου εταίρου.
9. Κεφάλαιο εξαγοράς Management (Management Buy - Out/MBO ή Management Buy - In/MBI).

Στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας το Επιχειρηματικό Κεφάλαιο Υψηλού Κινδύνου έχει τη μορφή:

- Χρηματοδότησης επιδοτούμενων δανείων στις νέες επιχειρήσεις.
- Φορολόγησης των ΕΠΕΚ με χαμηλούς συντελεστές.
- Φορολόγησης των κεφαλαιακών κερδών με χαμηλούς συντελεστές ή απαλλαγής αυτών από τη φορολογία.
- Μερικής αποζημίωσης των ΕΠΕΚ για τις ζημιές που προέρχονται από επενδυτική δραστηριότητα.

6.4 Τύποι Επενδύσεων Venture Capital.

Υπάρχουν διάφοροι τύποι επενδύσεων Venture Capital οι σπουδαιότεροι των οποίων είναι οι εξής:

Τύπος Επένδυσης Venture Capital	Χρήση
------------------------------------	-------

<p align="center">Κεφάλαια Σποράς (Seed Capital)</p>	<p>Είναι τα κεφάλαια που χρησιμοποιούνται για την δοκιμή/ανάπτυξη μιας ιδέας για την κατάστρωση ενός επιχειρηματικού σχεδίου και για την αρχική φάση εσωτερικής οργάνωσης μιας επιχείρησης. Αποτελούν πολύ μικρό ποσοστό στη διεθνή αγορά Venture Capital λόγω του πολύ υψηλού κινδύνου για μη συνέχιση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Στην Ελλάδα ιδρύθηκε εταιρεία Seed Capital(Hellenic Venture) με βάση το Κοινοτικό Seed Capital χωρίς όμως ιδιαίτερη επιτυχία.</p>
<p align="center">Κεφάλαια εκκίνησης (Start Up Capital)</p>	<p>Είναι τα κεφάλαια που χρησιμοποιούνται για την εδραίωση και καθιέρωση ενός προϊόντος και μιας επιχείρησης, για την τελική διαμόρφωση ενός προϊόντος και του σχετικού μάρκετινγκ, για την υποστήριξη δικτύου διανομής, για την καθιέρωση εμπορικού τίτλου κ.λπ. Τα κεφάλαια εκκίνησης απευθύνονται σε επιχειρήσεις που ίσως δεν έχουν πραγματοποιήσει ακόμη πωλήσεις ή λειτουργούν λίγους μήνες. Αποτελούν ποσοστό γύρω στο 2,5% του συνόλου των επενδύσεων στην Ευρώπη.</p>
<p align="center">Κεφάλαια αρχικού σταδίου παραγωγής (Early Stage Financing)</p>	<p>Είναι τα κεφάλαια που χρησιμοποιούνται στα πρώτα στάδια παραγωγής και πωλήσεων και ίσως και πριν η επιχείρηση γίνει κερδοφόρα και αποτελούν περίπου 3% του συνόλου των επενδύσεων Venture Capital.</p>
<p align="center">Κεφάλαια ανάπτυξης ή επέκτασης (Development, Expansion Capital)</p>	<p>Είναι τα κεφάλαια που κατευθύνονται σε επιχειρήσεις εν λειτουργία και αποτελούν πολύ μεγάλο ποσοστό στο σύνολο των επενδύσεων διότι χρησιμεύουν για αύξηση της παραγωγής και των πωλήσεων, για επέκταση στην αγορά, για ριζική αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων. Στην Ελλάδα δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στις επενδύσεις αυτού του τύπου.</p>
<p align="center">Κεφάλαια γέφυρας (Mezzanine Financing Bridge Financing)</p>	<p>Είναι τα κεφάλαια που χρηματοδοτούν και επιχείρηση που βρίσκεται στο στάδιο προετοιμασίας για την είσοδο στο χρηματιστήριο. Αντιπροσωπεύουν ποσοστό γύρω στο 10% του συνόλου των επενδύσεων. Οι επενδύσεις της Baring Hellenic Venture ήταν κυρίως αυτής της μορφής.</p>
<p align="center">Εξαγορά επιχείρησης από διευθυντικά στελέχη (Management Buy - Out), Εξαγορά επιχείρησης από στελέχη εκτός επιχείρησης (Management Buy - In), Εξαγορά μεριδίου απερχόμενου εταιρίου (Replacement)</p>	<p>Οι μορφές αυτές έχουν δείξει μεγάλη άνθηση στο διάστημα της τελευταίας δεκαετίας στη διεθνή αγορά και αποτελούν περίπου το 40% του συνόλου των επενδύσεων Venture Capital στην Ευρώπη.</p>

6.5 Κριτήρια Συμμετοχής Ελληνικών Εταιρειών Venture Capital Σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.

Είδη Κριτηρίων	Κατηγορία Κριτηρίων	Σημαντικότητα Κριτηρίων		
		Μεγάλη	Μέτρια	Μικρή
Υψηλή αναμενόμενη απόδοση (IRR > 30%)	Κριτήριο αποδοτικότητας της επένδυσης	*		
Συμμετοχή μειοψηφίας στο μετοχικό κεφάλαιο της Μικρομεσαίας Επιχείρησης (49% του μετοχικού κεφαλαίου)	Κριτήριο ελέγχου της Μικρομεσαίας και κριτήριο διασποράς κινδύνου της εταιρείας Venture Capital	*		
Συμμετοχή στο Δ.Σ. της Μικρομεσαίας Επιχείρησης	Κριτήριο συμμετοχής σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις			*
Συνέπεια, συνέχεια, εμπειρία και σοβαρότητα της Διοίκησης της Μικρομεσαίας Επιχείρησης	Κριτήριο συμμετοχής σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	*		
Φερεγγυότητα των μετόχων της Μικρομεσαίας Επιχείρησης	Κριτήριο συμμετοχής σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	*		
Πρωτοπορία της Μικρομεσαίας Επιχείρησης στον τομέα της ανταγωνιστικότητας και προοπτικές της Μικρομεσαίας Επιχείρησης	Κριτήριο συμμετοχής σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	*		
Προοπτικές του κλάδου όπου ανήκει η Μικρομεσαία Επιχείρηση	Κριτήριο συμμετοχής σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις		*	
Ανώτατο ύψος επένδυσης σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Κριτήριο διασποράς κινδύνου της εταιρείας Venture Capital	*		
Ευκολία εξόδου από την Μικρομεσαία Επιχείρηση	Κριτήριο αποδοτικότητας της επένδυσης	*		
Διάρκεια της επένδυσης (από 3 έως 7 έτη)	Κριτήριο χρονικής διαφοροποίησης κινδύνων		*	

6.6 Ωφέλειες Από Το Venture Capital.¹⁷

Οι απαντήσεις που δόθηκαν από τα στελέχη εταιρειών που στηρίχθηκαν σε Venture Capital για να αναπτυχθούν είναι ενδεικτικές της σημασίας και του ουσιαστικού ρόλου που αυτά διαδραματίζουν στην επιχειρηματική ανάπτυξη. Τα παρακάτω είναι αποτελέσματα έρευνας (2002) της Ευρωπαϊκής Ένωσης Venture Capital (EVCA) σε δείγμα 364 εταιριών.

1. Το 94.5% των επιχειρήσεων θεωρεί ότι δεν θα μπορούσαν να είχαν υπάρξει, αναπτυχθεί περαιτέρω ή/και επιβιώσει χωρίς τα κεφάλαια των ΑΚΕΣ, γεγονός που φαντάζει λογικό καθώς τα Venture Capital δεν δανείζουν αλλά συνεισφέρουν φθηνά ως προς το κόστος για την επιχείρηση κεφάλαια ανάπτυξης συμμετέχοντας στο μετοχικό κεφάλαιο τους.
2. Το 90% των επιχειρήσεων αύξησαν τις θέσεις εργασίας ως συνέπεια των επενδύσεων των ΑΚΕΣ.
3. Οι εταιρείες χρησιμοποιούν κεφάλαια από Venture Capital συνήθως για να αυξήσουν τις δαπάνες τους για ανάπτυξη στρατηγικών Marketing - πωλήσεων, έρευνα και τεχνολογία, εκπαίδευση και δικτυακές υποδομές.
4. Οι εταιρείες που χρηματοδοτήθηκαν δηλώνουν ότι η συνεισφορά των εταιρειών Venture Capital δεν περιορίζεται μόνο σε χρηματοδότηση, αλλά και σε βοήθεια στην στρατηγική, ανάπτυξη προϊόντων, Supply Chain, χρηματοοικονομική διάρθρωση και οικονομικό έλεγχο, δικτύωση με άλλες επιχειρήσεις και ακόμη αύξηση της αξιοπιστίας τους έναντι της αγοράς (το 90% των επιχειρήσεων που χρηματοδοτήθηκαν δηλώνουν ότι επικοινωνούν με την εταιρεία Venture Capital τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα).
5. Το 57% των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν Venture Capital πέτυχαν ρυθμούς αύξησης του τζίρου τους μεγαλύτερους από των ανταγωνιστών τους, ενώ το 77% των επιχειρήσεων δηλώνει ότι η αύξηση των κερδών τους ήταν ίση ή μεγαλύτερη από τον ανταγωνισμό.
6. Οι εργαζόμενοι στις επιχειρήσεις δηλώνουν ότι οι μισθοί τους και άλλες αμοιβές (stock options, αμοιβή με κίνητρα κ.λπ.) ανέβηκαν σημαντικά μετά την είσοδο εταιρειών Venture Capital.

6.7 Οι Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών.

Οι Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΕΚΕΣ) είναι συνήθως ιδιωτικές επιχειρήσεις στις οποίες μερικές φορές παρέχονται κρατικές επιδοτήσεις ή φορολογικά κίνητρα. Σκοπός τους είναι η προώθηση και υλοποίηση επενδύσεων υψηλής

---

¹⁷ <http://www.attica-ventures.gr/vc-benefits.php>

τεχνολογίας και καινοτομίας με την ίδρυση ή την συμμετοχή τους σε νέες εταιρίες οι οποίες δεν έχουν την δυνατότητα να αντλήσουν κεφάλαια από άλλες πηγές χρηματοδότησης. Οι επενδύσεις τους είναι μακροπρόθεσμες και συμμετοχή τους ρευστοποιείται σε προκαθορισμένο χρόνο και με προσυμφωνημένο τρόπο, αντλώντας κέρδη από την υπεραξία των μετοχών που δημιουργήθηκε κατά την παραμονή τους στην εταιρία.

Σύμφωνα με το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας - ΤΑΝΕΟ, το οποίο είναι ένα Venture Capital που δημιουργήθηκε από όλες τις εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και συμμετέχει στη δημιουργία νέων Venture Capital έως και 49%, οι Εταιρίες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών που δραστηριοποιούνται σήμερα στην Ελλάδα είναι:

1. Aias Finance - Αίας Α.Ε. Παροχής Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών.
2. Alpha Trust Innovation Α.Ε.Κ.Ε.Σ.
3. Alpha Ventures - Άλφα Ανώνυμη Εταιρεία Επενδυτικών Συμμετοχών.
4. Capital Connect Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Α.Κ.Ε.Σ.
5. Εμπορική Κεφαλαίου & Συμμετοχών Α.Ε. - Εταιρεία Επενδύσεων.
6. Εθνική Συμβουλευτική Επιχειρηματικών Συμμετοχών Α.Ε.
7. Global Finance S.A. - Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων.
8. Ιθάκη Ανώνυμη Εταιρεία Κεφαλαίου Ελληνικών Επιχειρηματικών Συμμετοχών.
9. Marfin Bank Α.Τ.Ε. (Διαχειρίστρια της AVC Venture Capital Α.Ε.).
10. Notos Associates S.A. - Νότος Σύμβουλοι Επιχειρήσεων.
11. Parthenon Trust S.A. - Ελληνική Ανώνυμος Εταιρεία Επενδύσεων.
12. Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας - Χρηματοδότηση Εταιρειών Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών.
13. Vectis Capital Α.Ε. - Σύμβουλοι Επιχειρήσεων.

Η ισχύουσα νομοθεσία δίνει τη δυνατότητα σε μια Εταιρεία Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών:

- Να επενδύει σε συμμετοχές (μετοχές Α.Ε. ή εταιρικά μερίδια Ε.Π.Ε.) στο κεφάλαιο επιχειρήσεων των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο.
- Να επενδύει σε ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές που εκδίδονται από επιχειρήσεις των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο, ενώ η μετατροπή τους πρέπει να πραγματοποιείται εντός τριών ετών από την απόκτησή τους.
- Να παρέχει εγγύηση σε τρίτους για τη χορήγηση δανείων σε επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει.
- Να τοποθετεί τα διαθέσιμά της σε καταθέσεις και βραχυχρόνιες κινητές αξίες σε δραχμές ή συνάλλαγμα.

- Να παρέχει τις υπηρεσίες της στις χρηματοδοτούμενες επιχειρήσεις (για την έρευνα αγοράς, την ανάλυση επενδυτικών προγραμμάτων, την οργάνωσή τους κ.λπ.).
- Να συμμετέχει κατ' εξαίρεση στο κεφάλαιο επιχειρήσεων των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο.
- Να αναθέτει με σύμβαση διαχείρισης σε εξειδικευμένες εταιρείες την εκπλήρωση των σκοπών της και τη διαχείριση της περιουσίας της.

Η επένδυση κεφαλαίων ή παροχή εγγυήσεων από Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών σε επιχείρηση δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 20% των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών. Οι υποχρεώσεις της, συμπεριλαμβανομένου και το 50% των συνολικών εγγυήσεων σε τρίτους για τη δανειοδότηση των χρηματοδοτούμενων επιχειρήσεων, δεν θα πρέπει να ξεπερνούν τα ίδια κεφάλαιά της. Σε αντίθετη περίπτωση υποχρεούται η Εταιρεία Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών στο πρώτο εξάμηνο της επόμενης διαχειριστικής χρήσης να αυξήσει το μετοχικό της κεφάλαιο, ώστε να αποκατασταθεί η σχέση των ιδίων κεφαλαίων προς τις υποχρεώσεις.

Επίσης, οι Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών είναι υποχρεωμένες να δημοσιεύουν εξαμηνιαίες και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ελεγμένες από ορκωτούς λογιστές, ενώ μετά το κλείσιμο της τρίτης χρήσης πρέπει να έχουν και να διατηρούν συνεχώς επενδυμένο σε συμμετοχές ή μετατρέψιμες ομολογίες τουλάχιστον το 50% των ιδίων κεφαλαίων τους. Εάν κάτι από όσα προαναφέρθηκαν, σε αυτήν αλλά και στην προηγούμενη παράγραφο, δεν τηρηθεί από κάποια Εταιρεία Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών, τότε αυτή χάνει αυτόματα τα πλεονεκτήματα (επιχορηγήσεις, φοροαπαλλαγές και φορολογικά κίνητρα) που αναφέρονται στη συγκεκριμένη νομοθεσία.

Για τη συμμετοχή των Εταιρειών Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών σε επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας στην Ελλάδα επιχορηγούνται με ποσοστό μέχρι και 20% της συμμετοχής τους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο νομοθέτης θεωρεί ως συμμετοχή την καταβολή μετοχικής ή εταιρικής εισφοράς σε αύξηση του κεφαλαίου υφισταμένων εταιρειών ή σε ίδρυση νέων επιχειρήσεων. Τα τεχνικοοικονομικά και άλλα κριτήρια για το χαρακτηρισμό μιας επένδυσης ως υψηλής τεχνολογίας ή καινοτομίας καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, ενώ οι επιχορηγήσεις παρέχονται μετά από απόφαση του πρώτου.

Πάσης φύσεως κέρδη που πραγματοποιεί μια Εταιρεία Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών, εφόσον διανέμονται, υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος 15% εξαντλούμενης της φορολογικής υποχρέωσης των δικαιούχων. Τα μη διανεμενόμενα

κέρδη και τα κέρδη που πραγματοποιεί η Εταιρεία Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών από την πώληση ή ανταλλαγή συμμετοχών απαλλάσσονται της φορολογίας υπό προϋποθέσεις.

Οι Ν1775/88 και Ν2166/93 καταργούνται και αντικαθίστανται από την παραπάνω νομοθεσία μετά την πάροδο δύο ετών. Στο χρονικό αυτό διάστημα όσες Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ή Εταιρείες Παροχής Επιχειρηματικών Κεφαλαίων) επιθυμούν, μπορούν να ζητήσουν να υπαχθούν στο Ν2367/95, ώστε να επωφεληθούν από τις παροχές που προαναφέρθηκαν. Έτσι σήμερα οι Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών διέπονται από τη συγκεκριμένη νομοθεσία και συμπληρωματικά από τις διατάξεις που ισχύουν για τις ανώνυμες εταιρείες.

Η μεταφορά πόρων, από τις Εταιρείες Παροχής Επιχειρηματικών Κεφαλαίων ή Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών, πραγματοποιείται με συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο και όχι μέσω παραδοσιακών εγγυήσεων. Αυτή η συμμετοχή δίνει την δυνατότητα στον πιστωτή να συμμετέχει στην πορεία του επενδυτικού σχεδίου σε χρηματοοικονομικά, λειτουργικά, διοικητικά και οργανωτικά θέματα.

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία των Εταιρειών Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών προβλέπει τα εξής:

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	3.000.000 ευρώ. Επιχορήγηση με 20% επί του μετοχικού κεφαλαίου για ίδρυση νέας εταιρείας είτε για κεφαλαιακή επέκταση. Οι συγκεκριμένες επενδύσεις πρέπει να είναι καινοτομικές ή υψηλής τεχνολογίας.
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	Σε όλες τις επιχειρήσεις πλην κατασκευαστικών εταιρειών, αντιπροσωπειών, χρηματοπιστωτικών εργασιών, αθλητικών σωματείων και επιχειρήσεων μέσων μαζικής επικοινωνίας.
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	Επενδύει σε συμμετοχές σε κεφάλαια επιχειρήσεων μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο. Επενδύει σε ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές επιχειρήσεων μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο. Παροχή εγγυήσεων για χορήγηση δανείων σε επιχειρήσεις που συμμετέχει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (FACTORING)

7.1 Εισαγωγή.

Το Factoring είναι ένας εναλλακτικός τρόπος χρηματοδότησης νέων επιχειρήσεων με άμεσες επιπτώσεις στη ρευστότητα. Προσφέρει πιστωτικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σε προμηθευτές που παράγουν και πωλούν αγαθά/υπηρεσίες στην εγχώρια και διεθνή αγορά.

Το Factoring είναι ένα εξειδικευμένο χρηματοοικονομικό εργαλείο. Είναι μία σύμβαση μεταξύ μίας επιχείρησης πώλησης προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και μίας εταιρείας πρακτόρευσης επιχειρηματικών απαιτήσεων (όπως είναι η μετάφραση του όρου Factoring στην σχετική ελληνική νομοθεσία), βάσει της οποίας η τελευταία αναλαμβάνει την είσπραξη απαιτήσεων της επιχείρησης που πηγάζουν από την πώληση των προϊόντων της ή την παροχή υπηρεσιών.

Το Factoring αποτελεί μια τριμερή συναλλαγή μεταξύ ενός χρηματοοικονομικού οργανισμού (Factor) και μιας επιχείρησης (προμηθευτής) που πωλεί αγαθά ή προσφέρει υπηρεσίες επί πιστώσει στους αγοραστές/πελάτες της. Ο Factor αγοράζει τα «εισπρακτέα» του προμηθευτή (αγορά τιμολογίων επί πιστώσει) κανονικά χωρίς δικαίωμα αναγωγής και από εκεί και πέρα διαχειρίζεται την πίστωση που έχει δοθεί στους αγοραστές - πελάτες, μέχρι την τελική της είσπραξη, χορηγώντας άμεσα προκαταβολή περί το 80% της τιμολογιακής αξίας.

Το Factoring στηρίζεται νομοθετικά στις περί εκχωρήσεως δικαιωμάτων διατάξεις του Αστικού Κώδικα, οι οποίες όμως καθιστούσαν το προϊόν ιδιαίτερα ακριβό, καθώς επιβαλλόταν χαρτόσημο ύψους 2,4% επί του ποσού που εκχωρείται. Η αναγκαία νομοθετική ρύθμιση πραγματοποιήθηκε το 1990, οπότε και ψηφίστηκε ο Ν.1905, ενώ συγκεκριμένες ατέλειες του θεσμικού πλαισίου του Factoring (αλλά και των Leasing και Venture Capital) θίχτηκαν από την λεγόμενη επιτροπή Καραμούζη το 1995, και αποτέλεσαν αντικείμενο νομοθετικών ρυθμίσεων με τον Ν. 2367/95.

Με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που προαναφέρθηκε, οι κυριότερες καινοτομίες της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, είναι οι ακόλουθες:

- Αντικείμενο του Factoring μπορεί να είναι και απαιτήσεις που πηγάζουν από εισαγωγές ή και εξαγωγές προϊόντων ή και κάθε άλλης μορφής διασυνοριακή επιχειρηματική δράση.
- Οι συμβάσεις Factoring είναι δυνατόν να αφορούν και σε μη γεννημένες, κατά το χρόνο σύναψής τους, απαιτήσεις ή και

να λειτουργούν με τη μορφή ανοικτού λογαριασμού συγκεκριμένου ύψους.

Οι επιχειρήσεις που ενδείκνυται να κάνουν χρήση των υπηρεσιών Factoring έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) Παρουσιάζουν αναπτυσσόμενη και κερδοφόρα δραστηριότητα.
- β) Πραγματοποιούν πωλήσεις με βραχυπρόθεσμη πίστωση.
- γ) Έχουν ευρύ αριθμό πελατών με επαναληπτική και καλή αγοραστική συμπεριφορά και
- δ) Εκδίδουν τιμολόγια με σημαντική μέση αξία.

Η συμφωνία με την εταιρία Factoring και η παροχή του κατάλληλου κατά περίπτωση μείγματος υπηρεσιών, διαμορφώνει και το κόστος συνεργασίας, το οποίο αναφέρεται:

- Στην προμήθεια, το ύψος της οποίας εξαρτάται από την αναλαμβανόμενη ομάδα των αγοραστών - πελατών, τον αριθμό και τη μέση αξία των τιμολογίων, καθώς και τη διάρκεια της μέσης πιστωτικής περιόδου. Για την κάλυψη και του πιστωτικού κινδύνου η προμήθεια προσαυξάνεται.
- Στο επιτόκιο που εφαρμόζεται επί των χορηγήσεων (αντίστοιχο των τραπεζικών για κεφάλαιο κίνησης) χωρίς επιβάρυνση ΕΦΤΕ και με εισφορά του Ν. 128/75 στο 0,12%. Οι προκαταβολές του εξαγωγικού Factoring πραγματοποιούνται στο νόμισμα του τιμολογίου, με εφαρμογή επιτοκίου LIBOR πλέον περιθωρίου.

7.2 Είδη Factoring.

Το Factoring διακρίνεται σε Εγχώριο Factoring, Εξαγωγικό Factoring και Εισαγωγικό Factoring.

A) Εγχώριο Factoring.

Το Εγχώριο Factoring καλύπτει ανάγκες της επιχείρησης στην εγχώρια αγορά και παρέχει τις εξής υπηρεσίες:

1. Χρηματοδότηση της επιχείρησης.

Αν η επιχείρηση επιθυμεί τη μετατροπή των εισπρακτέων τιμολογίων της σε μετρητά για να αποκτήσει ρευστότητα, η εταιρία Factoring χορηγεί προκαταβολή της τάξης του 80%-85% της αξίας τους.

2. Αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών.

Η εταιρία Factoring αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών της επιχείρησης, τόσο αυτών που έχουν ενταχθεί στο πελατολόγιό της κατά την έναρξη της συνεργασίας όσο και των προσελκυσμένων μεταγενέστερα.

3. Διαχείριση, Λογιστική Παρακολούθηση και Είσπραξη των τιμολογίων.

Η εταιρία Factoring αναλαμβάνει:

- Όλες τις πράξεις διαχείρισης των τιμολογίων όπως: υπενθυμιστικές ενέργειες προς τον οφειλέτη, εξώδικες και δικαστικές ενέργειες (σε συνεννόηση πάντα με την

επιχείρηση). Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση επιθυμεί ειδική μεταχείριση του αγοραστή, η εταιρία Factoring ακολουθεί τις οδηγίες της.

- Τη λογιστική παρακολούθηση των λογαριασμών του αναλαμβανόμενου πελατολογίου με συνεχή παροχή σχετικών πληροφοριών στην επιχείρηση.
- Την είσπραξη των τιμολογίων πώλησης και την αντίστοιχη πίστωση της επιχείρησης.

4. Ανάλυση του πιστωτικού κινδύνου.

Η εταιρία Factoring αναλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο κάτω από προϋποθέσεις και εφόσον αυτό ζητηθεί από τη συνεργαζόμενη επιχείρηση. Ο αναλαμβανόμενος πιστωτικός κίνδυνος αφορά την οικονομική αδυναμία του οφειλέτη να καταβάλει την αξία των σχετικών τιμολογίων και όχι την άρνησή του να τα εξοφλήσει λόγω διαφορών που ανακύπτουν μεταξύ πωλητή και αγοραστή.

Οι ωφέλειες της επιχείρησης από τη χρήση των υπηρεσιών Factoring είναι:

- Η αξιολόγηση από την εταιρία Factoring της πιστοληπτικής ικανότητας των υφιστάμενων και νέων αγοραστών εξυγιαίνει το πελατολόγιο της επιχείρησης και δημιουργεί συνθήκες καλής εισπραξιμότητας των σχετικών τιμολογίων. Έτσι η επιχείρηση αναπροσαρμόζει έγκαιρα την πιστωτική της πολιτική και συγκεντρώνεται απερίσπαστη στην ανάπτυξη των εργασιών της.
- Η ανάληψη από την εταιρία Factoring της είσπραξης των τιμολογίων βελτιώνει τη συμπεριφορά των οφειλετών σε ότι αφορά την εξόφληση των υποχρεώσεών τους, με αποτέλεσμα την έγκαιρη ρευστοποίηση των εισπρακτέων τιμολογίων του προμηθευτή.
- Η ανάθεση της διαχείρισης και λογιστικής παρακολούθησης των εμπορικών απαιτήσεων στην εταιρία Factoring μειώνει σημαντικά τα λειτουργικά κόστη της συνεργαζόμενης επιχείρησης.
- Η χρηματοδότηση της επιχείρησης από την εταιρία Factoring στηρίζεται στο αξιολογημένο πελατολόγιό της κι έτσι δεν απαιτείται παροχή πρόσθετων ασφαλειών. Επιπλέον συνδέεται απόλυτα με τον κύκλο εργασιών της και μπορεί να αυξάνεται ανάλογα με αυτόν, κάτι που εξασφαλίζει συνεχή ρευστότητα, η οποία αποτελεί ισχυρό διαπραγματευτικό «χαρτί» για επίτευξη ευνοϊκών συμφωνιών με τους προμηθευτές της.
- Η ανάληψη του πιστωτικού κινδύνου από την εταιρία Factoring διασφαλίζει την πληρωμή των τιμολογίων και την αποφυγή επισφαλειών, γεγονός που διευκολύνει τον οικονομικό σχεδιασμό της επιχείρησης, εγγυάται την ανάπτυξή της, ενώ παράλληλα βελτιώνει την εικόνα του ισολογισμού της και την πιστοληπτική ικανότητά της, δεδομένου ότι η λαμβανομένη προκαταβολή έναντι της αξίας των τιμολογίων δεν εμφανίζεται στις υποχρεώσεις της.

Γενικότερα η χρήση των υπηρεσιών Factoring δίνει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να εκλογικεύσει την οργανωτική και λειτουργική δομή της, να περιορίζει το κόστος της, να βελτιώνει την ανταγωνιστικότητά της και να επικεντρώνει την προσοχή και δράση της στη συνεχή ανάπτυξή της.

B) Εξαγωγικό Factoring.

Το Εξαγωγικό Factoring καλύπτει ανάγκες της επιχείρησης στην διεθνή αγορά και παρέχει στην εξαγωγική επιχείρηση αντίστοιχες υπηρεσίες με το εγχώριο Factoring. Η εκχώρηση όμως στην εταιρεία Factoring των απαιτήσεων της επιχείρησης έναντι των αγοραστών - εισαγωγέων γίνεται κατά κανόνα χωρίς δικαίωμα επιστροφής στην επιχείρηση των ανείσπρακτων τιμολογίων και επομένως η εταιρεία Factoring αναλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο.

Οι ωφέλειες της Εξαγωγικής Επιχείρησης είναι:

- Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αγοραστών, η διαχείριση κινδύνων στο εξωτερικό και η είσπραξη απαιτήσεων απαιτεί πολύπλοκους χειρισμούς, από τους οποίους απαλλάσσεται η εξαγωγική επιχείρηση.
- Οι παραδοσιακές εξαγωγικές διαδικασίες υποκαθίστανται από την ευέλικτη και αποτελεσματική διαχείριση των εξαγωγών μέσω ανοικτού λογαριασμού, που βελτιώνει την ανταγωνιστικότητά της εξαγωγικής επιχείρησης και συμβάλλει στην επιτυχή διεξόδου της στην διεθνή αγορά.

Γ) Εισαγωγικό Factoring.

Το Εισαγωγικό Factoring καλύπτει όπως και το Εξαγωγικό Factoring ανάγκες της επιχείρησης στην διεθνή αγορά.

Η εισαγωγική επιχείρηση απαλλάσσεται από τις παραδοσιακές διαδικασίες των εισαγωγών και αγοράζει προθεσμιακά με ανοικτό λογαριασμό, γεγονός που της επιτρέπει να βελτιώνει την αγοραστική δύναμή της, τους όρους αγορών και την ανταγωνιστικότητά της.

Τα προϊόντα των εταιριών Factoring είναι :

- α) Είσπραξη των απαιτήσεων στην ημερομηνία πληρωμής των τιμολογίων και μεταφορά στο λογαριασμό των μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.
- β) Προκαταβολές.
- γ) Ασφάλιση.

Σε ό,τι αφορά τη διάρκεια της σύμβασης αυτή συμφωνείται αορίστου χρόνου ή βραχεία (έως 1 έτος).

Σημειώνεται ότι το αντάλλαγμα που καταβάλλει στον πράκτορα η μικρομεσαία επιχείρηση εκπίπτει ως λειτουργική δαπάνη από τα ακαθάριστα έσοδα της, ενώ στις συμβάσεις Factoring επιβάλλεται πάντοτε ΦΠΑ αλλά όχι χαρτόσημο και άλλες υπέρ του Δημοσίου επιβαρύνσεις.

7.3 Παράγοντες Που Δημιουργούν Δυσκολίες Πρόσβασης Στο Θεσμό Factoring.

Οι παράγοντες που δημιουργούν δυσκολίες πρόσβασης στο θεσμό Factoring ή που αποκλείουν από το θεσμό Factoring τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις συνοψίζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

1. Μέγεθος επιχείρησης	Οι εταιρείες Factoring δύσκολα συνάπτουν συμβάσεις με πολύ μικρές επιχειρήσεις.
2. Διασύνδεση πωλήσεων	Δεν αποτελούν αντικείμενο σύμβασης οι πωλήσεις μιας εταιρείας σε μια άλλη εταιρεία που ανήκουν στον ίδιο όμιλο.
3. Ύψος κύκλου εργασιών και αξία τιμολογιακών απαιτήσεων	Πολύ μικρός κύκλος εργασιών δεν αποτελεί αντικείμενο των εταιρειών Factoring διότι δεν δημιουργεί ικανά έσοδα σε αυτήν όπως και η πληθώρα μικρής αξίας απαιτήσεων που αυξάνουν το λειτουργικό κόστος.
4. Διάρκεια σύμβασης	Αποκλείονται δραστηριότητες που έχουν μεσοπρόθεσμη διάρκεια. Ο πράκτορας για πολλούς και διαφόρους λόγους αναλαμβάνει βραχυπρόθεσμες μόνον απαιτήσεις δηλαδή το χρονικό διάστημα γέννησης τους μέχρις ότου καταστούν ληξιπρόθεσμες δεν υπερβαίνει ποτέ το ένα έτος και δεν είναι μικρότερο των 10 ημερών.
5. Χαρακτηριστικά οφειλετών μικρομεσαίων επιχειρήσεων	Δύσκολα χρηματοδοτούνται από εταιρείες Factoring μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν πολύ μεγάλο αριθμό μη τακτικών, συγκυριακών πελατών.
6. Είδος απαιτήσεων	Οι εταιρείες Factoring ασχολούνται μόνο με τιμολογιακές απαιτήσεις και οι απαιτήσεις πρέπει να προέρχονται από πωλήσεις εμπορευμάτων ή παροχή υπηρεσιών, ενώ αποκλείονται παλαιές απαιτήσεις.
7. Προοπτικές επιχείρησης	Οι εταιρείες Factoring προτιμούν υγιείς οικονομικά και ταχέως αναπτυσσόμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
8. Προβληματικές επιχειρήσεις	Αποκλείονται από το θεσμό του Factoring.

7.4 Εταιρείες Και Επιχειρήσεις Factoring Στην Ελλάδα.

Οι εταιρείες Factoring στην Ελλάδα λειτουργούν τόσο ως υπηρεσίες τραπεζών όσο και ανεξάρτητες. Μερικές από αυτές είναι: Ethnofact, Emporiki Factoring, EFG Factors, Kyprou Factors, ATE Factoring, H.S.B.C. Factors, ABC Factors, Piraeus Factoring., Millenium Factors, Marfin Factors and Forfaiters κ.α.

Μερικές από τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν Factoring στην Ελλάδα είναι:

Γερμανός, Ericsson, Infoquest, Mimikos, Δέλτα, Τιτάν, Αγορά Μυλόπουλος Α. Ε., Vivartia, Septona, Lidl, Βασιλόπουλος,

Βερόπουλος, Μαρινόπουλος, Γρηγόρης, Larco, Everest, Carrefour κ.α.

Γενικότερα και πιο ομαδοποιημένα, Factoring χρησιμοποιούν οι εξής κλάδοι:

Super Markets, εταιρείες εμπορίας Air-condition, εταιρείες εμπορίας λαδιών, εταιρείες εμπορίας ρούχων, εταιρείες εμπορίας φρούτων και λαχανικών, εταιρείες εμπορίας ιχθύων, εταιρείες εμπορίας ηλεκτρικών συσκευών, εταιρείες εμπορίας αρτοσκευασμάτων, εταιρείες εμπορίας υποδημάτων, εταιρείες κινητής τηλεφωνίας, αυτοκινητοβιομηχανίες, βιομηχανίες παροχής πρώτων υλών κ.α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο **ΔΙΚΑΙΟΧΡΗΣΙΑ (FRANCHISING)**

8.1 Εισαγωγή.

Ο θεσμός της δικαιοχρησίας εμφανίστηκε στην Ελλάδα στα μέσα της δεκαετίας του 1970 αλλά ουσιαστικά αναπτύχθηκε μετά το 1990. Το 84% των Franchisors ενεργοποιήθηκε μετά το 1991 σε αντίθεση με την δραστηριοποίηση που είχε παρουσιαστεί πριν το 1985 (μόλις 7,4%). Αυτό το οργανωμένο σύστημα διανομής έχει αναπτυχθεί σε όλους τους κλάδους της αγοράς και αντιπροσωπεύει σήμερα πάνω από 200 αλυσίδες και 3.000 καταστήματα.

Η σύμβαση Franchising είναι μία σύμβαση μεταξύ δύο επιχειρήσεων, βάσει της οποίας η μία επιχείρηση, ο δικαιούχος (Franchisor), παραχωρεί στην άλλη, τον δικαιούχο (Franchisee), έναντι άμεσου ή έμμεσου οικονομικού ανταλλάγματος το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως του πακέτου Franchising. Το τελευταίο μπορεί να περιγραφεί σαν μία δέσμη δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας που αφορούν εμπορικά σήματα ή επωνυμίες, διακριτικά γνωρίσματα καταστημάτων, πρότυπα χρήσεως, σχέδια, δικαιώματα αντιγραφής κ.λπ., με σκοπό την εμπορία συγκεκριμένων τύπων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Πολύ σημαντικό ρόλο στην σύναψη της σύμβασης παίζει η εκτίμηση των δύο μερών για την χρηματική αξία του άυλου κεφαλαίου που παραχωρεί ο δικαιούχος, ενώ αρκετές φορές αυτή η εκτίμηση αποτελεί αντικείμενο διαπραγματεύσεων. Το κεφάλαιο που απαιτείται για την αγορά ενός πακέτου Franchise κυμαίνεται από 40 έως 500 χιλιάδες ευρώ.

Σύμφωνα με το προοίμιο του Κανονισμού ΕΟΚ 4087/88, το στοιχείο της διάθεσης σε τελικούς καταναλωτές είναι απαραίτητο για τον χαρακτηρισμό μίας σύμβασης ως Franchising. Με βάση τον κανονισμό αυτό (άρθρο 3 παρ.1 στοιχ. γ) μπορεί επίσης ο δικαιούχος να επιβάλλει στον δικαιούχο να μην ασκεί αμέσως ή εμμέσως παρεμφερή εμπορική δραστηριότητα σε περιοχή που ανταγωνίζεται με τον δικαιούχο. Την υποχρέωση αυτή μπορεί να διατηρήσει ο Franchisee για ένα χρονικό διάστημα όπως ένα χρόνο μετά τη λύση της σύμβασης στην περιοχή που ασκούσε την εκμετάλλευση του Franchise. Παράλληλα, ο δικαιούχος υποχρεούται να μην αποκτά οικονομικά συμφέροντα σε ανταγωνιστικές επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν την πολιτική των ανταγωνιστών του δικαιούχου (άρθρο 3, παρ.1, στοιχ. δ).

8.2 Βασικά Χαρακτηριστικά Του Franchising.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του θεσμού Franchising σε σύγκριση με τις παραδοσιακές συμβάσεις εμπορικής συνεργασίας, μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

- Ο δικαιοπάροχος προσφέρει το άυλο κεφάλαιο στην συνεργασία, δηλαδή δικαιώματα χρήσεως εμπορικής επωνυμίας, τεχνογνωσία, κ.λπ., ενώ ο δικαιοδόχος προσφέρει το υλικό κεφάλαιο και την επιχειρηματική προσπάθεια, αναλαμβάνοντας και τον σχετικό επενδυτικό κίνδυνο.
- Και οι δύο πλευρές διατηρούν την νομική τους αυτοτέλεια, αφού σε κανένα τύπο σύμβασης Franchising δεν δημιουργείται ένα νέο νομικό πρόσωπο σαν αποτέλεσμα της σύμπραξης. Βέβαια η νομική ανεξαρτησία δεν σημαίνει και ελευθερία επιχειρηματικής δράσεως αφού, σε έναν τουλάχιστον τύπο σύμβασης Franchising (τη λεγόμενη σύμβαση υπαγωγής), υπάρχει πλήρης εξάρτηση του δικαιοδόχου από τις αποφάσεις και τις προδιαγραφές του δικαιοπάροχου.
- Όλα τα μέλη του δικτύου Franchising εφαρμόζουν ενιαίες πρακτικές εμπορίας, διαχείρισης, Marketing, κ.λπ., αλλά και εμφάνισης χώρων και οχημάτων (π.χ. διαρρύθμιση, εξοπλισμός, διακόσμηση). Ως αποτέλεσμα η εξωτερική εικόνα του δικτύου είναι ενιαία, συμβάλλοντας έτσι στην ενίσχυση του κύρους.

8.3 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα Του Franchising.¹⁸

Τα κυριότερα πλεονεκτήματα της σύμβασης Franchising για τον δικαιοπάροχο είναι τα ακόλουθα:

1. Δημιουργία αλυσίδας διανομής με περιορισμένο κόστος και χωρίς την δέσμευση ιδίων κεφαλαίων, των οποίων η απόδοση βελτιώνεται σημαντικά.
2. Ενίσχυση της φήμης και του κύρους, χάρη στην ταχεία δημιουργία ενός επώνυμου και εκτεταμένου δικτύου διανομής ή παροχής υπηρεσιών.
3. Αξιοποίηση της εμπειρίας των δικαιοδόχων και των προτάσεών τους για την ανάπτυξη του δικτύου πωλήσεων.

Τα κυριότερα πλεονεκτήματα της σύμβασης Franchising για τον δικαιοδόχο είναι τα ακόλουθα:

1. Εξασφάλιση ισχυρού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος έναντι άλλων νέων ανεξάρτητων επιχειρήσεων του κλάδου.
2. Παροχή εκ μέρους του δικαιοπάροχου συνεχούς ενεργού υποστηρίξεως σε μία σειρά από σημαντικούς τομείς της επιχείρησης όπως π.χ. εκπαίδευση του δικαιοδόχου και των στελεχών του, η επιλογή του τόπου εγκατάστασης, η

---

¹⁸ Κιόχος - Παπανικολάου σελ.411-412

προμήθεια πρώτων υλών και έτοιμων προϊόντων, η μεταφορά των εμπορευμάτων, η διοίκηση του προσωπικού, οι λογιστικές διαδικασίες κ.λπ.

3. Ελαχιστοποίηση, ως συνέπεια των παραπάνω, του οικονομικού και εμπορικού κινδύνου που αντιμετωπίζει μία νέα επιχείρηση μικρού ή μεσαίου μεγέθους.
4. Βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας, λόγω της συμμετοχής σε γνωστό εμπορικό όμιλο, και εξασφάλιση των απαιτούμενων πιστώσεων με συγκριτικά ευνοϊκότερους όρους.
5. Δυνατότητα προμήθειας εμπορευμάτων σε καλύτερες τιμές, μέσω των μαζικών αγορών του δικαιοπάροχου.

Τα μειονεκτήματα που παρουσιάζει το Franchising για τον δικαιοπάροχο είναι:

1. Τυχόν ανώμαλη εξέλιξη σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις ή κρίκους της αλυσίδας, μπορεί να υπονομεύσει όλο το κύρος του δικαιοπαρόχου.
2. Είναι πιο δύσκολο για τον δικαιοπάροχο να ελέγχει τους δικαιοδόχους παρά τα ιδιόκτητα καταστήματα.
3. Ο δικαιοπάροχος περιορίζεται στην παροχή οδηγιών προς τους δικαιοδόχους (πέραν των όσων προβλέπονται στη σύμβαση) χωρίς να μπορεί να τις επιβάλλει ή να ελέγξει για την εφαρμογή τους.

Για τον δικαιοδόχο τα μειονεκτήματα του Franchising είναι:

1. Αν και είναι ανεξάρτητος, έχει σε ικανό βαθμό εξάρτηση από τον δικαιοπάροχο για την τεχνογνωσία, το κύρος και το όνομά του στην αγορά.
2. Δεν έχει δικαιώματα αποκλειστικότητας στην περιοχή του για τα πωλούμενα προϊόντα του ομίλου.
3. Είναι πολλές φορές υποχρεωμένος να συμμορφώνεται με τους όρους του δικαιοπαρόχου· με την έννοια αυτή υπάρχουν περιορισμοί.
4. Οι συμβάσεις γίνονται συνήθως με προσανατολισμό προστασίας του δικαιοπαρόχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

9.1 Εισαγωγή.

Στις περισσότερες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης λειτουργούν ιδρύματα παροχής εγγυήσεων σε δάνεια που λαμβάνουν μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με σκοπό να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων των χωρών - μελών, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατ' επέκταση, διευκολύνοντας την πρόσβασή τους στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων είναι ένας νέος θεσμός που δημιουργήθηκε στη χώρα μας, ο οποίος ξεκίνησε να λειτουργεί από τις αρχές του 2004.

Το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων, σε συντομία ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε., είναι μία ανώνυμη εταιρία του Ελληνικού Δημοσίου και το μετοχικό της κεφάλαιο (200.000.000€) συγχρηματοδοτήθηκε από την Ε.Ε./ΕΤΠΑ (67%) και το Ελληνικό Δημόσιο (33%), με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην χρηματοπιστωτική αγορά.

Με απλά λόγια, το Ταμείο Εγγυοδοσίας εγγυάται την κάλυψη μέρους των δανείων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που χορηγούνται από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της χώρας.

Το Ταμείο Εγγυοδοσίας εξασφαλίζοντας μία αυστηρή ουδετερότητα απέναντι στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας, προωθεί το μεσομακροπρόθεσμο χαρακτήρα των δανείων και είναι σύμμαχος στη δημιουργία και ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το έργο «ίδρυση και λειτουργία της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε.» έχει ενταχθεί στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Απευθύνεται σε ήδη υπάρχουσες καθώς και σε νεοϊδρυόμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις που απασχολούν μέχρι 30 άτομα προσωπικό.

Ειδικότερα το Ταμείο Εγγυοδοσίας επιδιώκει την ενίσχυση:

- Των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών υψηλού σχετικά κινδύνου όλων των κλάδων όπως π.χ. εκκίνηση επιχειρήσεων, προώθηση και ανάπτυξη επιχειρήσεων.
- Των καινοτόμων πρωτοβουλιών, όπως οι επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας, προστασίας περιβάλλοντος, ερευνάς και τεχνολογίας κ.λπ.
- Της τουριστικής ανάπτυξης της χώρας.

- Της μεταβίβασης, εκχώρησης και συγχώνευσης των μικρών επιχειρήσεων και
  - Την ενθάρρυνση επενδύσεων σε εκπαιδευτικά προγράμματα, έρευνες αγοράς, προώθηση πωλήσεων και Marketing, κ.λπ.
- Επίσης ενισχύονται ειδικές κατηγορίες επιχειρηματιών όπως νέοι σε ηλικία, γυναίκες, μακροχρόνιοι άνεργοι, πολύτεκνοι, οικονομικοί μετανάστες κ.λπ.

9.2 Τι Προσφέρει Το Ταμείο Εγγυοδοσίας.

Το Ταμείο Εγγυοδοσίας δίνει εγγυήσεις και αντεγγυήσεις σε δάνεια των τραπεζών, ενώ δύναται να δώσει εγγυήσεις και σε προϊόντα του χρηματοδοτικού συστήματος (π.χ. Leasing, Factoring, Εταιρείες Συμμετοχών).

Σήμερα, το Ταμείο έχει δημιουργήσει 5 ολοκληρωμένα προγράμματα/προϊόντα που αφορούν εγγυήσεις σε μεσομακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια για νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις οιασδήποτε μορφής (Ατομικές, Ε.Ε., Ο.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε.) που απασχολούν έως 30 άτομα και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών έως 7 εκ. ευρώ. Το ύψος του δανείου που μπορεί να εγγυηθεί το Ταμείο κυμαίνεται, ανάλογα με το πρόγραμμα, από 10.000€ - 320.000€, το ποσοστό κάλυψης του δανείου από 45% - 70% και η ετήσια προμήθεια προσεγγίζει, κατά μέσο όρο, το 1% επί του εκάστοτε υπολοίπου του δανείου. Εγγυημένα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια διάρκειας 3 ετών και άνω της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. (για τα προγράμματα 1,2,3) και 1,5 έτους και άνω (για το πρόγραμμα 4) καλύπτονται από αντεγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιχείρηση και το επιχειρείν και πιο συγκεκριμένα για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (2001-2005).

Αξίζει να σημειωθεί ότι η μόνιμη και μοναδική κατοικία του επιχειρηματία δεν βαρύνεται με προσημείωση ή υποθήκη, όταν το Ταμείο Εγγυοδοσίας παρέχει υπέρ αυτού εγγυήσεις για τραπεζικά δάνεια και εφόσον αυτή δεν είναι ήδη προσημειωμένη ή υποθηκευμένη. Επιπλέον, οι τράπεζες δεν δύναται να ζητούν για το μη εγγυημένο από το Ταμείο Εγγυοδοσίας ποσό, εμπράγματα εξασφαλίσεις (προσημείωση ή υποθήκη) υψηλότερες του 125% του μη εγγυημένου ποσού.

9.3 Η Διαδικασία.

Ο ενδιαφερόμενος απευθύνεται στην τράπεζα ή τις τράπεζες της επιλογής του. Εφόσον η τράπεζα κρίνει το επιχειρηματικό εγχείρημα οικονομικά βιώσιμο, αλλά τις εξασφαλίσεις μη επαρκείς, ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για τα προγράμματα του Ταμείου, στα οποία θα μπορούσε να ενταχθεί το αίτημά του. Ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει την αίτηση και αποστέλλεται αυτή

μαζί με όλα τα απαραίτητα στοιχεία της τράπεζας στο Ταμείο Εγγυοδοσίας. Το τελευταίο θα γνωστοποιήσει στην τράπεζα την απάντησή του, θετική ή αρνητική, το αργότερο εντός 10 ημερών.

Σε περίπτωση που καταγγελθεί η σύμβαση του δανείου, η τράπεζα θα ακολουθήσει όλες τις νόμιμες διαδικασίες για την είσπραξη των οφειλών. Στο τέλος όλων των διαδικασιών, το Ταμείο Εγγυοδοσίας καταβάλει στην τράπεζα το τελικό ποσό που καλύπτεται με την εγγύηση, σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής.

Εδώ, θα πρέπει να επισημανθεί ότι, η ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. συνεργάζεται με όλες τις τράπεζες που δραστηριοποιούνται σήμερα στη χώρα μας και τα προγράμματα εγγυοδοσίας της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. είναι κοινά για όλες τις τράπεζες.

9.4 Υποχρεώσεις Των Επιχειρήσεων.¹⁹

Οι Υποχρεώσεις των Επιχειρήσεων είναι να:

1. Τηρούν τους όρους και προϋποθέσεις που θέτει ο σχετικός Οδηγός Εφαρμογής του Προγράμματος (όπως: διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας, προσκόμιση τιμολογίου για την καταβολή του ποσού των επιδοτούμενων τόκων κ.α.).
2. Τηρούν τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη δανειακή σύμβαση και της σχετικής με αυτήν πράξης εγγύησης και επιδότησης. Σε αντίθετη περίπτωση, παύει να ισχύει η εγγύηση και επιδότηση.
3. Διασφαλίζουν ότι τα δηλούμενα στοιχεία είναι ακριβή/αληθή.
4. Καταβάλλουν έγκαιρα και εμπρόθεσμα πάσης φύσεως οφειλές, διότι σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης η ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. θα διαβιβάζει το φάκελο του δανείου στη Δ.Ο.Υ. που υπάγεται η επιχείρηση και η εγγυημένη οφειλή θα εισπράττεται κατά Κ.Ε.Δ.Ε. (Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων).
5. Όποτε ζητηθεί, υποβάλλουν στοιχεία για άλλα επιδοτούμενα προγράμματα στα οποία έχουν ενταχθεί, με σκοπό την εξέταση του καθεστώτος *de minimis* (ανώτατο όριο χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση).
6. Στην περίπτωση ελέγχου από την ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. ή άλλα αρμόδια εθνικά ή κοινοτικά όργανα, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των ομάδων ελέγχου και να παράσχουν τα σχετικά ζητούμενα στοιχεία.

---

¹⁹ http://pharmateam.blogspot.com/2009/03/blog-post_08.html

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ**

10.1 Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank).

Η Παγκόσμια Τράπεζα είναι διεθνές χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο παρέχει οικονομική και τεχνική βοήθεια σε αναπτυσσόμενες χώρες για αναπτυξιακά έργα (π.χ. δρόμοι, γέφυρες, σχολεία) με δεδηλωμένο στόχο τη μείωση της φτώχειας. Πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας είναι ο Αμερικανός Ρόμπερτ Ζέλικ από την 1η Ιουλίου του 2007.

Αποτελείται από δύο θεσμούς:

- A) Την Παγκόσμια Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (IBRD) και
- B) Το Διεθνή Αναπτυξιακό Οργανισμό (IDA).

Ο οργανισμός συστάθηκε έπειτα από τη διάσκεψη στο Μπρέτον Γουντς το 1944. Οι ΗΠΑ και η Βρετανία πρωταγωνίστησαν σε αυτήν τη διάσκεψη. Η Τράπεζα ως το 1968 χορηγούσε δάνεια σε μικρή σχετικά κλίμακα. Η Γαλλία ήταν η πρώτη χώρα που έλαβε αναπτυξιακή βοήθεια από την Παγκόσμια Τράπεζα.

Η Παγκόσμια Τράπεζα χρηματοδοτεί έργα με σκοπό την ανάπτυξη του επιχειρησιακού περιβάλλοντος. Οι δράσεις που αναπτύσσονται στα πλαίσια διοργάνωσης της τράπεζας αυτής δεν έχουν την πρόθεση να αντικαταστήσουν τις ιδιωτικές επενδύσεις αλλά να τις υποστηρίξουν. Οι χρηματοδοτήσεις αυτές στηρίζουν νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες και συμβάλλουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας.

Η Παγκόσμια Τράπεζα παρέχει χρηματοδοτήσεις μέσω δύο βασικών χρηματοδοτικών εργαλείων: IBRD Loans & IDA Credits. Τα δύο αυτά εργαλεία χειρίζονται από το ίδιο προσωπικό και απαιτούν την εγγύηση της κυβέρνησης προκειμένου η World Bank να χρηματοδοτήσει ένα έργο. Η διάρκεια των δανείων αυτών κυμαίνεται μεταξύ 10 με 15 χρόνια και το επιτόκιο είναι χαμηλότερο από αυτό της αγοράς. Το επιτόκιο προσαρμόζεται σε εξαμηνιαία βάση, την ημέρα πληρωμής της δόσης και εφαρμόζεται στην επόμενη περίοδο επιτοκίου.

Το ποσό χρηματοδοτήσεως για το έτος 2000 ήταν 15.5 δις δολάρια όπου το 20% επενδύθηκε στην Ευρώπη και την Κεντρική Ασία. Ο ρόλος της Παγκόσμιας Τράπεζας είναι καθαρά χρηματοδοτικός με σκοπό την ανάπτυξη επενδύσεων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Οι δραστηριότητές της είναι καθαρά χρηματοδοτικές ενώ την ευθύνη υλοποίησης του έργου της έχει αποκλειστικά ο επενδυτής του κάθε εταιρού.

Τις τελευταίες δεκαετίες η Τράπεζα έχει δεχτεί εντονότατη κριτική από αντιπάλους της παγκοσμιοποίησης και άλλες κοινωνικές ομάδες.

10.2 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF).

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων ιδρύθηκε το 1994 και είναι ένας χρηματοδοτικός οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο την υποστήριξη της δημιουργίας, ανάπτυξης και επέκτασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Υποστηρίζει την δημιουργία και ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που βρίσκονται στα πρώτα στάδια ανάπτυξής τους, ιδιαίτερα αν το αντικείμενο των δραστηριοτήτων τους είναι η έρευνα, η τεχνολογία και η καινοτομία.

Η συμβολή του στην παροχή Επιχειρησιακού Κεφαλαίου Υψηλού Κινδύνου σε καινοτομικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι καταλυτική. Η δυνατότητα επένδυσής του έφτασε τα 3 δις ευρώ έως το 2003. Η επενδυτική στρατηγική που ακολουθεί το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων στοχεύει στην ανάπτυξη μίας ανταγωνιστικής οικονομίας στην Ευρώπη που θα δημιουργήσει εργασιακές θέσεις υψηλής ποιότητας. Το Ιούνιο του 2000, η ΕΙΒ έγινε ο μεγαλύτερος μέτοχός του. Ο ρόλος του δεν είναι να χρηματοδοτεί άμεσα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αλλά μέσω ενδιάμεσων χρηματοδοτικών εργαλείων. Συνήθως παρεμβαίνει με εργαλεία όπως το Επιχειρησιακό Κεφάλαιο Υψηλού Κινδύνου και παροχή εγγυήσεων.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων έχει την διαχείριση του προγράμματος ETF Start - Up Facility, που στηρίζεται σε πηγές χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος του είναι να παρέχει κεφάλαιο αβεβαιότητας σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις προκειμένου να προωθήσουν την ανάπτυξη και την απασχόληση.

Τα είδη χρηματοδοτικών εργαλείων που παρέχει είναι:

1. Χρηματοδότηση Σποράς (Seed Finance).
2. Θερμοκοιτίδες (Incubators) και τεχνολογικά πάρκα (Technological Parks).
3. Άλλα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία που επικεντρώνονται στην ικανοποίηση τοπικών αναγκών της αγοράς, ή στην εκμετάλλευση ευρημάτων από έργα έρευνας και τεχνολογίας.

Το ελάχιστο ποσό χρηματοδότησης από το ETF Start - Up Facility είναι συνήθως 10 εκ. ευρώ. Το ποσοστό επένδυσης σε ΕΚΥΚ είναι περίπου 25% του συνόλου με ένα ελάχιστο 10%.

10.3 Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB).

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ιδρύθηκε το 1958 με τη Συνθήκη της Ρώμης ως η τράπεζα μακροπρόθεσμου δανεισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων χορηγεί πιστώσεις στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα για έργα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, για παράδειγμα:

- Συνοχή και σύγκλιση των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Στήριξη μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

- Περιβαλλοντικά προγράμματα.
- Έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία.
- Μεταφορές.
- Ενέργεια.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δραστηριοποιείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και σε άλλες 140 χώρες περίπου στον κόσμο, με τις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει συνάψει συμφωνία συνεργασίας.

Ο Βέλγος Φιλίπ Μειστάντ είναι πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων από την 1η Ιανουαρίου 2000.

Τα δάνεια που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων παρέχουν ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους προς τους νέους επιχειρηματίες. Στόχος τους είναι η αύξηση του ποσοστού ανάπτυξης νέων επιχειρήσεων. Το ποσοστό χρηματοδότησης φτάνει έως και το 50% του συνόλου και τα επιτόκια είναι αρκετά χαμηλά.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων χρηματοδοτεί έργα εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας στα κράτη - μέλη και έργα με σημαντική οικονομική επίπτωση στην χώρα πραγματοποίησής τους. Η χρηματοδότηση επένδυσης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει τα εξής βασικά χαρακτηριστικά:

- Οι επιχειρήσεις που χρηματοδοτεί ανήκουν σε οικονομικό, τεχνικό, περιβαλλοντικό και χρηματοοικονομικό κλάδο.
- Τα δάνεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων διακρίνονται σε μεμονωμένα, για επενδυτικά σχέδια άνω των 25 εκ. ευρώ, και σε συλλογικά, για επενδύσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους, δηλαδή κάτω των 25 εκ. ευρώ και έως 500 άτομα προσωπικό.
- Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, στην προσπάθεια να κατευθύνει περισσότερα κεφάλαια από όσα διαθέτει η ίδια στις εγκεκριμένες επενδύσεις, χρηματοδοτεί μόνο μέχρι το 50 τοις εκατό του συνολικού ύψους της επένδυσης με ένα μέγιστο ποσό των 12,5 εκ. ευρώ.
- Η διάρκεια των δανείων για βιομηχανικές επενδύσεις κυμαίνεται συνήθως από 5 έως και 12 έτη, (με κάποιες εξαιρέσεις έως 15 έτη) ενώ τα δάνεια χορηγούνται σε συνάλλαγμα ή ευρώ.
- Τα επιτόκια χορηγήσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων είναι ιδιαίτερα χαμηλά, με διακύμανση κατά την περίοδο εκπόνησης της μελέτης γύρω στο 4 τοις εκατό, ενώ η διαδικασία χορήγησης είναι σχετικά απλή. Όμως, όταν η δανειοδότηση αφορά φορείς Ιδιωτικού Τομέα, εκτός από την υποβολή πλήρους οικονομοτεχνικής μελέτης και μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων προς έγκριση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, οι αιτούντες πρέπει να φέρουν εγγυήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, ή από αναγνωρισμένη Τράπεζα για την δυνατότητα κάλυψης της Ιδίας Συμμετοχής.

10.4 European Private Equity And Venture Capital Association (EVCA).

Η EVCA έχει στόχο την ενδυνάμωση του τομέα χρηματοδότησης μέσω ιδιωτικού μετοχικού κεφαλαίου και επιχειρηματικού κεφαλαίου υψηλού κινδύνου, ιδίως σε καινοτόμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις που βρίσκονται στα πρώτα στάδια λειτουργίας τους. Οι μορφές επενδύσεων του Επιχειρησιακού Κεφαλαίου Υψηλού Κινδύνου που καλύπτει ο φορέας αυτός κυμαίνεται από τη χρηματοδότηση σποράς έως τη χρηματοδότηση σύνδεσης - γέφυρας.

Η EVCA έχει στόχο την ενδυνάμωση του τομέα χρηματοδότησης μέσω ιδιωτικού μετοχικού κεφαλαίου και επιχειρηματικού κεφαλαίου υψηλού κινδύνου. Ο οργανισμός αυτός δημιουργήθηκε το 1983 και τώρα αποτελείται από 650 μέλη. Η ιστοσελίδα του είναι μία βασική πηγή πληροφοριών για τους επιχειρηματίες που επιδιώκουν μία πλήρη ενημέρωση και κατανόηση του ευρωπαϊκού τομέα ανάπτυξης ιδιωτικού μετοχικού κεφαλαίου.

Οι δράσεις που αναπτύσσονται για την επίτευξη του στόχου είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος στην Ευρώπη.
- Προώθηση του ιδιωτικού μετοχικού κεφαλαίου και επιχειρηματικού κεφαλαίου υψηλού κινδύνου σε επενδυτές.
- Διευκόλυνση και ενδυνάμωση των επενδύσεων σε τεχνολογικές επιχειρήσεις ή σε επιχειρήσεις που βρίσκονται στο πρώτο στάδιο λειτουργίας τους.
- Ανάπτυξη πολιτικών και δράσεων που υποστηρίζουν τις επιχειρήσεις σε εθνικό και διεθνή επίπεδο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σήμερα, η παγκόσμια συγκυρία είναι εξαιρετικά δύσκολη για την εύρεση χρηματοδότησης, καθώς το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα έχει κλονισθεί ιδιαίτερα. Παρ' όλα αυτά, μια φρέσκια και καινοτόμα επιχειρηματική ιδέα, πάντα μπορεί να βρει υποστηρικτές προς οικονομική στήριξη.

Η πρόσβαση των μικρών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξή τους. Ωστόσο, η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση έχει δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα και στην ελληνική οικονομία που στηρίζεται κυρίως στη δραστηριότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η κρίση στο διεθνές τραπεζικό σύστημα είχε ως άμεσες συνέπειες τη διαμόρφωση υψηλότερων επιτοκίων δανεισμού και μειωμένες πιστώσεις για τις επιχειρήσεις. Η σημερινή κατάσταση στην αγορά έχει προκαλέσει ασφυξία σε πολλούς επιχειρηματίες που αδυνατούν να αντεπεξέλθουν στις άμεσες οικονομικές υποχρεώσεις τους ώστε αρκετοί κλάδοι να οδηγούνται στην οικονομική συρρίκνωση. Οι ειδικοί εκτιμούν ότι πρέπει να θεωρείται ανέφικτη για την επόμενη διετία η γρήγορη εξοάλυνση των αγορών. Στο προσκήνιο όμως έχουν έρθει ευέλικτες μορφές χρηματοδοτήσεων με ευνοϊκότερους όρους που προβάλλονται ως σανίδα σωτηρίας στις μικρές επιχειρήσεις.

Η πραγματικότητα για την κρίση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν σχετίζεται μόνο με τη διεθνή κατάσταση που σίγουρα έχει επηρεάσει την σημερινή τους εικόνα. Πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι οι βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις των μικρών επιχειρήσεων δεν είναι απλά πολύ υψηλότερες της μέσης τιμής στην οικονομία, αλλά ακολουθούν και έντονες ανοδικές τάσεις. Επίσης, οι μικρές επιχειρήσεις κινούνται τα τελευταία χρόνια με ασθενικούς ρυθμούς ανάπτυξης, έχοντας συχνά καθυστερημένες πληρωμές.

Η σημασία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την εθνική οικονομία αποτελεί συχνά σημείο αναφοράς από εκπροσώπους «αρμόδιων» φορέων. Σε παγκόσμια κλίμακα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι βασικός παράγοντας ανάπτυξης των εθνικών οικονομιών. Είναι κοινή παραδοχή ότι η συμβολή τους στην αύξηση του εθνικού προϊόντος και στη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής είναι σημαντική. Νέες ιδέες και καινοτόμα επιχειρηματικά σχέδια συχνά ξεκινούν από μικρές επιχειρήσεις και ευέλικτα επιχειρηματικά σχήματα. Όμως, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν υψηλότερο κόστος δανεισμού και αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη χρηματοδότησή τους με ευνοϊκούς όρους, συνεπώς είναι λιγότερο ανταγωνιστικές σε σύγκριση με επιχειρήσεις μεγαλύτερου μεγέθους.

Το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα προχώρησε σε σημαντικές αναδιαρθρώσεις, οι οποίες έχουν μεταβάλλει ουσιαστικά τις δυνατότητες χρηματοδοτήσεων των ελληνικών επιχειρήσεων.

Το επιχειρησιακό περιβάλλον μεταβάλλεται με ραγδαίους ρυθμούς. Ο ανταγωνισμός και οι παράγοντες βιωσιμότητας μίας επιχείρησης στην σύγχρονη οικονομία αυξάνονται συνεχώς.

Το ειδικό βάρος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την ελληνική οικονομία είναι ιδιαίτερα υψηλό και στην επιτυχή τους συμπεριφορά στηρίζεται η ανάπτυξη. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα παρουσιάζουν προβλήματα αλλά και προοπτικές. Προκειμένου να γίνουν ανταγωνιστικές θα πρέπει να ακολουθήσουν κάποιες στρατηγικές επιλογές με ή χωρίς τη βοήθεια του ελληνικού δημοσίου. Θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο ανάπτυξης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όπως υφίσταται σε πολλές χώρες της Ε.Ε. εδώ και δεκαετίες.

Οι ιδιωτικές και δημόσιες επενδυτικές εταιρίες και τράπεζες στρέφουν το ενδιαφέρον τους στην ίδρυση νέων επιχειρήσεων. Σκοπός τους είναι να τις στηρίξουν σε όλα τα στάδια ανάπτυξης των δραστηριοτήτων τους. Παράλληλα, προωθούν τους επιχειρηματίες σε νέους τομείς ανάπτυξης προκειμένου να προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες που να χαρακτηρίζονται από καινοτομία και υψηλή τεχνολογία. Ως αποτέλεσμα, η μορφή του επιχειρησιακού περιβάλλοντος εξελίσσεται συνεχώς. Η εξέλιξη αυτή προσφέρει την δυνατότητα σε νέους επιχειρηματίες να διαφοροποιηθούν και να πετύχουν στη νέα σύγχρονη οικονομία.

Η παρούσα μελέτη παρουσίασε τα νέα χρηματοοικονομικά εργαλεία που υπάρχουν στην διάθεση των νέων αυτών επιχειρηματιών για την εξεύρεση πόρων, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι επιταγές των επιχειρησιακών σχεδίων τους και ως αποτέλεσμα οι στόχοι τους. Τα εργαλεία αυτά προσφέρουν ευελιξία και μεγάλη οικονομική υποστήριξη στους νέους επιχειρηματίες που επιθυμούν την ένταξή τους στο επιχειρηματικό περιβάλλον, αρκεί να τα χρησιμοποιήσουν εποικοδομητικά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Δρ. Π. Α. ΚΙΟΧΟΣ - Δρ. Γ. Δ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, 2000, **ΧΡΗΜΑ - ΠΙΣΤΗ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ**, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- ΧΡΗΣΤΟΥ Γ. ΦΛΩΡΟΥ, 1993, **ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**, Αθήνα: Σύγχρονη Εκδοτική
- ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΑΡΤΙΚΗΣ, 2002, **ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ**, Αθήνα: Interbooks

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

<http://www.disabled.gr>
<http://www.antagonistikotita.gr>
<http://www.career.tuc.gr>
<http://www.gsrt.gr>
<http://www.ethnos.gr>
<http://www.2020.gr>
<http://www.infosoc.gr>
<http://anom.pbs.gr>
<http://www.epeaek.gr>
<http://www.ekt.gr>
<http://www.agrotravel.gr>
<http://www.minagric.gr>
<http://gkps.agrotikianaptixi.gr>
<http://www.equal-greece.gr>
ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/greece/docs/opis_el.pdf
<http://www.oaed.gr>
<http://www.interreg.gr>
<http://www.leader-plus.gr>
<http://www.oEEK.gr>
<http://epixeirein.ntua.gr>
<http://el.wikipedia.org>
<http://www.hrima.gr>
<http://www.ethnolease.gr>
<http://www.emporiki.gr>
<http://www.eurobank.gr>
<http://www.alphaleasing.gr>
<http://www.alpha.gr>
<http://www.bankofcyprus.gr>
<http://www.attica-ventures.gr>
<http://www.epixeirein.career.teiath.gr>
<http://www.tempme.gr/>
<http://europa.eu>
<http://www.eib.org/>